

ANDĚLSKÁ HORA

www.andelskahora.info

Andělská Hora byla založena jako horní město při dolech na zlato kolem r. 1540 nazvané Engelsstadt (Andělské město). Později se podle místního stejnojmenného vrchu – dnes Anenského – přejmenovala na Engelsberg. Koncem 17. století na něm byla postavena kaple sv. Anny a r. 1770 stejnojmenný kostel. Dalšími památkami jsou: barokní kostel Narození Panny Marie se sochou sv. Jana Nepomuckého a památkově chráněné domy na náměstí. Městské právo obdržela roku 1556 od Jana Bruntálského z Vrbna. Dobrá poloha města při poštovní cestě pomohla městu překonat i úpadek dolování po třicetileté válce. Hospodářskou situaci města zhoršila teprve mimo město vedoucí železnice (Moravsko-Slezská centrální dráha z roku 1872). Andělská Hora byla dlouhou dobu součástí obce Světlá Hora. V r. 1990 se osamostatnila a tvoří ji dvě části – Andělská Hora a Pustá Rudná. V roce 2008 byl obci navrácen titul města.

Náměstí
Town square
Rynek

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	382
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	24
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	104
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	38,9
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	6,4
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	39,0
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	85,9
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	-
plyn gas-line system gazowej	49,2
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	1 017,46
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	73,2
Lesistość ¹⁾ w %	

Andělská Hora została założona jako miasto górnicy przy kopalniach złota około 1540 r. zwane Engelsstadt (Anielskie miasto). Później zmieniono nazwę według miejscowego wzgórza, dziś Anenskiego, na Engelsberg. Pod koniec XVII w. wybudowano na wzgórzu kaplicę św. Anny, a w 1770 r. kościół o tej samej nazwie. Inne zabytki to: kościół barokowy NMP z rzeźbą św. Jana Nepomucena oraz zabytkowe budynki na rynku. Prawa miejskie gmina otrzymała w 1556 r. od Jana Bruntalskiego z Vrbna. Dobra lokalizacja miasta przy szlaku pocztowym pomogła miastu przetrwać kryzys górnictwa po wojnie trzydziestoletniej. Nowo utworzona w 1872 r. droga kolejowa Morawsko-śląska, omijająca miasto, przyczyniła się do pogorszenia sytuacji ekonomicznej ludności. Andělská Hora należała przez długi okres czasu do gminy Světlá Hora. W 1990 r. stała się niezależna. Dzieli się na dwie części: Andělská Hora i Pustá Rudná. W 2008 r. przywrócono gminie tytuł miasta.

Andělská Hora was founded as a mining town by the gold mines around 1540 called Engelsstadt (Town of Angels). Later it was renamed by the local hill's name – today's Anenský. There were built the chapel of St. Anna in the end of the 17th century and the church of the same name in 1770. The other historical monuments are – the baroque Church of the Nativity of Virgin Mary with statue of St. Jan Nepomucký and monumental houses in the square. Jan Bruntálský from Vrbno gave the town rights to Andělská Hora in 1556. Favourable location by the postal way helped the town to overcome the decline of mining after Thirty Years' War. The local economic situation got worse because of the new made railway (Moravian – Silesian central railway from 1872), which was not led through the town. Andělská Hora was town district of the Světlá Hora town for a long time. In 1990 Andělská Hora became independent and consists of two parts – Andělská Hora and Pustá Rudná. The title of town was restored to Andělská Hora in 2008.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

BĚLÁ POD PRADĚDEM

www.bela.cz

Obec vznikla 14. 6. 1964 sloučením dvou dosud samostatných obcí Adolfovic a Domašova včetně jeho dvou osad Bělá a Filipovice. Nové jméno bylo převzato od říčky Bělé s přívlastkem "pod Pradědem".

Obec se rozprostírá v délce 14 km údolím řeky Bělé až po Videlské sedlo a na jihozápad po Červenohorské sedlo. První písemná zmínka o obcích *Adolcouici* (Adolfovice) a Thomasberg (Domašov) je z července 1284. Katastry obce mají horský ráz, jsou převážně pokryty lesy a z velké části patří do CHKO Jeseníky. Obec je vstupní branou do turistických center Pradědu a Červenohorského sedla. Obec často trpěla přírodními pohromami, zejména bouřemi a povodněmi, z nichž největší přišly v roce 1903, 1921 a 1997. V obci se nachází 2 kostely - v dolním Domašově kostel sv. Tomáše Apoštola, v horním Domašově kostel sv. Jana Křtitele.

Kostel Sv. Jana Křtitele
Church of St. John the Baptist
Kościół św. Jana Chrzcziciela

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	1 819
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	20
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	97
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	39,8
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství agriculture, forestry and fishing rolnictví, lešnictví, lovíectví e rybactví	10,5
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysle i budownictwie	26,2
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population o ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	89,8
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	79,2
plyn gas-line system gazowej	66,7
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	659,94
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	79,7
Lesistość ¹⁾ w %	

Gmina Bělá pod Pradědem leży w województwie ołomunieckim w powiecie Jeseník. Gmina powstała w dniu 14.06.1964 r. poprzez połączenie dwóch do tej pory samodzielnych miejscowości Adolfovic i Domašova wraz z dwiema osadami Bělá i Filipovice. Nowa nazwa została przejęta od rzeczki Bělá z dodatkiem "pod Pradědem".

Miejscowość rozkłada się na długości 14 km w dolinie rzeki Bělé aż do Videlskiego siodła a na południowy zachód do Červenohorského siodła. Od strony północnej Bělá pod Pradědem sąsiaduje z miastem Jeseník. Teren ma przeważnie charakter górski, pokryty lasem i przeważna część należy do Obszaru Chronionego Krajobrazu Jesieniki. Gmina jest bramą do turystycznego centrum Pradziad i Czerwonogórskie siodło. Wieś często nawiedzały klęski żywiołowe, zwłaszcza burze i powodzie, z których największe były w latach 1903, 1921 i 1997. W gminie znajdują się dwa kościoły – w Domašowie Dolnym kościół św. Tomasza Apostoła, w Domašowie Górnym kościół św. Jana Chrzcziciela.

The village arose from merging of two separate villages Adolfovice and Domašov including its two settlements Bělá and Filipovice on 14th June 1964. The new name is the same as the name of the Bělá river with attribute "pod Pradědem".

The village is situated in the length of 14 km through the valley of the Bělá river to the Videlské sedlo and on the southwest to the Červenohorské sedlo. The first mentions of Adolfovice and Domašov were written in July 1284. The landscape of the village has a mountain character. Its area is covered by forests and it belongs to the Protected Landscape Area the Jeseníky mountains. The village is a gateway to tourist centres of Praděd and Červenohorské sedlo. The village frequently suffered from natural disasters, especially storms and floods – the largest ones happened in 1903, 1921 and 1997. In the village there are two churches –the Church of St. Tomáš Apoštol and there is the Church of St. John the Baptist.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

BERNARTICE

www.bernartice.eu

Obec se skládá ze tří místních částí obce Bernartice, Buková a Horní Heřmanice. Leží v úrodné Vidnavské nížině a první písemná zmínka o obci je z roku 1291. Zeměpisná poloha předurčila úspěšný rozvoj zemědělství.

Byl zde postaven jeden z prvních cukrovarů ve Slezsku. Česká menšinová škola v Bernarticích se udržela silicím vlivem Němců jen do podzimu roku 1938. Hospodářská struktura obce zůstala po odsunu Němců do roku 1948 zachována. Poté došlo k zestátnění a mnohé provozy byly zrušeny, obec se svými katastry nabyla opět zemědělský ráz. Nejvýznamnější památkou je barokní zámek a kostel sv. Petra a Pavla, který patří k nejstarším na Javornicku. Kostel byl změněn v posledních stoletích přístavbami, zejména věže a lodě. Významným rodákem je kartograf Josef Jiittner, narozený v roce 1775, autor známého plánu Prahy.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	896
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	31
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	89
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	46,4
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	16,9
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	28,9
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	92,0
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	55,1
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	57,0
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	1 107,68
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	5,6

W skład gminy wchodzi trzy miejscowości: Bernartice, Buková i Horní Heřmanice. Gmina jest położona na urodzajnej nizinie Vidnavskiej. Pierwsza pisemna wzmianka o Bernarticach pochodzi z 1291 r. Położenie geograficzne sprzyja rozwojowi rolnictwa.

Powstała tu jedna z pierwszych cukrowni na Śląsku. W Bernarticach założono szkołę mniejszości narodowej, która istniała do 1938 r. Po 1948 r., tj. po wysiedleniu Niemców upaństwowiono liczne zakłady, a część zlikwidowano, w gminie zaczęło dominować rolnictwo. Ważniejszym zabytkiem jest barokowy zameczek oraz kościół św. Piotra i Pawła, który należy do najstarszych na Javornicku. W ostatnich stuleciach kościół był kilkakrotnie przebudowywany. Stąd pochodzi sławny kartograf Josef Jiittner, urodzony w 1775 r., autor znanego planu Prahy.

The commune consists of three localities: Bernartice, Buková and Horní Heřmanice. It is situated on the fertile Vidnavské lowland. The first mention of the village dates from 1291. It is a typical agricultural region.

There was founded the first sugar factory in Silesia. In Bernartice a school for national minority was founded and it existed to 1938. After 1948 (the German were displaced from that area) most of factories were nationalized and finally some of them were closed. There are historical monuments like a baroque little castle and St. Peter and St. Paul Church (the oldest church in Javornick) rebuilt several times. Joseph Jiittner – the famous author of the Prague plan was born in Bernartice in 1775.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

BOHUŠOV

www.bohusov.cz

Původně slovanské Porziczie (Poříčči). Současné jméno nosí obec až od r. 1950. Do té doby se jmenovala jako torzo hradu nad obcí – Fullstein, česky Fulštejn.

Obec byla založena v 1. polovině 13. století. Až do roku 1561 měla obec název Godeurisdorf, do roku 1752 též Gottfriedsdorf. Raně gotický hrad byl zničen za česko-uherských válek. Od 18. století je hrad uváděn jako zřícenina. Z kulturních památek je zde původně gotický kostel sv. Martina přestavěný po požáru roku 1800, dále pak Gebauerova hrobka a dvě sochy s lidovými prvky – Panny Marie z roku 1842 a sv. Jana Nepomuckého z roku 1864. Z místní pískovny jsou historicky zajímavé nálezy zkamenělin z doby ledové. Nedaleko obce se nachází bludný balvan. Obec je tvořena místními částmi: Bohušov, Dolní Povelice, Karlov a Ostrá Hora.

Foto: Jan Lachnit

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	408
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	20
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	92
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	47,3
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	23,6
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	29,1
Podíl osob bydlicích v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	89,8
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	-
plyn gas-line system gazowej	17,6
Příjmy obce na 1 trvale bydlicího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	1 547,78
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	18,9
Lesistość ¹⁾ w %	

Początkowo była słowiańską osadą Porziczie (Poříčči). Nazwę Bohušov posiada od 1950 r. Do tego czasu była nazywana tak jak ruiny zamku za wsią – Fullstein, czeski Fulštejn.

Miejscowość powstała w I połowie XIII w. Do 1561 roku nosiła nazwę Godeurisdorf, do 1752 r. również Gottfriedsdorf. Wczesnogotycki zamek został zniszczony w czasie wojen czesko-węgierskich. Obecnie na wzgórzu wznoszą się ruiny zamku Fullstein. Dziedzictwo kulturowe tworzą: gotycki kościół św. Marcina przebudowany po pożarze w 1800 r., grób Gebauera i dwie rzeźby z elementami ludowymi – Panny Marii z 1842 r. i św. Jana Nepomucena z 1864 r. W miejscowej żwirowni znaleziono skamieniałości z epoki lodowcowej. W pobliżu wsi znajduje się gład narzutowy. Gmina dzieli się na części: Bohušov, Dolní Povelice, Karlov i Ostrá Hora.

In the beginning Bohušov was established as Slavic settlement called Porziczie (Poříčči). The settlement has been called Bohušov since 1950. Before 1950 Bohušov was called Fullstein (Czech name Fulštejn) by the ruins of castle near the village.

The village was founded in the first half of the 13th century. Until 1561 the village was called Godeurisdorf and until 1752 also Gottfriedsdorf. The gothic castle was destroyed during the Czech and Hungarian Wars. The castle has been mentioned as ruins since the 18th century. There are historical monuments like a gothic Church of St. Martin rebuilt after a fire in 1800, the Gebauer's tomb and two statues with folk elements – Virgin Mary from 1842 and St. Jan Nepomucký from 1864. Historically interesting fossils from Ice Age were founded in the local sand quarry. Near the village there is a boulder. The village consists of local parts – Bohušov, Dolní Povelice, Karlov and Ostrá Hora.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

BRANTICE

www.brantice.cz

Obec se rozkládá na severozápadě Moravskoslezského kraje, na severu sousedí s městem Krnov. Letopočet založení vsi Brantice (něm. Bransdorf) není znám. První zpráva, která se o ní zmiňuje, pochází z r. 1222. Od počátku bylo zdrojem obživy místních obyvatel převážně zemědělství a chov dobytka, později byly vybudovány mlýny, pily, cihelny, lomy a pivovar. Přestavbou zchátralé tvrze, připomínané již v r. 1449, vznikl renesanční zámek, který byl dokončen v 70. letech 16. století a postupně pak byla přistavována další křídla v barokním slohu. Vedle zámku tvoří významnou siluetu obce farní kostel Nanebevzetí Panny Marie, který byl renesančně přestavěn v r. 1593. K dalším památkám patří socha Herkula se lvem z r. 1709, pískovcová váza, socha sv. Jana Nepomuckého a bývalá barokní fara. V Radimí je kaple sv. Jana Nepomuckého. V blízkosti obce byla v r. 1969 vyhlášena přírodní rezervace Radim.

Zámek Brantice
The Castle Brantice
Zamek Brantice

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾	1 352
Population ¹⁾	
Ludnosť ¹⁾	
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	51
Population ¹⁾ per 1km ²	
Ludnosť ¹⁾ na 1 km ²	
Ženy ¹⁾ na 100 mužů	95
Females ¹⁾ per 100 males	
Kobiety ¹⁾ na 100 mužczyzn	
Index ekonomického zatížení ¹⁾	41,9
Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age	
Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví	4,7
agriculture, forestry and fishing	
rolnictvie, leśnictvie, łowiectvie i rybactvie	
průmysl a stavebnictví	37,9
industry and construction	
przemysle i budownictvie	
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod	89,5
water-line system	
wodociągowej	
kanalizační síť	-
sewerage system	
kanalizacyjnej	
plyn	44,0
gas-line system	
gazowej	
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	384,76
Revenue of the gmina budget per capita in EUR	
Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	
Zalesnění ¹⁾ (v %)	49,6
Forest cover ¹⁾ in %	
Lesistość ¹⁾ w %	

Gmina leży w północno-zachodniej części regionu morawsko-ślaskiego, na północy sąsiaduje z miastem Krnov. Rok założenia wsi (niem. Bransdorf) nie jest znany. Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1222 r. Od samego początku źródłem utrzymania miejscowej ludności było głównie rolnictwo i chów zwierząt, później wybudowano młyny, tartaki, cegielnie, kamieniołomy i browary. Po przebudowie zrujnowanej twierdzy, o której wspomniano już w 1449 r., powstał renesansowy zamek, którego budowę dokończono w latach 70-tych XVI w. Później dobudowywano skrzydła zamku w barokowym stylu. Obok zamku znaczącą budowlą wsi jest kościół parafialny Wniebowzięcia Panny Marii, który został przebudowany w stylu renesansowym w 1593 roku. Do innych zabytków należą: rzeźba Herkulesa z lwem z 1709 r., wazon z piaskowca, rzeźba św. Jana Nepomucena i barokowa parafia. W 1969 r. powstał rezerwat przyrody Radim.

The village is situated in the northwestern part of the Moravskoslezský region, on the north adjacent to the Krnov town. The date of the establishment of Brantice village (German name Bransdorf) is unknown. The first mention of Brantice was written in 1222. Since this time the livelihood of local people were agriculture and livestock mainly, later there were built mills, sawmills, brickworks, quarries and a brewery. Dilapidated fortress (first mentioned in 1449) was reconstructed as a renaissance castle, which was completed in 1570's and then there were annexed another wings in baroque style gradually. Other historical monuments are parish Church of the Assumption of Virgin Mary, which was rebuilt in renaissance style in 1593, the statue of Hercules with a lion from 1709, the sandstone vase, the statue of St. Jan Nepomucký and former baroque parsonage. There is the Chapel of St. Jan Nepomucký in Radim. The nature reserve Radim was founded near the village in 1969.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

BRUNTÁL

www.mubruntal.cz

Bruntál je městem mezi horami a vodou. Blízkosti Jeseníků a Slezské Harty město využívá v oblasti rozvoje služeb a nabídky volnočasových aktivit, jako je například moderní wellness centrum.

Bruntál (něm. Freudenthal) je zároveň pravděpodobně nejstarším institucionálním městem v České republice. Podle Uničovské listiny krále Přemysla Otakara I. získal Bruntál městská práva nejpozději v r. 1213, takže město v r. 2013 slaví své již 800. výročí. Bohatá historie se odráží na mnoha památkách, včetně vzhledu zrekonstruovaného náměstí. Hodnotnou renesanční stavbou s trojúhelníkovým nádvořím a arkádami je bruntálský zámek. Vznikl z původního gotického hradu pozdně barokní přestavbou. Ve městě se nachází mnoho církevních památek, z nichž lze uvést např. farní kostel Nanebevzetí Panny Marie. Dominantou města je přírodní památka Uhlířský vrch se starobyloou lipovou alejí, křížovou cestou a kostelem Panny Marie Pomocné. Místní části jsou Bruntál, Karlovec a Kunov.

Náměstí
Town square
Rynek

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	16 925
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	577
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	108
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	42,2
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví agriculture, forestry and fishing rolnictví, leśnictví, łowiectwo i rybactwo	1,5
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	33,9
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	90,7
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	93,8
plyn gas-line system gazowej	76,9
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	757,81
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	16,7
Lesistość ¹⁾ w %	

Bruntal jest miastem leżącym między górami i wodą. Bliskość Jesenika i Śląskiej Harty miasto wykorzystuje przy rozwoju usług i rekreacji, czego przykładem jest nowoczesne centrum wellness.

Bruntál (něm. Freudenthal) jest równocześnie najstarszym instytucjonalnym miastem w Czechach. Według Uničovského dokumentu krále Przemysława Ottokara I Bruntal uzyskał prawa miejskie najpóźniej w 1213 r. W 2013 r. miasto obchodziło 800-lecie istnienia. Bogata historia uwidacznia się w wielu zabytkach, włącznie z wyglądem odbudowanego rynku. Cenną renesansową budowlą jest zamek bruntálski z trójkątnym dziedzińcem i arkadami. Początkowo gotycki zamek, później przebudowany w stylu barokowym. W mieście znajduje się wiele zabytków religijnych, np. kościół parafialny Wniebowzięcia Panny Marii. Dominującym zabytkiem jest pomnik przyrody Uhlířské wzgórze ze starą aleją lipową, drogą krzyżową i kościołem Marii Panny Pomocnej. Bruntál dzieli się na części: Bruntál, Karlovec i Kunov.

Bruntál is a town between mountains and water. This location is favourable for development of services and for offer of leisure activities, such as a modern wellness centre.

Bruntál (German name Freudenthal) is most likely the oldest institutional town in the Czech republic. According to the Uničov charter of King Přemysl Otakar I Bruntál received town rights in 1213. So the town celebrated its 800th anniversary in 2013. A rich town history is reflected in many sights including the renovated town square. The most significant monument is renaissance Bruntál castle with a triangular courtyard and arcades. It was initially gothic castle rebuilt in baroque style. There are many sacral monuments like a parish Church of the Assumption of Virgin Mary. Near the town there is natural monument the Uhlířský hill with an avenue of ancient lime trees, Calvary and the Church of Virgin Mary of Helping. The town consists of local parts – Bruntál, Karlovec and Kunov.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.

²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

BŘIDLIČNÁ

www.mu-bridlicna.cz

Město se nachází na rozhraní Nížkého a Hrubého Jeseníku na soutoku řeky Moravice a potoka Polička. Až do r. 1950 se jmenovalo Frýdlant nad Moravicí (něm. Friedland an der Mohra). Součástí Břidličné jsou další dvě místní části: Vajglov a Albrechtice u Rýmařova. Založení obce se údajně váže kolem r. 1320 k původní osadě Skalka. Osídlení místa souviselo s těžbou a zpracováním rud. První písemný záznam o Frýdlantu je z r. 1492. Městečko zaniklo za uherských válek. Po opětovném osídlení v 2. polovině 16. století trpělo za třicetileté války průchody dánských a švédských vojsk dobývajících blízký hrad Sovinec. Nejvýznamnější průmyslovou činností novodobé historie jsou kovohutě na zpracování hliníku. Statut města byl Břidličné navrácen v r. 1973. Z pamětihodností jsou zde renesanční kostel sv. Tří králů z r. 1577, novogotický kostel sv. Ducha a barokní socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1766.

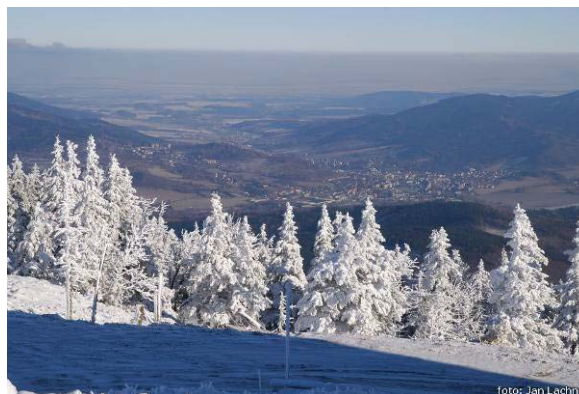

foto: Jan Lachnit

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾	3 392
Population ¹⁾	
Ludność ¹⁾	
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	131
Population ¹⁾ per 1km ²	
Ludność ¹⁾ na 1 km ²	
Ženy ¹⁾ na 100 mužů	101
Females ¹⁾ per 100 males	
Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	
Index ekonomického zatížení ¹⁾	43,0
Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age	
Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníkářství	3,1
agriculture, forestry and fishing	
rolnictví, lešnictví, lovíctví a rybářství	
průmysl a stavebnictví	56,3
industry and construction	
průmysl a stavebnictví	
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod	94,4
water-line system	
wodociągowej	
kanalizační síť	73,4
sewerage system	
kanalizacyjnej	
plyn	30,0
gas-line system	
gazowej	
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	428,53
Revenue of the gmina budget per capita in EUR	
Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	
Zalesnění ¹⁾ (v %)	27,0
Forest cover ¹⁾ in %	
Lesistość ¹⁾ w %	

Miasto położone na pograniczu Nížkého i Hrubého Jeseníka w dorzeczu rzeki Moravicy i potoku Polička. Do 1950 r. było nazywane Frýdlant nad Moravicí (niem. Friedland an der Mohra). Miasto składa się z części Vajglov i Albrechtice u Rýmařova. Założenie miasta prawdopodobnie związane jest z pierwotną osadą Skalka powstałą około 1320 r. Osiedlenie miasta było związane z wydobywaniem i przetwarzaniem rud. Pierwsza pisemna informacja o mieście Frýdlant pochodzi z 1492 r. Miasto zostało zniszczone i wyludnione w czasie wojen węgierskich. Po ponownym zasiedleniu w drugiej poł. XVI w. miasto ucierpiało w czasie wojny trzydziestoletniej, kiedy wojska duńskie i szwedzkie zdobyły pobliski zamek Sowinec. W hutach prowadzona jest dominująca w przemyśle produkcja aluminium. Status miasta został przywrócony w 1973 r. Do zabytków należy renesansowy kościół Trzech Króli z 1577 roku, neogotycki kościół św. Ducha oraz barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena z 1766 r.

The town is situated on borderline of the Nížký Jeseník by the confluence of the Moravice river and the Polička stream. Until 1950 the settlement was called Frýdlant nad Moravicí (German name Friedland an der Mohra). The town consists of local parts – Vajglov and Albrechtice u Rýmařova. Břidličná was founded as the original settlement Skalka around 1320. In the beginning there were the mining and processing of ores. The first mention of Frýdlant was written in 1492. The town was destroyed during the Hungarians Wars. After resettlement in the second half of the 16th century during the Thirty Years' War the town was suffered from passages of Danish and Swedish armies conquering the castle Sovinec nearby. Ironworks of aluminium production are the predominant in local industry today. The title of town was restored to Břidličná in 1973. The town has a few historical monuments like a renaissance Church of St. Three Kings from 1577, neo-Gothic Church of St. Spirit and baroque statue of St. Jan Nepomucký.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

ČESKÁ VES

www.cves.cz

První stopy osídlení údolí řeky Bělé, kde se rozkládá dnešní Česká Ves, sahají až do 6. století. Písemné zmínky o osadě s názvem Waltherowici pochází z roku 1284. Obec značně poškodila válečná tažení 30leté války spojená s drancováním, epidemie moru roku 1627 a konečně i smutně proslulé čarodějnické procesy. Rozvoj je zaznamenán až s přelomem 18. století. V obci byl obnoven kostel, mlýn, spolková pila a rozvíjelo se plátenictví. Spolková továrna se v roce 1894 změnila na akciovou společnost pro výrobu železného zboží. Její výrobky se dnes prodávají ve více než 30 zemích světa. Rodáci z České Vsi se také zasloužili o jesenické lázeňství. V roce 1798 se v obci narodil zakladatel lázní v Lipové Johann Schroth. Skvostem v údolí Bělé bývá nazýván kostel sv. Josefa, postavený ze sbírek darů katolíků a vysvěcený v roce 1928. Je ojedinělý svým dvouvěžovým řešením a bohatostí interiéru. V obci se nachází muzeum Auto-moto veteránů.

Rozhledna Zlatý Chlum
Lookout tower Zlatý Chlum
Wieża widokowa Zlatý Chlum

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	2 484
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	101
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mužczyzn	103
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	42,3
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujících w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybařství agriculture, forestry and fishing rolnictví, leśnictví, łowiectví i rybactví	3,7
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysle i budownictwie	31,7
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	94,1
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	86,4
plyn gas-line system gazowej	71,6
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	571,76
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	67,9
Lesistość ¹⁾ w %	

Pierwsze ślady osadnictwa w dolinie rzeki Bělá, gdzie się znajduje dzisiejsza gmina Česká Ves, sięgają aż do VI wieku n.e. Písemne wzmianki o gminie z nazwą Waltherowici pochodzą z 1284 r. Wieś uległa zniszczeniom w czasie wojny trzydziestoletniej, ucierpiała epidemią dżumy w 1627 r. oraz z powodu słynnych procesów czarownic. Rozwój gminy nastąpił dopiero pod koniec XVIII w. Odnowiono kościół, młyn, tartak, zaczął rozwijać się przemysł Iniany. Fabryka państwowa została przekształcona w 1894 r. na spółkę akcyjną zajmującą się produkcją wyrobów z żelaza. Produkty tej firmy sprzedawane są w ponad 30 krajach świata. Mieszkańcy České Vsi brali czynny udział przy zakładaniu jesenických Spa. W 1798 r. w gminie urodził się Johann Schroth założyciel uzdrowiska w gminie Lipová. Klejnotem gminy jest kościół św. Józefa, wybudowany z datków katolików i konsekrowany w 1928 r, unikalny w konstrukcji dwóch wież i bogactwie wnętrza. W gminie znajduje się muzeum zabytkowych pojazdów.

The first traces of settlement in the valley of the Bělá river, where is located today's Česká Ves village, went back to the 6th century. The first mention of Waltherowici settlement was written in 1284. The village suffered from war campaigns during the Thirty Years' War, from plague epidemic in 1627 and finally from the notorious witch trials. The development of the village began in the 18th century. In the village there were restored a church, a mill, a sawmill and the linens were developed. In 1894 the factory turned into a joint stock company for production of iron goods. Its products are sold in more than thirty countries. The natives from Česká Ves also contributed to the jesenické spa. Johann Schroth, who was a founder of the spa in Lipová village, was born in Česká Ves in 1798. The Church of St. Josef is called a jewel in the valley of the Bělá river. The church was built from collections of gifts by Catholics and it was consecrated in 1928. It is unique in its two-tower construction and in the richness of the interior. In the village there is a museum of vehicles.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

ČERNÁ VODA

www.obeccernavoda.cz

Obec leží na východním okraji Žulovské pahorkatiny. Její historie je spojovaná s hradem Kaltenštejnem v roce 1284. Hrad byl v roce 1505 vykoupěn vratislavským biskupstvím a jako nepotřebný zbořen. Traduje se, že část stavebního materiálu byla použita při přestavbě hradu na Jánském Vrchu v Javorníku. Koncem 18. stol. poslední majitel z významného rodu Mikuschů začal jako první na Frývaldovsku pěstovat brambory a jetel. Po roce 1870 se obec stala jedním z prvních a nejvýznamnějších středisek dobývání i zpracování žuly a mramoru. Pro lepší odbyt a dopravu byla postavena železniční vlečka z Frýdberku do Černé Vody. Po roce 1945 se žulový i mramorový průmysl udržel. Významnou památkou v obci je kostel Panny Marie, který byl postavený v letech 1787 až 1788, s ohradní zdí se sochami sv. Jana Evangelisty a Bolesné Panny Marie, který se stal farním kostelem. Za kostelem byla vybudována i škola.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	603
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	61
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	98
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	53,8
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	11,3
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	28,7
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	85,0
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	5,5
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	485,01
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	35,5

Černá Voda jest położona we wschodniej części gór Żulovskich. Historia wsi związana jest z zamkiem Kaltenštejn z 1284 r. Zamek ten był w 1505 roku wykupiony przez biskupstwo wrocławskie, a następnie zburzony. Część odzyskanego materiału budowlanego była wykorzystana przy przebudowie zamku na Jánském Wzgórzu w Javorníku. Pod koniec XVIII wieku ostatni właściciel ze znanego rodu Mikusch zaczął jako pierwszy na Frývaldovsku uprawiać ziemniaki i koniczynę. Po 1870 r. Černá Voda stała się jedną z pierwszych i najważniejszych ośrodków wydobywania i obróbki granitu oraz marmuru. W celu zwiększenia zbytu i łatwiejszego transportu wybudowano bocznice kolejową z Frýdberku do Černé Vody. Przemysł granitowy i marmurowy przetrwał do dzisiaj. Ważnym zabytkiem w gminie jest kościół Panny Marii z 1787 r. z murami ozdobionymi rzeźbami św. Jana Ewangelisty i Panny Marii Bolesnej.

Černá Voda is situated in the eastern part of the Žulovské Mountains. The history of this commune is related with the Kaltenštejn castle from 1284. In 1505 the castle was redeemed by vratislavský bishopric and then it was destroyed. The constructional materials were used for rebuilding a castle on the Jánsky Hill in Javorník. At the end of the 18th century the last owner of the Černá Voda from famous Mikusch family cultivated potatoes and a clover. After 1870 Černá Voda became one of the first and the most important centre of granite and marble mining and processing. The granite and marble industry develops up to now. There was built a rail siding from Frýdberk to Černá Voda. There is a church of the Blessed Virgin from 1787 with a wall decorated by sculptures of St. John Evangelist and the Blessed Virgin of Suffering.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

DĚTŘICHOV NAD BYSTRICÍ

www.obec-detrichov.cz

Obec je rozložena pod úpatím nejvyšší hory Nížkého Jeseníku Slunečné (800 m n. m.). Dětřichovem protéká říčka Bystřička, která je na rozhraní mezi Dunajem a Odrou, hlavním evropským předělem vod.

První historické záznamy pocházejí z let 1317–1318. Okolo r. 1410 připadl Dětřichov šternberskému panství a patřil k němu až do vzniku nové územní správy v pol. 19. st. Obec byla opuštěna r. 1420 a po znovuosídlení zpusla za třicetileté války. Od r. 1660 byla opět osídlena. Těžba dřeva pro stavební účely a produkce dřevěného uhlí byly v obci historicky dlouhodobě významné výrobní činnosti. Místní části jsou Dětřichov a dříve samostatné Krahulčí, horská osada v nadmořské výšce 635 m. Stavební památkou je původně dřevěný kostel sv. Jiří z r. 1532, nahrazený kamennou stavbou z let 1771–1773 s cibulovitou věží a s oltářním obrazem Jana Amlera ze Šternberka a pozdně barokními varhanami.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	441
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	16
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	100
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	45,1
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	22,3
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysle i budownictwie	29,7
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	93,2
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	39,2
plyn gas-line system gazowej	7,9
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	615,49
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	72,5

Miejscowość położona jest u podnóża najwyższej góry Niskich Jeseníków – Slunečné (800 m n.p.m.). Przepływa rzeczka Bystřička.

Pierwsze historyczne wzmianki pochodzą z lat 1317–1318. Od 1410 r. do poł. XIX w., tj. do zmiany struktury administracyjnej, Dětřichov należał do właściciela Šternberskiego. Miejscowość została wyludniona w 1420 r. i po ponownym osiedleniu opuszczona po wojnie trzydziestoletniej, a w 1660 r. znowu wieś zasiedlono. Przez długi okres czasu ważną rolę w gospodarce odgrywała produkcja drewna do celów budowlanych oraz produkcja węgla drzewnego. W skład gminy wchodzi: Dětřichov oraz wcześniej samodzielna gmina Krahulčí – górska osada (635 m n.p.m.). Zabytkiem jest kościół św. Jerzego z 1532 r., przebudowany z drewnianego na murowany w latach 1771–1773 z cebulową wieżą i obrazem Jana Amlera ze Šternberka oraz późnobarokowe organy.

The village is situated at the foot of the highest mountain of the Nížký Jeseník – Slunečná (at an altitude of 800 m above sea level). The Bystřička river flows through the village.

The first mention of the village was written in 1317 or 1318. Dětřichov belonged to the Šternberk estate from 1410 to the first half of the 19th century (until the new administrative structure of this district). The settlement was depopulated in 1420 and during the Thirty Years' War, too. Since 1660 it was settled again. The village had a well developed the wooden production for building and the charcoal production, which were historically important productions in this locality for a long time. The local parts are – Dětřichov and formerly the independent Krahulčí – mountain settlement (at an altitude of 635 m above sea level). There is a brick (previously wooden) Church of St. Jiří from 1532 rebuilt in 1771 – 1773 with the onion-shaped tower, altar-piece of Jan Amler from Šternberk and late baroque organ.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.

²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

DÍVČÍ HRAD

www.divcihrad.cz

Obec ležící mezi dvěma kopci asi 25 km severně od města Krnova byla osídlena již v mladší době kamenné. První písemné zmínky o Dívčím Hradu jsou z r. 1267, kde je v závěti biskupa Bruna ze Schauenburku uváděn hrad Deuviz (Děvice), který byl v pozdějších letech přejmenován na Maidelberg (Dívčí Hrad). Koncem 16. st. byl přestavěn na renesanční zámek. Dominanta obce je postavena jako čtyřúhelník se čtyřmi rohovými věžemi. V podhradí se nachází barokní plastika sv. Jana Nepomuckého z 2. pol. 18. st., o několik metrů výše stojí pomník obětem 1. světové války. V Životicích, v části obce Dívčí Hrad, stojí další pomník obětem 1. světové války, a v Sádce se tyčí pomník obětem 2. světové války. Jihozápadně nad obcí stojí v lese kaplička zasvěcená sv. Hubertovi a Panně Marii. V katastru obce se nachází přírodní památka Oblík. Obcí prochází trasa úzkokolejného vlaku z Třemešné ve Slezsku do Osoblahy.

Zámek Dívčí Hrad
The Castle Dívčí Hrad
Zamek Dívčí Hrad

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾	271
Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	23
Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	
Ženy ¹⁾ na 100 mužů	92
Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	
Index ekonomického zatížení ¹⁾	43,4
Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví	11,4
agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	
průmyslu a stavebnictví	31,6
industry and construction przemysłu i budownictwie	
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod	90,5
water-line system wodociągowej	
kanalizační síť	-
sewerage system kanalizacyjnej	
plyn	7,4
gas-line system gazowej	
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	794,48
Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	
Zalesnění ¹⁾ (v %)	19,5
Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	

Miejscowość leżąca między dwoma wzgórzami 25 km na północ od Krnova, była zasiedlona od epoki kamienia. Pierwsza pisemna wzmianka o Dívčím Hradu znajduje się w testamentie biskupa Bruna z Schauenburku z 1267 r., gdzie jest wymieniony zamek Deuviz (Děvice), który był później nazwany Maidelberg (Dívčí Hrad). Pod koniec XVI w. zamek został przebudowany w stylu renesansowym. Zamek zbudowano jako czworobok z czterema narożnymi wieżami. W podzamczu znajduje się rzeźba św. Jana Nepomucena z drugiej poł. XVIII w., oraz pomnik ofiar I wojny światowej. W Životicích, części należącej do gminy, znajduje się pomnik ofiar I wojny światowej, a w Sádce pomnik ofiar II wojny światowej. Na południowy zachód od wsi stoi w lesie kapliczka poświęcona św. Hubertowi i Pannie Marii. Na terenie gminy znajduje się pomnik przyrody Oblík. Przez wieś prowadzi droga kolejowa wąskotorowa z Třemešnéj na Śląsku do Osoblahy.

The village is situated between two hills about 25 km north of Krnov town. It has been settled since the Stone Age. The first mention of this locality was noted in a will of the Olomouc Bishop Bruno from Schauenburk in 1267 (German name Deuviz – Děvice, later Maidelberg – Dívčí Hrad – Girls' castle). The castle Deuviz was rebuilt in renaissance style at the end of the 16th century. It is built as a quadrangle with four corner towers. There is also baroque statue of St. Jan Nepomucký from the second half of the 18th century, several meters above it there is a monument in honour of victims of the World War I. There is another monument in honour of victims of the World War I in Životice – the village, which is belonged to Dívčí Hrad and in Sádek there is a monument in honour of victims of the World War II. On southwest of the village in the forest there is a chapel dedicated to St. Hubert and Virgin Mary. In this territory there is protected area Oblík. The route of the narrow-gauge train from Třemešná in Silesia to Osoblaha leads through the village.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

DOLNÍ MORAVICE

www.obecdolnimoravice.estranky.cz

Pod tímto názvem (něm. Nieder Mohrau, Gross Mohrau) jsou spolu se stejnojmennou obcí integrovány i dříve samostatné Horní Moravice (v r. 1949) a Nová Ves (v r. 1961). Území obce je součástí CHKO Jeseníky a je rozloženo v nadmořské výšce 600–827 m. Historicky první záznamy se datují r. 1258, kdy obec náležela k panství Sovinec. Od r. 1623 byla vlastnictvím Řádu německých rytířů. Škola zde byla činná od r. 1599 a od r. 1712 byly zbudovány pila, drátovna, řetězárna, hřebíkárna, mlýn a papírna. Z památek je zde kostel sv. Jakuba Staršího z r. 1795 s renesančním kněžištěm a věží z r. 1593, dále pak dům čp. 17 jako ukázka lidové architektury 19. st., kamenný most švédského typu ze 17. st., pilíř Nejsvětější Trojice z r. 1752 a socha Panny Marie Immaculaty z r. 1764. Na katastru Nové Vsi je do hloubky 100 m v oblasti severní Moravy největší historický důl na stříbrnosný galenit.

Kostel sv. Jakuba Staršího
Church of St. Jakub Starší
Kościół św. Jakuba Starszego

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾	403
Population ¹⁾	
Ludność ¹⁾	
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	18
Population ¹⁾ per 1km ²	
Ludność ¹⁾ na 1 km ²	
Ženy ¹⁾ na 100 mužů	104
Females ¹⁾ per 100 males	
Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	
Index ekonomického zatížení ¹⁾	48,7
Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age	
Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví	15,6
agriculture, forestry and fishing	
rolnictví, lešnictví, tovaryctví i rybářství	
průmysl a stavebnictví	34,0
industry and construction	
przemysł i budownictwo	
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod	79,5
water-line system	
wodociągowej	
kanalizační síť	69,9
sewerage system	
kanalizacyjnej	
plyn	39,5
gas-line system	
gazowej	
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	1 543,68
Revenue of the gmina budget per capita in EUR	
Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	
Zalesnění ¹⁾ (v %)	30,5
Forest cover ¹⁾ in %	
Lesistość ¹⁾ w %	

W skład gminy oprócz Dolní Moravice (niem. Nieder Mohrau, Gross Mohrau) wchodzi wcześniej samodzielne miejscowości: Horní Moravice (1949 r.) i Nová Ves (1961 r.). Tereny gminy są dzisiaj chronionym rezerwatem przyrody Jeseníky. Gmina położona jest na wysokości 600–827 m n.p.m. Pierwsze historyczne wzmianki sięgają 1258 r., kiedy gmina należała do posiadłości Sovinec. Od 1623 r. była własnością Krzyżaków. W 1599 r. założono tu szkołę, a w 1712 roku zbudowano tartak, druciamię, zakłady produkujące łańcuchy, gwoździe oraz młyn i papiernię. Do zabytków należy barokowy kościół św. Jakuba Starszego z renesansowym prezbiterium i wieżą z 1593 r., dom z XIX w., kamienny most z XVII wieku, słup św. Trójcy z 1752 r. i rzeźba Najświętszej Marii Panny z 1764 r. Na terenie Nové Vsi znajduje się największa w północnych Morawach zabytkowa kopalnia srebra.

The village consists of Dolní Moravice (German name Nieder Mohrau, Gross Mohrau), and previously separate – Horní Moravice (in 1949) and Nová Ves (in 1961). This locality is a part of the Protected Landscape Area the Jeseníky mountains located at an altitude of 600 – 827 m above sea level. The first mention of Dolní Moravice was written in 1258, when it belonged to the Sovinec estate. Since 1623 it was a property of the Teutonic Order. A school was established here in 1599 and there were built a sawmill, a factory producing wires, chains and nails, a mill and a papermill in 1712. The most significant historical monuments are the Church of St. Jakub Starší from 1795 with renaissance chancel and tower from 1593, a house No. 17 – an example of folk architecture of the 19th century, stone bridge of Swedish type from the 17th century, Pillar of the Holy Trinity from 1752 and the statue of Virgin Mary Immaculate from 1764. In the Nová Ves's territory there is the biggest historical silver-mine (in depth of 100 m) in the region of the northern Moravia.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

HLINKA

www.obechlinka.cz

Obec se rozkládá v severozápadním výběžku Moravskoslezského kraje. Jde o zemědělskou obec v úrodné rovině. Název (původně Glyník) získala ve spojitosti s těžbou hlíny.

Nejstarší nálezy kamenné sekyrky a pazourkových šipek i nástrojů z území obce jsou ze starší doby kamenné a bronzové. V 9. století se v těchto místech nacházela slovanská osada. První historické záznamy o obci Hlinka (něm. Glemkau) jsou z r. 1267 v závěti olomouckého biskupa Bruna ze Schauenburku. V r. 1389 byla biskupským lénem a v r. 1403 byl jejím držitelem Konrád z Hlinky. Na území obce se nacházela v r. 1512 tvrz, která později vyhořela. Ve vsi byl dvůr velkostatku Dívčí Hrad a od r. 1862 cukrovar a mlýn. Ze stavebních památek je zde filiální kostel sv. Valentína se základy ze 17. st. V severovýchodním cípu obce se nachází přírodní rezervace Velký Pavlovický rybník.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	199
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	23
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	93
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	42,1
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	25,6
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	27,9
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	88,3
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	22,3
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	888,79
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	11,8

Gmina rolnicza leżąca na urodzajnej równinie, na północno-zachodnim cyplu regionu Morawsko-śląskiego. Jej nazwa (początkowo Glyník) pochodzi od wydobywania gliny.

W Hlince znaleziono siekierki i pazurkowane strzały z późnej epoki kamienia łupanego oraz z epoki brązu. W IX w. na tych terenach znajdowała się słowiańska osada. Pierwsze historyczne wzmianki o wsi Hlinka (niem. Glemkau) pochodzą z 1267 r. z testamentu olomunieckiego biskupa Bruna z Schauenburku. W 1389 r. Hlinka była lennem biskupim, a od 1403 r. jej właścicielem był Konrad z Hlinky. Na terenie gminy znajdowała się twierdza z 1512 r., która później spłonęła. We wsi znajdował się dwór folwarczny Dívčí Hrad, a od 1862 roku cukrownia i młyn. Do zabytków architektury należy kościół św. Walentyna z fundamentami z XVII wieku. Na północno-wschodnim cyplu znajduje się rezerwat przyrody Velký Pavlovický rybník.

The village is situated in the northwest of the Moravskoslezský region. Hlinka is the agricultural village in the fertile lowlands. Its name (originally Glyník) comes from the connection with the mining of clay.

There were discovered stone hatchets, flint arrows and tools from the Stone Age and the Bronze Age. There was Slavic settlement in the 9th century. The first mention of Hlinka (German name Glemkau) was written in the will of the Olomouc Bishop Bruno from Schauenburk in 1267. Hlinka was bishop's fief in 1389 and its owner was Konrád from Hlinka in 1403. In this locality there was historical fortress in 1512, which burnt down later. There were also court manor of Dívčí Hrad and since 1862 a sugar mill and a mill. Church of St. Valentin from the 17th century could be seen in the village. In the northeast territory of the village there is located protected area the Velký Pavlovický rybník.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

HORNÍ BENEŠOV

www.hbenesov.cz

Město, původně Benešov, od r. 1926 s přívlastkem Horní. Součástí města je místní část Luhy. První historické záznamy uvádějí existenci města v r. 1226 jako hornickou osadu při dolech na stříbro a olovo. Městská práva potvrdil Benešovu r. 1271 český král Přemysl Otakar II. Město opakovaně utrpělo za třicetileté války a r. 1627 bylo vypáleno vojsky Albrechta z Valdštejna. Od 16. st. byla ve městě tkalcovská výroba. Velké požáry postihly město v letech 1717, 1767 a 1820. V 19. st. byly ve městě průmyslové provozy textilního průmyslu, pivovar, lihovar, knihtiskárna a další. Těžba rud byla obnovena v letech 1830–1887, pak 1902–1914 a opět 1951–1992. V okolí města se nacházejí povrchové stopy dolování stříbra a pozůstatky vojenského opevnění z třicetileté nebo sedmileté války. Z památek je významný původně gotický, pak barokně přestavěný kostel sv. Kateřiny, barokní socha sv. Jana Nepomuckého a novogotická kaple sv. Anny.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	2 326
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	114
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	98
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	43,8
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	2,0
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	49,9
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	92,0
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	82,3
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	53,2
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	906,60
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i>	16,1
Lesistość ¹⁾ w %	

Początkowo zwany Benešov, od 1926 r. Horní Benešov. Do miasta przynależę część Luhy. Pierwsze historyczne wzmianki o mieście, jako górniczej osadzie przy kopalniach srebra i ołowiu pochodzą z 1226 r. Prawa miejskie Benešova potwierdził czeski król Przemysław Ottokar II w 1271 r. Miasto zostało zniszczone podczas wojny trzydziestoletniej, a w 1627 r. spalone przez wojska Albrechta z Valdštejna. Od XVI w. w mieście istniały zakłady tkackie. W latach 1717, 1767 i 1820 miasto dotknęły wielkie pożary. W XIX wieku w mieście funkcjonowały m. in. zakłady tekstylne, browar, gorzelnia, drukarnia. W latach 1830–1887, 1902–1914 oraz 1951–1992 na tych terenach wydobywano rudy. W okolicy miasta znajdują się ślady wydobywania srebra, pozostałości budowli obronnych po wojnie trzydziestoletniej i siedmioletniej. Do najważniejszych zabytków należy początkowo gotycki, później przebudowany w stylu barokowym kościół św. Katarzyny, barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena czy neogotycka kaplica św. Anny.

The town was called Benešov in the beginning, since 1926 it was called Horní Benešov. The town includes local part Luhy, too. The first mention of the town as a mining settlement (with silver and lead mines) was written in 1226. Czech King Přemysl Otakar II gave the town rights to Horní Benešov in 1271. The town was destroyed during the Thirty Years' War. It was also burnt down by the troops of Albrecht from Valdštejn in 1627 and by large fires in 1717, 1767 and 1820. There was a weaving production since the 16th century. There were also textile factories, a brewery, a distillery and a printing works in the 19th century. Mining of metal ores has been restored in 1830–1887, 1902–1914 and 1951–1992. In this locality there are traces of mining of silver and historical remains of military fortifications of the Thirty and Seven Years' Wars. The important monuments are baroque (originally gothic) Church of St. Kateřina, baroque statue of St. Jan Nepomucký and neo-Gothic Chapel of St. Anna.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

HORNÍ MĚSTO

www.hornimesto.cz

Obec je rozložena na rozhraní Hrubého a Nízkého Jeseníku. České jméno z německého Bergstadt dokládá její historické kořeny. Z původně hornické osady Hankštejn bylo za císaře Rudolfa II. založeno r. 1580 svobodné císařské horní město. Středověká těžba stříbrných rud pokračovala dolováním barevných kovů až do pol. 20. st. Poslední vozík zde byl vytěžen v r. 1970. Z památek jsou známé původně renesanční kostel sv. Marie Magdaleny z r. 1611 a barokní hřbitovní kaple sv. Václava. Místní části jsou Horní Město, Dobřečov, Skály, Stříbrné Hory a Rešov. V Rešově je kostel sv. Kateřiny a u něj kamenická díla z r. 1860 – socha Panny Marie Immaculaty a kříž. Přírodními zajímavostmi jsou unikátní krajinný prvek na říčce Huntavě. Ta protéká v 200 m dlouhé soutěsce v podobách vývažišť, tůňek a dominantních 10 m vysokých Rešovských vodopádů. V okolí obce jsou povrchové stopy po těžbě stříbra.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	962
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	30
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	102
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	42,1
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybařství <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	11,8
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	32,7
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	88,3
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	54,7
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	3,8
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	673,26
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	26,5

Gmina jest położona na pograniczu Hrubého i Nízkého Jeseníka. Czeska nazwa pochodzi z niemieckiego Bergstadt. Początkowo była osadą górniczą Hankštejn za panowania cesarza Rudolfa II, założona w 1580 r. jako samodzielne, cesarskie miasto. W średniowieczu wydobywano tu rudy srebra, później aż do połowy XX w. metale kolorowe. Do zabytków należy renesansowy kościół św. Marii Magdaleny z 1611 r., barokowa kaplica cmentarna św. Wacława oraz kościół św. Katarzyny w Rešovie z rzeźbą Najświętszej Marii Panny i krzyżem z 1860 r. Do ciekawostek przyrodniczych należy krajobraz wzdłuż rzeki Huntavy, przepływającej przez wąwóz o długości 200 m, w którym znajdują się Wodospady Reszowskie o wysokości 10 m. W okolicach gminy pozostały ślady powierzchniowe po wydobywaniu srebra.

The village is situated on the borderland of the Hrubý and Nízký Jeseník. Czech name of the village comes from German name Bergstadt, which demonstrated its historical beginning. Horní Město was originally a mining settlement Hankštejn. During the rule of Rudolf II it was established free imperial town in 1580. The silver ore mining in the Middle Age continued as mining of non-ferrous metals until the first half of the 20th century. Last truck of ore was excavated in 1970. The historical monuments are initially renaissance Church of St. Marie Magdalena from 1611 and baroque Cemetery chapel of St. Václav. The local parts of the village are – Horní Město, Dobřečov, Skály, Stříbrné Hory and Rešov. In Rešov there are the Church of St. Kateřina, a stonemason works from 1860 nearby, the statue of Virgin Mary Immaculate and the cross. A natural attraction is scenery along the Huntava river. It flows through the 200 m long canyon with plunge pools, pools and dominant 10 m high the Rešov waterfalls. There are surface traces of silver mining around the village.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

HORNÍ ŽIVOTICE

www.hornizivotice.cz

Obec leží v oblasti Nížkého Jeseníku na rozhraní okresů Bruntál a Opava, asi 17 km východně od města Bruntálu. Obec je poprvé zmiňována r. 1265 jako statek velehradského kláštera.

Založení Horních Životic (něm. Seitendorf) bylo motivováno těžbou železné rudy, která se zde těžila hlavně v letech 1531–1680. Obnovena byla Rotschildem v roce 1850 a pro nerentabilitu ukončena v roce 1904. Z dalších hospodářských činností byly v obci kamenolomy, a také potravinářské provozy – lihovar, mlýn a mlékárna. Z památek je v obci filiální kostel sv. Mikuláše z 2. pol. 19. st. Do roku 1947 byly v provozu dva dřevěné větrné mlýny, z nichž se do dnešních dnů dochovaly jen zbytky jednoho postaveného v r. 1840 na Františkově. V letech 1978–1990 byly Horní Životice částí města Horní Benešov. Poté došlo k obnovení samostatnosti obce.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	327
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	29
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	96
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	39,1
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	7,8
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	43,4
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	94,6
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	72,5
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	3,3
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	708,68
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	25,1

Gmina jest położona w Niskim Jeseníku na pograniczu powiatów Bruntál i Opava, 17 km na wschód od miasta Bruntál. Po raz pierwszy miejscowość wspomniana jest w 1265 r. jako folwark klasztoru velehradskiego.

Založení Horních Životic (něm. Seitendorf) bylo zwiázane z wydobywaniem rudy železa. Eksploatacja rud odbywała się głównie w latach 1531–1680. W 1850 r. Rotschild wznowił wydobywanie, ale ze względu na nierentowność zakończył eksploatację w 1904 r. Działy tu również kamieniołomy oraz gorzelnia, młyn i mleczarnia. Do zabytków gminy zalicza się kościół św. Mikołaja z drugiej połowy XIX wieku. Do 1947 r. działały dwa drewniane wiatraki, pozostałości jednego z nich (z 1840 r.) są zachowane do dzisiaj na Františkově. W latach 1978–1990 Horní Životice należały do powiatu Opava. Później gminie przywrócono niezależność.

The village is situated in the Nížký Jeseník on the borderland of the Bruntál and Opava districts, about 17 km east of Bruntál town. The first mention of the village was dated in 1265 as a farm of the Velehrad monastery.

The mining of iron ores mainly in 1531 – 1680 enabled to establish Horní Životice (German name Seitendorf). The mining was restored by Rotschild in 1850, but the excavation was finished up because of unprofitability in 1904. There were quarries, a distillery, a mill and a dairy. The local monument is the Church of St. Mikuláš from the second half of the 19th century. There were two wooden windmills until 1947. Today only one windmill from 1840 could be seen in Františkov. Horní Životice was local part of the Horní Benešov town in 1978 – 1990. Then the village became independent.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

První zmínka o obci Hradec je z roku 1351. Český název i zbytky opevnění dokazují, že zde stávalo menší hradisko. Obec Nová Ves vznikla roku 1685 dělením jednoho ze tří Mikulovických dvorů. Po roce 1848 byly obě obce administrativně spojeny v rámci tehdejšího soudního a politického uspořádání.

Významným impulsem pro rozvoj obce se stala výstavba železniční trati z Jeseníku do Glucholaz v roce 1888. Po odsunu Němců po II. světové válce počet obyvatel prudce poklesl a veškeré aktivity, průmyslové i zemědělské, zanikly. V roce 1976 se obec stala součástí Mikulovic až do roku 1990, kdy se opět osamostatnila. Zajímavou církevní památkou je kaple sv. Anny v Hradci s oltářem pocházejícím z umělecké dílny Bernarda Kutzera. Pro malebnou přírodu, poměrně málo frekventovanou oblast a čisté životní prostředí, je území obce předurčeno zejména pro bydlení a rekreaci.

Železniční stanice
Train station
Stacja kolejowa

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	358
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	80
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	116
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	42,6
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	4,3
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	33,6
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population o ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	85,2
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	74,7
plyn gas-line system gazowej	11,8
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	1 024,39
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	23,0

Pierwsza wzmianka o gminie pochodzi z 1351 r. Czeska nazwa oraz pozostałości murów dowodzą, że istniała tu mniejsza osada. Gmina powstała w 1685 r. poprzez podział jednego z trzech Mikulovických folwarków. Po 1848 r. gminy zostały administracyjnie połączone w ramach ówczesnej sądowej i politycznej sytuacji.

Głównym impulsem dla rozwoju gminy była budowa linii kolejowej z Jeseníku do Glucholaz w 1888 r. Po wysiedleniu Niemców po II wojnie światowej liczba ludności gwałtownie spadła co spowodowało zanik działalności przemysłowej i rolniczej. W 1976 r. gmina stała się częścią Mikulovic, a w 1990 r., ponownie uzyskała samodzielność. Ciekawym zabytkiem jest kaplica św. Anny w Hradci z ołtarzem pochodzącym z warsztatu Bernarda Kutzera. Malownicza przyroda i czyste środowisko stwarzają dobre warunki do mieszkania i odpoczynku.

The first mention of the village was written in 1351. The Czech name of the village and remains of fortress walls demonstrate, that there was a small settlement. Nová Ves village was established by dividing one of three Mikulovice courts in 1685. After new court and political organization in 1848 both villages were merged.

A major impetus for the development of the village was the construction of the railway from Jeseník to Glucholazy in 1888. After the expulsion after the World War II the population decreased and all activities, mainly industrial and agricultural activities, disappeared. In 1976 the village became a local part of Mikulovice and in 1990 the village became independent again. An interesting monument is the Chapel of St. Anna with altar by Bernard Kutzer's art workshops in Hradec. The village is used mainly for housing and recreation because of picturesque nature and clean environment.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011.

JANOV

www.mestojanov.unas.cz

Janov leží v údolí říčky Osoblaha v místě, kde končí Osoblažská nížina, a začínají vrcholky Jesenických hor. Na severu sousedí s Polskou republikou.

Poprvé je písemně citován r. 1267 v závěti olomouckého biskupa Bruna ze Schauenburku, a to tak, že byl založen asi roku 1251. Dostal jméno Janova ves (Janesdorf). Odhad, že se v okolí nacházejí rudy vzácných kovů, zapůsobil na olomouckého biskupa Thurza tak, že povýšil obec r. 1535 na svobodné horní městečko. R. 1581 byla těžba ukončena a Janov připadl k jindřichovskému panství. Po josefínských reformách ztratil městská práva. Obec trpěla ve válkách. Během třicetileté války muselo obyvatelstvo žít válčící vojska. Obec postihla na konci 19. a ve 20. st. řada povodní, poslední v r. 1997. Z památek tu nalezneme barokní kostel Nejsvětější Trojice z let 1780–1783 a sochu Panny Marie z r. 1739. V r. 2007 byl obci vrácen status města.

Náměstí a socha Panny Marie
The square and the statue of the Virgin Mary
Rynek i rzeźba Marii Panny

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	300
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	27
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	108
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	42,2
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	4,7
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	36,0
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	80,5
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	-
plyn gas-line system gazowej	5,1
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	831,55
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	62,3

Janov jest położony w dolinie rzeki Osoblaha w miejscu, gdzie kończy się Osoblażska nizina a zaczynają szczyty Jesenickich gór. Na północy graniczy z Polską.

Pierwsza wzmianka o gminie pochodzi z 1267 r. z testamentu olomunieckiego biskupa Bruna z Schauenburku, w którym jest napisane, że 1251 r. był rokiem założenia gminy. Gminę nazwano Janova Ves (Janesdorf). Odkrycie rud szlachetnych spowodowało, że biskup Thurz mianował Janov w 1535 r. na samodzielne górnicze miasteczko. W 1581 r. zakończono wydobywanie rudy i Janov został przejęty przez majątek Jindřichowski. Po reformach Janov stracił prawa. W czasie wojny trzydziestoletniej ludność musiała żywić walczące wojsko. Gmina była dotknięta szeregiem powodzi pod koniec XIX i XX w., ostatnio w 1997 r. Do zabytków należy barokowy kościół Najświętszej Trójcy z lat 1780–1783.

Janov is located in the valley of the Osoblaha river, where the Osoblaha lowland ends and the Jeseniky mountains begin. On the north it borders on Poland.

The first mention of the village was written in 1267 in the will of the Olomouc Bishop Bruno from Schauenburk. Probably it was established in 1251. The village was called Janova Ves (Janesdorf). After the discovery of rare metals, the Olomouc Bishop Thurz made Janov the independent mining town in 1535. The mining was finished up in 1581 and Janov belonged to the Jindřichov. It lost its town rights after the josefínské reforms. The village was suffered from wars. During the Thirty Years' War the inhabitants had to supply of food to soldiers. The series of floods destroyed the village in the 19th and 20th centuries – the last one in 1997. There are baroque Church of the Holy Trinity from 1780 – 1783 and the statue of Virgin Mary from 1739. The title of town was restored to Janov in 2007.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

JAVORNÍK

www.mestojavornik.cz

Město se skládá ze čtyř částí obce s názvy Javorník, Bílý Potok, Horní Hoštice a Travná. Nad městem se tyčí zámek Jánský vrch.

První písemná zmínka o městě je z roku 1291. Původní hrad se po husitských válkách ocitl v rozvalinách a na přelomu 15. a 16. století zde byl postaven renesanční zámek. Těžila se zde železná a stříbrná ruda. Město i s okolím leží stranou důležitých dopravních tepen, silnice mají místní význam. Také železnice má lokální význam a spojuje město s přestupní stanicí Dolní Lipová. Do kulturní historie se nejvíce zapsal skvělý hudebník a skladatel Karel Ditters z Dittersdorfu, autor řady komických oper i dalších skladeb. Město má spoustu významných historických památek, např. barokní kostel Nejsvětější Trojice z roku 1723, raně gotický hřbitovní kostel sv. Kříže z roku 1260. Na Travné je poutní kaple Panny Marie Saletské s pramenem „záračné“ vody a křížovou cestou.

Radnice v Javorníku
Town Hall in Javorník
Ratusz w Javorniku

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	2 941
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	38
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	102
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	46,4
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	10,1
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	26,2
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	88,2
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	66,4
plyn gas-line system gazowej	63,6
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	762,82
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	61,7

W skład gminy wchodzi miejscowości: Javorník, Bílý Potok, Horní Hoštice i Travná. Nad městem wznosi się zamek Janské wzgórze.

Pierwsza wzmianka o Javorníku pochodzi z 1291 r. Pierwotny zamek po wojnach husyckich został zniszczony, na jego miejscu na przełomie XV i XVI wieku wybudowano renesansowy zamek. Wydobywano tutaj rudy srebra i żelaza. Miasto wraz z okolicą leży na uboczu ważnych dróg komunikacyjnych. Zarówno drogi, jak i kolej mają charakter lokalny. Do historii kultury zapisał się znany muzyk i kompozytor Karol Ditters z Dittersdorfu, autor wielu komicznych oper i innych dzieł. Miasto ma wiele interesujących zabytków, m.in.: barokowy kościół Najświętszej Trójcy z 1723 r., wczesnogotycki kościół cmentarny św. Krzyża z 1260 r. W Travné znajduje się kaplica dla pielgrzymów Panny Marii Saletskiej ze źródłem „cudownej“ wody i drogą krzyżową.

The commune consists of the settlements: Javorník, Bílý Potok, Horní Hoštice i Travná. The Jánský Hill castle is dominated by the town.

The first mention of Javorník comes from 1291. The original castle was destroyed during the Hussies wars. On that place, the Renaissance castle was built in the turn of 15th and 16th century. There were a gold-mine and an iron-mine. The town and its surrounding is located far away important transportation routes. Both roads and railways are local routes. The well-known musician and composer Karl Ditters from Dittersdorf, the author of lots of comic operas lived there. The town possesses numerous interesting monuments like: a baroque church of the Holy Trinity from 1723, a Gothic, cemetery church of the Holy Cross from 1260. In Travné there is a chapel of the Blessed Virgin of Saletské with a miraculous water spring and the Cross Way (Calvary) for pilgrims.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

JESENÍK

www.jesenik.org

Město Jeseník se rozkládá na čtyřech katastrálních územích – Jeseník, Bukovice, Děťřichov a Seč. Již původním německým obyvatelstvem bylo nazýváno „perlou Jesenicka“. Leží na soutoku horských říček Bělé a Staříče.

První zmínka o Vriwaldu pochází z roku 1267, během staletí nosilo název Friwaldau, později Frývaldov, od roku 1947 Jeseník. Od 16. století se datuje tradice plátenictví, která přetrvala po staletí. Městu vtisknul nesmazatelný punc Vincenz Priessnitz (1799 - 1851), který svou vodoléčbou získal v celé Evropě a také v Americe nevídanou popularitu. Na Gräfenberku nad Jeseníkem zbudoval vůbec první vodoléčebný ústav na světě, dnes Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník. Z mnoha památek uvádíme středověkou vodní tvrz, která byla v 18. století upravena na zámeček, barokní radnici, novorenesanční kostel Nanebevzetí Panny Marie nebo Weissovu vilu, unikátní doklad vlivu anglické secese ve Slezsku.

Lázně Jeseník
Spa Jeseník
Spa Jeseník

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	11 711
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	306
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	108
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	45,6
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	1,7
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	23,4
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	90,2
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	90,5
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	77,0
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	904,69
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i>	61,9
Lesistość ¹⁾ w %	

Miasto Jeseník obejmuje cztery miejscowości - Jeseník, Bukovice, Děťřichov i Seč. Jeseník jest nazywany „perłą Jeseníków“. Leży u zbiegu potoków górskich Bělé i Staříče.

Pierwsza wzmianka o Vriwaldu pochodzi z 1267 r., przez stulecia nosiło nazwę Friwaldau, później Frývaldov, od 1947 r. Jeseník. Od XVI w. rozpoczęto tradycję bieliźniarską, która przetrwała przez stulecia. Miasto rozświetlił Vincenz Priessnitz (1799–1851), który swoją hydroterapią zdobył popularność w całej Europie i Ameryce. Na Gräfenberku nad Jeseníkem wybudował pierwszy hydroterapeutyczny ośrodek na świecie, znany dzisiaj jako uzdrowisko Priessnitz w Jeseníku. Z wielu zabytków możemy wymienić np. średniowieczną wieżę wodną, która została w XVIII w. przebudowana na zamek, ratusz barokowy, neo-renesansowy kościół Wniebowzięcia Panny Marii czy willa Weiss, unikalny przykład wpływu angielskiej secesji na Śląsku.

Jeseník town covers four localities – Jeseník, Bukovice, Děťřichov and Seč. Jeseník is called “Pearl of the Jeseníky territory”. The original German population used this title. The town is situated at the confluence of the Bělá mountain stream and the Staříč mountain stream.

The first mention of Vriwald was written in 1267. The town was called Friwaldau, later Frývaldov and since 1947 Jeseník. There was started tradition of the linen industry, which had continued for centuries. The town became famous because of Vincenz Priessnitz (1799 – 1851), who popularized his hydrotherapy in Europe and in America, too. He built the first hydrotherapy institute in the world in Gräfenberk near Jeseník. At present it is called Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník (Priessnitz’s Spas Jeseník). There are lot of monuments like a medieval water fortress, which was rebuilt as a castle, baroque town hall, neo-Renaissance Church of the Assumption of Virgin Mary and Weiss’s villa, which is unique example of English Art Nouveau in Silesia.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

JINDŘICHOV

www.obecjindrichov.cz

Obec je rozložena ve výšce 321–400 m n. m. na severozápadě okresu Bruntál a na severu hraničí s Polskem. Místní části jsou Jindřichov a Arnultovice.

Jindřichov byl založen v r. 1256. Obec náležela olomouckým biskupům, ale od r. 1288 byla dána do lenní držby. V držení Jindřichova se vystřídalo několik šlechtických rodů, za zmínku stojí hrabata z Hodic, která ve 2. polovině 17. století zahájila výstavbu reprezentačního zámku v barokním stylu. Zámek byl po požáru v r. 1844 klasicistně přestavěn. Patří k němu přilehlý zámecký park s plastikami. V blízkosti zámku stojí sousoší Panny Marie s morovým sloupem z dob třicetileté války. Další památkou je farní kostel sv. Mikuláše z konce 17. st., a kaple v Arnultovicích. Obec se rozvíjela i v hospodářské sféře a před 2. světovou válkou byla velkou obcí s několika významnými podniky. Byly v ní provozy jako např. pivovar, sladovna, pila, dva mlýny, elektrárna.

Zámek v Jindřichově
The Castle in Jindřichov
Zamek w Jindřichowie

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	1 349
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	39
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	101
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	43,4
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví agriculture, forestry and fishing rolnictví, leśnictví, łowiectwo i rybactwo	7,2
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwa	26,1
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population o ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	86,2
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	18,1
plyn gas-line system gazowej	31,5
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	974,13
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	36,3

Gmina leży na północnym zachodzie powiatu Bruntál, na wysokości 321–400 m n.p.m. Na północy graniczy z Polską. W skład gminy wchodzi Jindřichov oraz Arnultovice.

Jindřichov został założony w 1256 r. Należał do biskupów olomunieckich, a od 1288 r. został oddany w lenno. Jindřichov był własnością wielu szlacheckich rodów, m.in. hrabiostwa z Hodic, które w drugiej połowie XVII w. rozpoczęło budowę reprezentacyjnego zámku w stylu barokowym. Zamek po pożarze w 1844 r. został przebudowany w stylu klasycystycznym. Do zámku przylega park z rzeźbami. Niedaleko zámku znajduje się posąg Matki Boskiej ze słupem morowym z czasów wojny trzydziestoletniej. Z innych zabytków można wymienić kościół barokowy św. Mikołaja z końca XVII w., oraz kapliczka w Arnultovicach. Gmina rozwijała się również gospodarczo, przed II wojną światową znajdował się tutaj m.in. browar, słodownia, tartak, dwa mlýny oraz elektrownia.

The village is situated at an altitude of 321-400 m above sea level in the northwestern part of the Bruntál district. On the north Jindřichov borders on Poland. The local parts are – Jindřichov and Arnultovice.

Jindřichov was founded in 1256. The village belonged to the Olomouc bishops, but it has been given to feudal tenure since 1288. Several noble families owned Jindřichov, for example counts of Hodice. They built the representative castle in baroque style in the second half of the 17th century. It was rebuilt in classicist style after the fire in 1844. There is a park with the sculptures in it near the castle. There is also the sculpture of Virgin Mary with a plague column from the Thirty Years' War. Other monuments are parish Church of St. Mikuláš from the end of the 17th century and a chapel in Arnultovice. Before World War II there were a brewery, a sawmill, a malt-house, two mills and a power station.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

JIRÍKOV

obce.rymarovsko.cz/jirikov

Obec se nachází v Nížkém Jeseníku a je složena z místních částí Jiříkov, Sovinec, Křížov, Těchanov a Kněžpole. První záznamy o obci pocházejí z r. 1264.

Z památek je nejvýznamnější hrad Sovinec ve stejnojmenné místní části. Rozlehlý gotický hrad je situovaný na skalnatém výběžku v horském údolí Nížkého Jeseníku. V letech 1867–1896 zde sídlila první lesnická škola v českých zemích. Za 2. světové války byli na hradě vězněni francouzští důstojníci. V r. 1945 hrad vyhořel. Postupně je rekonstruován. V okolí hradu je sovinecký přírodní park. Od května do října jsou na hradě Sovinci pořádány různé akce, např. jarmarky, rytířská klání a turnaje. Dalšími pamětihodnostmi jsou barokní kostel sv. Michaela Archanděla z r. 1787, který je dominantou části Jiříkova, dále v Křížově kaple sv. Františka Xaverského a v části Sovinec kostel sv. Augustina.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	308
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	9
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	80
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	47,4
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	17,5
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	27,0
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	72,9
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	10,3
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	687,62
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	49,3

Gmina leży w Niskim Jeseníku, w jej skład wchodzi lokalne części Jiříkov, Sovinec, Křížov, Těchanov i Kněžpole. Pierwsze wzmianki o gminie pochodzą z 1264 r.

Do najważniejszych pamiątek należy zamek Sovinec w lokalnej części o tej samej nazwie. Rozległy gotycki zamek usytuowany jest na skalistym cyplu w górskiej dolinie Niskiego Jeseníka. W latach 1867–1896 miała tutaj swoją siedzibę pierwsza szkoła leśnicza w Czechach. W czasie II wojny światowej na zamku więziono francuskich oficerów. W 1945 r. zamek spłonął. Obecnie jest stopniowo rekonstruowany. W okolicach zamku znajduje się park przyrodniczy. Od maja do października na zamku organizowane są różne imprezy np. jarmarki, potyczki i turnieje rycerskie. Do innych zabytków należą kościół św. Michała Archanioła z 1787 r., kaplica św. Franciszka Ksawerego i kościół św. Augustyna.

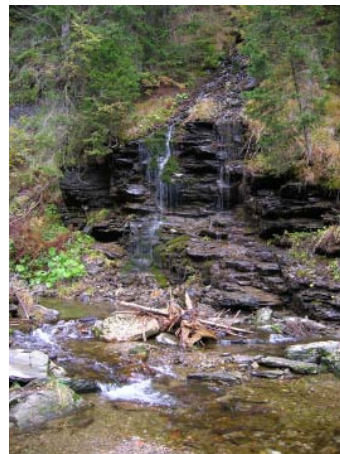
The village is situated in the Nížký Jeseník. It consists of local parts – Jiříkov, Sovinec, Křížov, Těchanov and Kněžpole. The first mention of the village was dated in 1264.

The most important historical monument is the Sovinec castle situated in Sovinec. Large gothic castle stands on the rocky hill in the valley of the Nížký Jeseník. There was founded the first school of forestry in the Czech lands in 1867 – 1896. During the World War II there was a prison for French officers in the castle. The castle burnt down in 1945. Presently the castle is reconstructed. There is the Sovinec nature park nearby. From May to October the Sovinec castle hosts various events such as fairs, jousting and tournaments. Other sights are baroque Church of St. Michael Archangel from 1787 in Jiříkov, the Cross chapel of St. František Xaverský in Křížov and the Church of St. Augustin in Sovinec.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

Obec s nejjistším vzduchem ve střední Evropě se nachází na východní straně Pradědu v údolí horské říčky Bílé Opavy v průměrné nadmořské výšce téměř 800 m, což z ní činí nejvýše položenou obec Moravskoslezského kraje. Lázně byly založeny roku 1785. V roce 1803 došlo k přejmenování na Karlsbrunn, dnešní Karlovu Studánku. Zdejší železitá minerální voda s vysokým obsahem kyseliny uhličitě slouží k přípravě uhličitých koupelí i rašelinových zábalů, dále k inhalaci a k pití. V kombinaci s horským povětrím a intenzivním slunečním zářením je vhodná zejména pro léčbu onemocnění dýchacích cest, ale i nemocí onkologických, vysokého krevního tlaku a onemocnění cév. Komplex dřevěných lázeňských domů a dalších budov postupně budované v klasicistním a empírovém stylu od konce 18. st. jsou dnes chráněnými kulturními památkami. Nad hotelem Hubertus je kaple sv. Huberta z let 1757-1758. Unikátní je místní „Geologická expozice kamenů“.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾	237
Population ¹⁾	
Ludność ¹⁾	
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	153
Population ¹⁾ per 1km ²	
Ludność ¹⁾ na 1 km ²	
Ženy ¹⁾ na 100 mužů	88
Females ¹⁾ per 100 males	
Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	
Index ekonomického zatížení ¹⁾	34,7
Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age	
Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví	1,0
agriculture, forestry and fishing	
rolnictví, lešnictví, toviectví i rybactví	
průmyslu a stavebnictví	7,1
industry and construction	
przemýšle i budownictví	
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod	80,5
water-line system	
wodociągowej	
kanalizační síť	95,3
sewerage system	
kanalizacyjnej	
plyn	57,2
gas-line system	
gazowej	
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	2 014,88
Revenue of the gmina budget per capita in EUR	
Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	
Zalesnění ¹⁾ (v %)	72,3
Forest cover ¹⁾ in %	
Lesistość ¹⁾ w %	

Gmina o najczystszyim powietrzu w Europie Środkowej znajduje się po wschodniej stronie góry Pradziad, w dolinie górskiej rzeki Bílá Opava, na wysokości prawie 800 m n.p.m., co czyni gminę najwyżej położoną w Morawsko-Śląskim kraju. Uzdrowisko zostało założone w 1785 r. W 1803 r. zmieniono nazwę na Karlsbrunn, dzisiejsza Karlova Studánka. Tutejsza woda mineralna bogata w żelazo o wysokiej zawartości kwasu węglowego służy do przygotowywania kąpeli i borowinowych okładów, do inhalacji czy do picia. W kombinacji z powietrzem górkim i intensywnym promieniowaniem słonecznym jest bardzo polecana zwłaszcza do leczenia chorób układu oddechowego, chorób nowotworowych, wysokiego ciśnienia czy chorób naczyń krwionośnych. Kompleks drewnianych łaźni i innych budynków został stopniowo przebudowany w stylu klasycystycznym i empire od końca XVIII wieku. Nad hotelem Hubertus znajduje się kaplica św. Huberta z lat 1757-1758. Unikatem jest miejscowa „Geologiczna wystawa kamieni“.

The village, where is the cleanest air in the central Europe, is located in the eastern part of the Praděd mountain in the valley of the Bílá Opava mountain river at an altitude of 800 m above sea level. Karlova Studánka is situated in the highest place of all villages in the Moravskoslezský region. The spa was founded in 1785. The village was renamed Karlsbrunn (today Karlova Studánka) in 1803. The local ferrous mineral water with a high content of carbonic acid is used to prepare bubble baths and peaty pecks, as well as to inhalation and drinking. In combination of mountain climate and intense solar radiation it is particularly suitable for treatment of respiratory diseases and also cancer diseases, high blood pressure and vascular diseases. The complex of wooden bathhouses and other buildings were gradually built in classicist and empire styles from the end of the 18th century. Now, they are protected monuments. Above the Hubertus hotel there is Chapel of St. Hubert from 1757-1758.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

KARLOVICE

www.karloviceveslezsku.cz

Karlovice s místní částí Zadní Ves představují rozsáhlou obec s tradicí letoviska s dobrými klimatickými podmínkami. Území dnešních Karlovic (původní název Hutě) bylo osídlováno až kolem roku 1527 soustředěnou zástavbou v údolí řeky Opavy pod horským masivem Hrubého Jeseníku. Na místě obce Hütten, známé r. 1558 a zaniklé v důsledku třicetileté války, vznikla kolem r. 1720 spolu s železnými hamry i vesnice, pojmenovaná po majiteli krnovského knížectví Karlovi z Lichtenštejna – Karlovice. Hamr byl činný až do počátku 19. st. V obci se rozvíjelo lesnictví, dřevařství, výroba papíru a lepenky, byly zde pily, mlýny, stolařství. Z památek dominuje pozdně barokní filiální kostel sv. Jana Nepomuckého z let 1777–1779 a poblíž také barokní dům s mansardovou střechou z r. 1745. V dřevěném objektu vodního mlýna a kosárny se nachází muzeum historie lesnictví a hutnictví na Bruntálsku.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	1 081
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	50
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	98
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	38,2
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	8,7
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	36,0
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	87,9
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	72,6
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	10,2
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	979,64
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	72,6

Karlovice wraz z lokalną częścią Zadní Ves są rozległą, uzdrowską gminą o dobrych warunkach klimatycznych. Terytorium dzisiejszych Karlovic (początkowo nazywane Hutě) zostało zasiedlone dopiero około 1527 r. Budowa domów skoncentrowała się w dolinie rzeki Opawy pod masywem górskim Hrubý Jeseník. Na terenie miejscowości Hütten (znanej pod tą nazwą od 1558 roku) zniszczonej i wyludnionej w wyniku wojny trzydziestoletniej, powstała około 1720 r. wieś Karlovice, której nazwa wywodzi się od właścicieli księstwa krnovskiego Karlovi z Lichtenštejna. W Karlovicach aż do początku XIX w. działała kuźnia, rozwijało się również leśnictwo, przemysł drzewny oraz papierniczy, funkcjonowały tartaki, młyny, stolarnie i inne zakłady. Z zabytków można wymienić barokowy kościół św. Jana Nepomucena, wybudowany w latach 1777–1779 oraz pobliski dom z 1745 r. z mansardowym dachem. W drewnianym młynie wodnym znajduje się muzeum historii leśnictwa i metalurgii w rejonie Bruntála.

Karlovice with local part Zadní Ves is a wide-spread village with a traditional resort and good climatic conditions. Karlovice (original name Hutě) lies in the valley of the Opava river, under mountain massif of the Hrubý Jeseník. This territory was colonized around 1527. On Hütten territory (known as Hütten since 1558), which was destroyed during the Thirty Years' War, there was established a village with iron smithy and was called Karlovice by the name of the Krnov principality owner Karel from Lichtenštejn in 1720. The smithy worked until the beginning of the 19th century. There were developed forestry, wood-working and paper-working industries. There were sawmills, mills and a carpentry, too. There are historical monuments like a baroque Church of St. Jan Nepomucký from 1777-1779 and baroque building with a mansard roof from 1745 nearby. There is a museum of history of forestry and metallurgy in the Bruntál region in wooden watermill.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

www.oukobyyla.cz

Vlastní vesnice byla založena v údolí říčky Vidnavky a leží nyní při silnici a částečně i při lokální železniční trati z Žulové do Javorníka.

Kobylá je zmiňována v listině pro vidnavského fojta z roku 1291. Ves u původního dvorce patřila sice k majetku vratislavských biskupů, ale vedle toho zde byl i svobodný fojtský statek. Počátkem 16. století zde byla založena sklárna. Kobylský statek držel v té době rod Niemitzů, který si v místě vystavěl menší zámek. Ve vsi byl od roku 1787 kostel sv. Jáchyma a při něm kaplanství, vedle toho rovněž škola. Kaplanství bylo roku 1885 povýšeno na faru a roku 1906 sem přišly sestry sv. Karla Boromejského, které později zřídily charitativní domov. Zámek v Kobylé je využíván jako domov důchodců. V roce 1976 byla celá obec připojena jako část k Žulové, od roku 2001 je opět samostatnou obcí.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	414
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	38
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	108
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	57,4
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	3,5
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	30,1
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population o ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	62,1
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	-
plyn gas-line system gazowej	5,5
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	583,70
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	32,3

Miejscowość została założona w dolinie rzeki Vidnávka. Obecnie znajduje się przy drodze i częściowo przy linii kolejowej z Žulové do Javorníka.

Kobylá byla wspomniana v dokumentech vojty vidnavského w 1291 r. Wieś początkowo należała do majątku wrocławskich biskupów, ale część była niezależnym folwarkiem. Na początku XVI w. otwarto tu hutę szkła. Folwark Kobylski był w tym czasie w posiadaniu rodu Niemitzů, którego członkowie wybudowali tutaj mniejszy zamek. W 1787 roku w gminie powstał kościół św. Joachima z duszpasterstwem oraz szkoła. W 1885 r. duszpasterstwo zamieniono na plebanię, a w 1906 roku przybyły tu siostry św. Karla Boromeusza, które później założyły dom charytatywny. Zameczek w Kobylé jest wykorzystywany jako dom spokojnej starości. W 1976 r. gminę połączono z Žulová, od 2001 roku jest ponownie samodzielną gminą.

The village was founded in the valley of the Vidnávka river and it is situated along the road and local railway from Žulová to Javorník.

The first mention of Kobylá was written in a document for the Vidnava reeve in 1291. The village near the original court belonged to the property of Wrocław bishops, but there was also free reeve's estate. The glassworks were established here in the beginning of the 16th century. In this time the Kobylá estate belonged to Niemitz family, which built small castle here. There are the Church of St. Jáchym from 1787 with chaplaincy, nearby also a school. The chaplaincy was elevated to parsonage in 1885 and Sisters of St. Karel Boromejský came here in 1906. They set up a charity home later. The castle is used as a retirement home in Kobylá. Since 1976 the village was a local part of Žulová and since 2001 the village is independent again.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

KRNOV

www.krnov.cz

Město se nachází v podhůří Nížkého Jeseníku, na soutoku řeky Opavy s Opavicí a hraničí s Polskem. Území bylo osídleno bez přerušení již asi 30 tisíc let. Datum založení Krnova není známo. První písemné záznamy českého názvu Kyrnow jsou z r. 1240. Městská práva byla přidělena Krnovu před r. 1269. Na rozvoj města dopadly důsledky třicetileté války a politický pokles jeho významu po prusko-rakouské válce rozdělením Slezska v r. 1742. V hospodářství byl rozhodující textilní průmysl, proslulá je od r. 1873 výroba varhan. V Krnově lze nalézt velkého množství památek, např. zámek z 16. st., městské opevnění, novorenesanční radnice s věží, synagoga z r. 1841, gotický děkanský chrám sv. Martina, klášter minoritů s kostelem Narození Panny Marie, barokní poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné z let 1722–1728 či 26 m vysoká rozhledna na vrchu Cvilín.

Radnice Krnov
Town Hall Krnov
Ratusz Krnov

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	24 518
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	554
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	107
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	46,9
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví agriculture, forestry and fishing rolnictví, leśnictví, łowiectwo i rybactwo	1,1
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwa	33,9
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	92,3
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	86,8
plyn gas-line system gazowej	80,9
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	719,80
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	25,7
Lesistość ¹⁾ w %	

Miasto znajduje się u podnóża Niskiego Jeseníka, w dorzeczu rzek Opawy i Opavici oraz graniczy z Polską. Tereny te były zasiedlone bez przerwy przez 30 tys. lat. Data założenia Krnova nie jest znana. Pierwsze wzmianki czeskiej nazwy Kyrnow pochodzą z 1240 r. Prawa miejskie Krnov otrzymał przed 1269 r. Na gospodarczy rozwój miasta wpłynęła wojna trzydziestoletnia oraz spadek politycznego znaczenia po wojnie prusko-austriackiej (w 1742 r. doszło do podziału Śląska). W gospodarce decydujące znaczenie miał przemysł tekstylny, od 1873 r. Krnov słynął z produkcji organów kościelnych. Do zabytków możemy zaliczyć m. in. Zamek z XVI w., mury obronne, neorenesansowy ratusz z wieżą, synagogę z 1841 r., gotycki kościół św. Marcina, klasztor Minoritów z kościołem Narodzenia NMP, barokowy kościół pielgrzymkowy Matki Boskiej Bolesnej z 1722-1728 r. oraz wieżę widokową na wzgórzu Cvilín.

The town is located at the foot of the Nížký Jeseník at the confluence of the Opava river and the Opavice river and on the borderland of Poland. This territory has been inhabited without interruption by thirty thousand years. The date of establishment of the Czech village named Kyrnow came from 1240. The town rights were given to Krnov before 1269. The end of the Thirty Years' War and decrease of political significance after the end of the Prussian and Austrian War had an important influence on the economic development of the town. The town had well developed textile industry and it had been famous for the production of the organ since 1873. There are lots of historical monuments like a castle from the 16th century, fortifications, renaissance town hall with tower, a synagogue from 1841, gothic dean Cathedral of St. Martin, Franciscan monastery with the Church of the Nativity of Virgin Mary, baroque pilgrimage Church of Our Lady of the Sorrows from 1722-1728 and 26 m high tower on the Cvilín hill.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

LESKOVEC NAD MORAVICÍ

www.leskovecnadmoravici.eu

Obec se nachází v nadmořské výšce 510 m na břehu přehrady Slezská Harta. Její výstavbou v letech 1987-1997 byla postižena místní část Slezská Harta, která dala novému přehradnímu jezeru název. Výstavbou jezera polovina obce zanikla.

Leskovec je jedním z nejstarších osídlení jesenické oblasti, historicky doložené zakládací listinou z roku 1224. Původní název obce Lechsdorf vycházel z prastarého pojmenování slovanských bratrů Poláků. Usadilo se zde mnoho polských osídlenců žijících se hornictvím a rýžováním zlata. Úbytek obyvatelstva r. 1556 v důsledku morové epidemie vrchnost doplnila osídlenci z Braniborska a Slezska. Od roku 1623 přešla převážně zemědělská obec do majetku rodu Liechtensteinů. Obec nesla dlouho název Spachendorf, Špachov. Z památek jsou zde barokní kostel sv. Vavřince z roku 1768, Rochova kaple z roku 1717, a zřícenina kaple sv. Archanděla Michaela ve Slezské Hartě.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	433
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	28
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	94
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	41,0
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	12,7
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	45,5
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	92,4
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	74,5
plyn gas-line system gazowej	9,1
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	615,09
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	15,7
Lesistość ¹⁾ w %	

Gmina znajduje się na wysokości 510 m n. p. m., nad zaporą wodną Slezská Harta. W czasie budowy zapory w latach 1987-1997 część gminy o nazwie Slezská Harta została zniszczona. Zbiornik wodny przyjął nazwę Slezská Harta.

Leskovec jest jednym z najstarszych zasiedlonych terenów jesenickich. Miejscowość założono w 1224 r. Początkowa nazwa gminy – Lechsdorf, pochodziła od imion Słowian z Polski. Mieszkało tutaj wielu Polaków utrzymujących się z górnictwa i płukania złota. Po zmniejszeniu się liczby ludności w 1556 r. w wyniku epidemii dżumy, miejscowość dosiedlono ludnością z Brandenburgii i Śląska. Od 1623 r. miejscowość należała do majątku rodu Lichtensteinu i przez dłuższy okres czasu nosiła niemiecką nazwę Spachenorf. Do zabytków należy barokowy kościół św. Wawrzyńca z 1768 r., kaplica Rocha z 1717 r. oraz ruiny kaplicy św. Michała Archaniola w Slezské Hartě.

The village is situated at an altitude of 510 m above sea level on the shore of the Slezská Harta dam. When the dam was built in 1987-1997 a half of the local part Slezská Harta was destroyed. The reservoir was called like the Slezská Harta settlement.

Leskovec is one of the oldest settlements in the Jeseníky mountains. The village was founded in 1224. The original name of the village was Lechsdorf, which was based on the ancient name of Slavs from Poland. There lived many Polish settlers supported on mining and gold panning out. In 1556 after plague the village was settled by people from Brandenburg and Silesia again. The agricultural village belonged to the possession of Liechtenstein family from 1623. For a long time the village was called Spachendorf, Špachov. The local sights are baroque Church of St. Vavřinec from 1768, Roch's chapel from 1717 and the ruins of Chapel of St. Archangel Michael in Slezská Harta.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

LICHNOV

www.obeclichnov.cz

Obec Lichnov leží asi 10 km jihozápadně od Krnova v údolí podél říčky Čížiny a je složena z místních částí Lichnov a Dubnice. První zmínky o vsi Lichnov pochází z r. 1340, o vsi Dubnice dokonce již z roku 1289. V 15. a 16. st. se v obci těžilo zlato, olovo a železo. Mezi památky můžeme začlenit barokní farní kostel sv. Mikuláše z r. 1730, nedaleko obce zbytky kamenného větrného mlýna z roku 1736 a v části Dubnice filiální kostel sv. Antonína Paduánského z r. 1822. V polovině 19. století byl Lichnov velkou obcí s více než 2 tis. obyvatel téměř jen s německou národností. Vedle výroben pleteného a stávkového zboží tu fungovaly pila, stáčírna piva, mlýn, cihelna a podnik staveb. V r. 1930 byla v obci otevřena i nemocnice. Po 2. světové válce došlo k výraznému odlivu obyvatelstva. V roce 1996 byl Lichnov zasažen povodní, v dalším roce se situace v menší míře zopakovala.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	1 089
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	40
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	99
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	37,7
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	5,7
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	39,9
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	87,6
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	1,7
plyn gas-line system gazowej	56,3
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	35,7
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	637,97

Miejscowość znajduje się około 10 km na południowy zachód od Krnowa, w dolinie wzdłuż rzeki Čížiny. Gmina składa się z lokalnych części Lichnov i Dubnice. Pierwsza wzmianka o wsi Lichnov pochodzi z 1340 r. O wsi Dubnice pisano już w 1289 roku. W XV i XVI wieku w gminie wydobywano złoto, ołów i żelazo. Do zabytków możemy zaliczyć np. barokowy kościół parafialny św. Mikołaja z 1730 r., w pobliżu wsi pozostałości po kamiennym młynie z 1736 roku, a w części Dubnice kościół św. Antoniego z Padwy z 1822 r. W połowie XIX w. Lichnov był gminą z ponad 2 tys. ludności o prawie wyłącznie niemieckiej narodowości. Oprócz fabryki dzianin czy wyrobów pończosznicych we wsi znajdował się tartak, młyn, cegielnia i rozlewnia piwa. W 1930 r. otwarto w gminie szpital. Po II wojnie światowej nastąpił dość znaczny odpływ ludności. W 1996 r. Lichnov był dotknięty powodzią. Rok później sytuacja się w mniejszym stopniu powtórzyła.

Lichnov is located about 10 km southwest of Krnov town in the valley along the Čížina river. The local parts are – Lichnov and Dubnice. The first mention of Lichnov village was written in 1340. The first mention of Dubnice village was written even in 1289. In the 15th and 16th centuries there was the mining of gold, lead and iron. There are monuments – baroque parish Church of St. Mikuláš from 1730, the remains of a stone windmill (documented in 1736) near the village and the Church of St. Antonín Paduánský from 1822 in the local part Dubnice. In the half of the 19th century Lichnov was large village with more than two thousand population, which was almost German nationality. There were a factory of knitting goods, a hosiery, a sawmill, a brewery, a brickyard and workers in building industry. In 1930 the hospital was opened in the village. After World War II many inhabitants of the village moved out. In 1996 there was a flood in Lichnov. Next year there was similar situation.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

LIPOVÁ-LÁZNĚ

www.lipova-lazne.cz

Obec se skládá ze tří místních částí – Bobrovník, Horní Lipová a Lipová-lázně. Dnešní obec Lipovou-lázně tvoří dvě původně samostatné obce Dolní Lipová a Horní Lipová. K jejich sloučení došlo teprve v roce 1960. Je to malebná horská a současně lázeňská obec ležící na rozhraní Rychlebských hor a Hrubého Jeseníku, která je centrem letní i zimní turistiky.

Lázně jsou spjaty s jeho zakladatelem Johannem Schrothem, který začal praktikovat léčebné metody v roce 1837. V těchto proslulých lázních se léčí obezita, diabetes a kožní choroby. V období II. světové války byl provoz lázní omezen. Mezi významné památky v obci patří např. kostel sv. Václava z roku 1787. Turistickou atrakcí lokality jsou krápníkové jeskyně Na Pomezí. V železniční zastávce Horní Lipová je umístěno menší muzeum železniční trati tzv. Slezského semmeringu. Obcí od roku 1888 prochází železniční trať.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	2 362
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	53
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	103
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	43,5
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	2,3
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	24,7
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	89,6
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	82,2
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	63,8
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	640,95
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	75,5

W skład gminy wchodzi trzy miejscowości: Bobrovník, Horní Lipová i Lipová-lázně. Dzisiejsza gmina Lipová-lázně została utworzona w 1960 r. z miejscowości: Dolní Lipová i Horní Lipová. Jest to górská, położona malowniczo, uzdrowiskowa gmina leżąca na pograniczu gór Rychlebskich i Hrubého Jeseníka. Jest jednocześnie ośrodkiem letniej i zimowej turystyki.

W Lipová-lázně znajduje się sanatorium związane z jego założycielem Johannem Schrothem, który rozpoczął swoją praktykę lekarską w 1837 r. W sanatorium tym leczy się nadwagę, cukrzycę i choroby skórne. W czasie II wojny światowej działalność uzdrowiska była ograniczona. Do ważniejszych zabytków gminy należy m.in. kościół św. Wacława z 1787 r. Atrakcją turystyczną tego regionu są jaskinie naciekowe Na Pomezí. Na stacji kolejowej Horní Lipová znajduje się małe muzeum linii kolejowej. Przez gminę od 1888 r. przebiegają tory kolejowe.

The commune includes three localities: Bobrovník, Horní Lipová, and Lipová-lázně. In 1960 the commune was founded from two settlements: Dolní Lipová and Horní Lipová. It is the mountainous commune with a lot of health resorts. The commune is situated on borderland Rychlebský and Hrubého Jeseník mountains. This is the summer and winter recreational center.

Lipová-lázně possesses a sanatorium established by Johann Schroth. He started treating people from 1837. They treated patients for overweight, diabetes and diseases of the skin. One of the most important monuments is the St. Václav church from 1787. The most popular tourist attractions are infiltrative caves Na Pomezí. A small museum is situated in the railway station. The railway track called "Silesian semmering" (for the sake of numerous bends and a high elevation above the sea level) runs through the commune from 1888.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

LIPTAŇ

www.liptan.cz

Název obce pochází z německého Liebenthal. První písemná zmínka o obci je z roku 1256. Obec Liptaň tvoří vstupní bránu osoblažského výběžku a je tvořena třemi částmi: Liptaň, Bučávka a Horní Povelice. Z památek na jejím území jsou významné novogotický kostel Nanebevzetí Panny Marie z let 1866–1870, kaple, chalupa s kapličkou, někdejší četnická stanice a památník šesti příslušníků Stráže obrany státu. V místních částech Bučávka je kaple z r. 1844 a v Horních Povelicích stojí pozdně barokní kaple z 1. poloviny 19. století. Na kopci Strážnice je rozhledna umožňující pohled na opolskou nížinu a město Prudnik. Přírodní památkou je jeden z největších bludných balvanů v České republice. Jeho stáří se odhaduje na 920–1010 milionů let, obvod má 567 cm a hmotnost cca 4,7 t. V Liptani a Horních Povelicích jsou stanice úzkorozchodné železnice vedoucí z Třemešné do Osoblahy. Tato 20 km dlouhá trať byla vybudována v roce 1898.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	474
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	23
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	98
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	53,9
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	6,2
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	42,8
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	93,8
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	11,5
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	497,65
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i>	29,2
Lesistość ¹⁾ w %	

Liptaň przyjęła nazwę od niemieckiego Liebenthal. Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z 1256 r. Gmina Liptaň składa się z trzech części - Liptaň, Bučávka i Horní Povelice. Do zabytków na terenie gminy należą: nowogotycki kościół Wniebowzięcia Marii Panny z lat 1866–1870, kaplica, chałupa z kapliczką, były posterunek policji oraz pomnik sześciu członków straży. W części Bučávka znajduje się kapliczka z 1844 r., a w Horních Povelicích barokowy zamek. W części Strážnice znajduje się wieża widokowa umożliwiająca obserwację niziny opolskiej oraz miasta Prudnik. Z ciekawostek przyrodniczych wymienić można jeden z największych błędnych kamieni w Republice Czeskiej, którego wiek szacuje się na około 920–1010 mln lat, (obwód 567 cm, waga ok. 4,7 t). W Liptani i Horních Povelicích znajdują się stacje kolei wąskotorowej wiodącej z Třemešnéj do Osoblahy. Kolej wąskotorowa o długości 20 km została wybudowana w 1898 r.

The name of the village comes from German name Liebenthal. The first mention of the village was dated in 1256. Liptaň village is a gateway to the Osoblahy spur. The local parts are – Liptaň, Bučávka and Horní Povelice. The local sights are neo-Gothic Church of the Assumption of Virgin Mary from 1866–1870, a chapel, a cottage with a little chapel, the former police station and the memorial of six members of the Defense Guards. There is a chapel from 1844 in the local part Bučávka and there is baroque chapel from the first half of the 19th century in Horní Povelice. On the Strážnice hill there is a lookout tower with a view of the Opole Lowland and Prudnik town. One of the largest boulders in the Czech republic is local natural attraction. Its age is estimated to 920 – 1010 million years, its girth is 567 cm and its weight is about 4,7 tonnes. In Liptaň and in Horní Povelice there are railway stations of the narrow-gauge train from Třemešná to Osoblahy. This 20 km long railroad was built in 1898.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.

²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

LOMNICE

www.obec-lomnice.cz

Obec Lomnice leží v Nížkém Jeseníku pod horou Slunečnou. Vznikla spojením obcí Lomnice u Rýmařova a Tylov. První písemné zmínky o obcích pochází z r. 1317. Lomnice byla v tomto období převážně zemědělskou obcí a osada Tylov hornickou. Obce byly v průběhu historie několikrát na pokraji vyhládky. Zničující úder přinesly v r. 1474 války uherské. Pustý kraj byl znovu osídlován až za panství Ederů ze Štiavnice v pol. 16. st. Postavena byla tažirna drátu, mlýny, pily, pivovar. Další pohromou bylo období po bitvě na Bílé hoře a třicetiletá válka. Hospodářský rozvoj přinesla v roce 1872 železnice. Odsun Němců po 2. sv. válce vedl k dalšímu významnému dosídlení rodinami ze Slováků, Valašska a Hané. Historicky cenné jsou selské domy německého nížinného typu přenesené do jeseníckých hor, goticko-renesanční kostel sv. Jiří z roku 1608 a památkově chráněná barokní hřbitovní zeď.

foto: Jan Lachnít

	2012
Ludność ¹⁾ Population ¹⁾ Obyvatelstvo ¹⁾	518
Ludność ¹⁾ na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	19
Kobiety ¹⁾ na 100 mužczyzn Females ¹⁾ per 100 males Ženy ¹⁾ na 100 mužů	103
Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Index ekonomického zatížení ¹⁾	41,9
Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ :	
rolnictví, leśnictví, łowiectví a rybářství agriculture, forestry and fishing zemědělství, lesnictví a rybářství	15,0
průmyslu a stavebnictví industry and construction průmysl a stavebnictví	35,6
Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Podíl osob bydlicích v domech vybavených (v %) ²⁾ :	
wodociągowej water-line system vodovod	85,9
kanalizacyjnej sewerage system kanalizační síť	2,3
gazowej gas-line system plyn	8,4
Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	796,68
Lesistość ¹⁾ w % Forest cover ¹⁾ in %	34,8
Zalesnění ¹⁾ (v %)	

Gmina znajduje się w Niskim Jeseníku pod górą Sloneczną. Powstała poprzez połączenie dwóch gmin Lomnice u Rýmařova i Tylov. Pierwsze wzmianki o gminie pochodzą z 1317 r. W tym okresie była to gmina o charakterze rolniczym, a osada Tylov - górniczym. Gminy były kilkakrotnie w swojej historii na granicy wyludnienia. Druzgocącym ciosem były wojny węgierskie w 1474 r. Region ten został ponownie skolonizowany w poł. XVI w. W gminie wybudowano młyny, tartak, browar. Kolejną katastrofą dla gminy był okres po bitwie na Bílé hoře i wojnie trzydziestoletniej. Rozwój gospodarczy ożywiła w 1872 r. kolej. Odejście Niemców po II wojnie światowej doprowadziło do dalszego przesiedlania rodzin z rejonów Slováků, Valašska i Hané. Do zabytków należą rustykalne domy niemieckiego typu, kościół gotycko-renesansowy św. Jerzego z 1608 r. oraz barokowe mury cmentarza.

The village is situated in the Nížký Jeseník under the Slunečná mountain. It was founded by the merger of two villages Lomnice u Rýmařova and Tylov. The first mention of the villages was written in 1317. In this time Lomnice was mainly an agricultural village and Tylov was a mining hamlet. The villages have been on the verge of depopulation several times throughout history. The Hungarian War was devastating for the villages in 1474. This region was colonized in the half of the 16th century again. There were wire drawing mill, mills, sawmills, a brewery. Other disasters were the period after the Battle of Bílá hora and the Thirty Years' War. Railroad meant the economic development to the villages in 1872. After World War II and after expulsion of Germans the villages were resettlement by families from Slovakia, Valašsko and Haná districts. The historical monuments are - rustic houses of German type, gothic - renaissance Church of St. Jiří from 1608 and a monumental baroque cemetery wall.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

LUDVÍKOV

www.obecludvikov.cz

Celé území obce Ludvíkov patří do Chráněné krajinné oblasti Jeseníky a zastavěná část se rozkládá v údolí tvořeném řekou Bílá Opava. Téměř 94 % z celkové rozlohy obce zaujímají lesní pozemky. Obec vznikla při železných hamrech založených v roce 1672. Ludvíkov (něm. Ludwigsthal) byl pojmenován podle svého údajného zakladatele, kterým byl velmistr Řádu německých rytířů Franz Ludwig, hrabě falcký. Stály zde tavicí pec a buchary. Vedle těžby železné rudy, si provoz železáren žádal rovněž velké množství dřeva. V roce 1879 železářny zanikly a byly nahrazeny dřevoprůmyslem. V seznamu kulturních památek je zapsána zřícenina hradu Fürstenwalde ze 13. st. na úpatí Zámeckého vrchu. Z dalších památek se zde nachází filiální kostel Navštívení Panny Marie z r. 1720 a dřevěná kaplička z r. 1923. V současnosti je hlavním potenciálem obce rozvíjející se cestovní ruch.

Řeka Bílá Opava
The River Bílá Opava
Rzeka Bílá Opava

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾	321
Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	15,2
Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	
Ženy ¹⁾ na 100 mužů	91
Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	
Index ekonomického zatížení ¹⁾	31,0
Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví	9,0
agriculture, forestry and fishing rolnictví, leśnictví, łowiectví i rybactví	
průmyslu a stavebnictví	20,1
industry and construction przemysł i budownictwo	
Podíl osob bydlicích v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod	88,0
water-line system wodociągowej	
kanalizační síť	-
sewerage system kanalizacyjnej	
plyn	3,2
gas-line system gazowej	
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	1037,8
Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	
Zalesnění ¹⁾ (v %)	93,8
Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	

Čele terytoria gminy Ludvíkov należy do obszaru chronionego krajobrazu Jeseníki, a teren zabudowany znajduje się w dolinie rzeki Bílá Opava. Na północy gmina graniczy z miastem Vrbno pod Pradziadem, na południowym wschodzie z gminą Malá Morávka. Prawie 94% powierzchni gminy tworzą lasy. Miejscowość powstała przy kuźniach założonych w 1672 r. Ludvíkov (niem. Ludwigsthal) został nazwany od imienia założyciela Franza Ludwiga – Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego. W gminie znajdował się piec do wytopów oraz dwa kowadła. Eksploatacja huty wymagała dużej ilości rudy żelaza oraz drewna. W 1879 r. ukończono działalność hutniczą i zastąpiono ją przez przemysł obróbki drewna. Do zabytków gminy należą: ruiny zamku Fürstenwalde z XIII w. u podnóża góry Zamkowej, kościół p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny z 1720 r. oraz drewniana kapliczka z 1923 r. Głównym potencjałem rozwoju gminy jest ruch turystyczny.

The entire territory of Ludvíkov village belongs to the Protected Landscape Area the Jeseníky mountains. The village is located in the valley along the Bílá Opava river. The forests cover 94 % of area of Ludvíkov. The village was founded near the iron mills, which were built in 1672. Ludvíkov (German name Ludwigsthal) was called by the name its alleged founder Grand Master of the Teutonic Knights Franz Ludwig, who was Count Palatine. There were melting furnace and a smithy. Large quantities of wood and iron ore mining were needed for ironworks. The ironworks finished in 1879 and wood-working industry took place here. The local culture monument is ruin of Fürstenwalde castle from the 13th century at the foot of the Zámecký hill. Other monuments are the Church of the Visitation of Virgin Mary from 1720 and wooden chapel from 1923. At present tourism develops in the village.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

MALÁ MORÁVKA

www.malamoravka.cz

Malá Morávka (něm. Klein Mohrau), spolu s místní částí Karlov pod Pradědem (něm. Karlsdorf), je největším turistickým, rekreačním a lyžařským střediskem v Jeseníkách, která návštěvníkům nabízí 3 500 lůžek ubytovací kapacity.

V katastru obce Malá Morávka leží i nejvyšší hora Jeseníků – Praděd. První zmínkou o obci je na mapě bruntálského panství z r. 1574, území však bylo osídleno již od konce 13. st. V okolí se těžila železná ruda, v mířích se pájilo dřevěné uhlí a vznikaly hamry a hutě. Místní železárny se ve své době proslavily výrobou děl, dělových koulí a lodních řetězů. Z památek jsou významné barokní farní kostel Nejsvětější Trojice z r. 1793 s areálem hřbitova a fary, kaple Nejsvětější Trojice z r. 1690 na Kapličkovém vrchu a vesnická památková zóna lidové architektury. Významově ceněnou hodnotou Malé Morávky je zachovalé přírodní prostředí.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	679
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	11
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	97
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	37,7
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybařství <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	6,4
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	20,0
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	85,0
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	48,4
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	46,6
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	1 331,54
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	92,2

Malá Morávka (niem. Klein Mohrau), wraz z lokalną częścią Karlov pod Pradědem (niem. Karlsdorf), jest największym ośrodkiem turystycznym, rekreacyjnym i narciarskim w Jeseníkach, który oferuje turystom 3 500 miejsc noclegowych. Na terenie gminy leży najwyższa góra Jeseníków – Pradziad.

Pierwsza wzmianka o gminie pochodzi z mapy z 1574 r., ale tereny te były zasiedlone już pod koniec XIII w. W okolicy wydobywano rudy żelaza, produkowano węgiel drzewny oraz powstawały kuźnie i huty. Miejscowe huty swego czasu słynęły z produkcji armat, kul armatnich i łańcuchów okrętowych. Z zabytków można wymienić barokowy kościół parafialny św. Trójcy z 1793 r. wraz z cmentarzem i plebanią, kaplicę Najświętszej Trójcy z 1690 r. oraz obszar ochrony wiejskiej architektury ludowej. Ważnym walorem Malé Morávky jest zachowane środowisko naturalne.

Malá Morávka (German name Klein Mohrau) with its local part Karlov pod Pradědem (German name Karlsdorf) is the largest tourist, recreational and ski resort in the Jeseníky mountains. There is the highest mountain in the Jeseníky mountains – Praděd in the territory of the village.

The first mention of the village was written in the map of the Bruntál estate from 1574. But the territory has been inhabited since the 13th century. There were mined iron ores and produced charcoal. There were a smithy and a smeltery. Ironworks were famous for their production of cannons, cannonballs and shipping chains. The important monuments are – baroque parish Church of the Holy Trinity from 1793 with cemetery and parsonage, the Chapel of the Holy Trinity from 1690 on the Kapličkový hill and the constructions of the local architecture. In the locality of Malá Morávka there is preserved natural environment.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

MALÁ ŠTÁHLE

www.malastahle.cz

Obec leží v oblasti Nížkého Jeseníku na levém břehu řeky Moravice. Malá Štáhle (něm. Klein Stohl) byla založena kolem r. 1540 Josefem Pňovským na Sovinci a patřila tedy jako sousední Velká Štáhle k pantví sovineckému.

Název obce je pravděpodobně odvozen ze slova štola (něm. Stollen, staroněm. Stohlen). Historicky obec nejvíce utrpěla v 17. st., nejprve průchody vojsk za třicetileté války, a pak následky moru v letech 1661-1663. Živelní pohromy a tuhé zimy dokonaly zkázu, takže vesnice zůstala téměř vyliďněna. Z tohoto období pochází barokní kaple z roku 1759 zasvěcená 14 Pomocníkům (dnes s obrazem křtu Krista Pána), která vévodí obci dodnes. Vesnice byla výlučně zemědělská. Až v r. 1865 bylo postaveno bělidlo na přízi, později rozšířené o barvírnu, které místním nabídlo trvalé zaměstnání. Nedaleko obce se nalézají pozůstatky malé tvrze Wallhübel ze 13. st.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	153
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	55
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	89
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	54,5
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	4,8
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	39,7
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	86,5
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	83,1
plyn gas-line system gazowej	20,3
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	725,10
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	21,7
Lesistość ¹⁾ w %	

Položona jest na terenie Niskiego Jeseníka na lewym brzegu rzeki Moravicy. Malá Štáhle (něm. Klein Stohl) byla založena okolo 1540 r. przez Josefa Pňovského na Sovinci i naležala, podobnie jak sąsiednia Velká Štáhle, do majätku Sovince.

Nazwa gminy pochodzi prawdopodobnie od słowa sztolnia (něm. Stollen, staroniem. Stohlen). W swojej historii największe straty poniosła podczas wojny trzydziestoletniej, oraz w latach 1661–1663 w wyniku epidemii dżumy. Klęski żywiołowe oraz srogie zimy dokonały poważnych zniszczeń, wioska została prawie wyludniona. W 1759 r. miejscowa kaplica została poświęcona 14 Pomocnikom (dzisiaj znajduje się tam obraz chrztu Chrystusa). Wieś miała charakter typowo rolniczy. W 1865 r. zbudowano tutaj wybielarnię przędzy, później rozszerzoną o barwalnię, która zapewniła miejscowej ludności stałe zatrudnienie. Niedaleko wsi znajdują się ruiny twierdzy Walhübel z XIII w.

The village is located in the Nížký Jeseník on the left bank of the Moravice river. Malá Štáhle (German name Klein Stohl) was founded around 1540 by Josef Pňovský from Sovinec. Malá Štáhle and neighbouring Velká Štáhle belonged to the Sovinec estate.

Village name is probably derived from the word "gallery" (German name Stollen, Stohlen). The village was most destroyed during the Thirty Years' War in the 17th century and then the plague in 1661 – 1663. The village was uninhabited because of natural disasters and severe winters. From this period there is baroque chapel from 1759 dedicated to fourteen helpers (today with a picture of the baptism of Christ), which is a dominant of the village. The inhabitants focussed on agriculture. They suffered from hunger and different diseases, when the crops were bad. There was bleachery of yarn, later extended by dyework that offered permanent employment to local people. There are ruins of a small Wallhübel fortress from the 13th century near the village.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

MĚSTO ALBRECHTICE

www.mesto-albrechtice.cz

První písemná zmínka o Albrechticích je v listině z r. 1377, a to o rozdělení opavského knížectví po smrti knížete Mikuláše II. Roku 1492 povýšil český král Vladislav II. obec na městečko a přidelil mu privilegia. Roku 1563 dal městu znak císař Ferdinand I. Velké škody město utrpělo za válek o dědictví bavorské. Roku 1779 bylo obsazeno pruským vojskem. Dominantou je pozdně barokní kostel Navštívení Panny Marie postavený v letech 1747-1756. Dalšími z mnoha památek jsou barokní sloup se sochou sv. Anny Samotřetí z r. 1719, empírový Nový zámek z roku 1837 s parkem anglického typu, zřícenina hradu Burkvíz, renesanční zámek upravený v barokním slohu v Linhartovech s přilehlým parkem nebo farní kostel sv. Mikuláše v Hynčicích. Město Albrechtice tvoří 10 místních částí: Burkvíz, Česká Ves, Dlouhá Voda, Hynčice, Linhartovy, Město Albrechtice, Opavice, Piskořov, Valštejn a Žáry.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	3 621
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	56
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	104
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	45,2
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	6,2
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	32,5
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	89,0
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	48,3
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	52,1
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	738,94
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	48,1

Pierwsza pisemna wzmianka o Albrechticach pochodzi z 1377 r. z dokumentu o rozdzieleniu księstwa opawskiego, po śmierci księcia Mikołaja II. W 1492 r. król Władysław II nadał miejscowości prawa miejskie. W 1563 r. cesarz Ferdynand I ustanowił dla miasta herb. W swej historii miasto poniosło największe straty w czasie wojen o dziedzictwo bawarskie. W 1779 r. zostało zajęte przez pruskie wojska. Do zabytków należy m. in. kościół barokowy N.M.P wybudowany w latach 1747-1756, barokowa kolumna św. Anny Samotrzeciej z 1719 roku, zamek z 1837 r. w stylu empire z parkiem angielskim, ruiny zamku Burkvíz, renesansowy zamek przebudowany w barokowym stylu w Linhartovech z parkiem, czy kościół parafialny św. Mikołaja w Hynčicích. Miasto Albrechtice składa się z 10 części: Burkvíz, Česká Ves, Dlouhá Voda, Hynčice, Linhartovy, Město Albrechtice, Opavice, Piskořov, Valštejn i Žáry.

The first mention of Albrechtice was written in a document from 1377. It was about separation of the Opava dukedom after the death of prince Mikuláš II. The Czech King Vladislav II gave town rights to Město Albrechtice in 1492. The coat-of-arms of the town was introduced by the emperor Ferdinand I in 1563. The town was destroyed during the Bavarian Heritage Wars. It was bombarded with howitzers and cannons by the Prussian army. Then it was occupied. There are historical monuments like baroque Church of the Visitation of Virgin Mary built in 1747 – 1756, baroque column with a statue of St. Anna Samotřetí from 1719, a castle in the empire style from 1837 with a park in the English style, the ruins of the Burkvíz castle, renaissance castle rebuilt in baroque style with a park in Linhartovy and parish Church of St. Mikuláš in Hynčice. Město Albrechtice consists of ten local parts – Burkvíz, Česká Ves, Dlouhá Voda, Hynčice, Linhartovy, Město Albrechtice, Opavice, Piskořov, Valštejn and Žáry.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.

²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

MIKULOVICE

www.mikulovice.cz

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1263 pod názvem Villa Nicolai, tj. Mikulášova ves. Ves vznikla v průběhu kolonizace, kterou v 3. století na nově nabytém území Jesenicka prováděli vratislavští biskupové za pomoci osídlenců z Frank a Durynska, a pojmenována je zřejmě po svém lokátoru Mikulášovi.

Ve středověku se zde u říček Bělá a Olešnice rýžovalo zlato. Mikulovice patřily k majetku vratislavského biskupství. Od poloviny 16. století patřily přímo biskupovi v rámci frývaldovského panství. Kostel sv. Mikuláše s farou je zmiňován již k roku 1293. Roku 1903 byl dosavadní malý kostel, jehož jádro pocházelo z doby kolem roku 1550, nahrazen novostavbou. Nedaleko kostela se nachází staletý chráněný tis. Jeho stáří je odhadováno na 700 až 800 let. V roce 1960 byly k Mikulovicím přičleněny dosud samostatné obce Kolnovice (s osadami Terezín a Vysutá) a Široký Brod.

foto: Jan Lachnit

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	2 734
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	82
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	104
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	48,3
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví agriculture, forestry and fishing rolnictví, lešnictví, łowiectwo i rybactwo	2,2
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwa	34,2
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	92,0
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	68,8
plyn gas-line system gazowej	67,1
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	714,57
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	44,6

Pierwsza pisemna wzmianka o gminie pochodzi z 1263 r. pod nazwą Villa Nicolai czyli Mikołajowa wieś. Została założona w czasie kolonizacji, którą w XIII w. przeprowadzali tu biskupi wrocławscy przy pomocy osadników z Francji i Turyngii. Nazwa pochodzi prawdopodobnie od imienia jednego z mieszkańców, Mikołaja.

W średniowieczu z rzek Bělá i Olešnice pozyskiwano zlato. Mikulovice należały do majątku biskupów wrocławskich. Od połowy XVI wieku podlegały bezpośrednio biskupowi jako część majątku frývaldovského. Kościół św. Mikołaja z plebanią był wzmiankowany już w 1293 roku. Kościółek (którego konstrukcja pochodziła z 1550 roku) został w 1903 r. przebudowany i zastąpiony nowym budynkiem. W pobliżu kościoła znajduje się stuletni cis. Jego wiek jest szacowany na 700–800 lat. W 1960 roku do Mikulovic dołączono początkowo niezależne gminy Kolnovice (z osadami Terezín i Vysutá) oraz Široký Brod.

The first mention of Villa Nicolai (that means Mikuláš's village) was written in 1263. The village was founded during the colonization, which was performed by Wrocław bishops with help of settlers from Franky and Durynsko on the new area of the Jeseníky territory in the 13th century. Probably the village was named after its locator Mikuláš.

In the Middle Ages there was gold panned out in the Bělá river and the Olešnice river. Mikulovice belonged to property of the Bishopric of Wrocław. Since the first half of the 16th century Mikulovice belonged to Bishop as a part of the Frývaldovský estate. The Church of St. Mikuláš with parsonage is mentioned in 1293. In 1903 the small church, which construction was built around 1550, was replaced by a new building. Near the church there is a protected primeval yew tree. Its age is estimated about 700 – 800 years old. Kolnovice (with Terezín settlement and Vysutá settlement) and Široký Brod became a local parts of Mikulovice in 1960.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

NOVÁ PLÁŇ

www.novaplan.cz

Obec s nejnižším počtem obyvatel v Moravskoslezském kraji leží v podhůří Jeseníků poblíž místa, kde se řeka Moravice vlévá do přehrady Slezská Harta.

Nová Pláň (něm. Neurode) byla založena v blízkosti měděného hamru, jehož existence je doložena z r. 1640. Lidem z hamru byl dán souhlas r. 1662 k výstavbě domů nad Karlovcem, tedy na nové pláni. Obyvatelstvo se živilo zemědělstvím, prací v místní pile či koželužně. V obci vyvěral léčivý pramen železité kyselky. V současnosti je tam stáčirna kojenecké a pramenité vody. Život obce radikálně ovlivnila výstavba přehrady Slezská Harta. Velká část osídlení se ocitla v zátopové oblasti a většina domů byla zbourána. V období po r. 1993, kdy se obec na základě referenda osamostatnila od města Bruntálu, byla vystavěna nová kanalizace, ČOV a vodovod. Po dostavbě přehrady se obec stala významným rekreačním centrem.

Penzion „U jelena“
Boarding house „U jelena“
Pensjonat „U jelena“

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	56
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	33
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	100
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	27,3
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví agriculture, forestry and fishing	36,4
rolnictví, lešnictví, tovaryctví i rybactví	
průmyslu a stavebnictví industry and construction	22,7
przemysłu i budownictwie	
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	98,1
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	100
plyn gas-line system gazowej	7,7
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	859,12
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	55,6
Lesistość ¹⁾ w %	

Gmina o najmniejszej liczbie ludności w regionie Morawsko-Śląskim leży u podnóża Jeseníków, przy ujściu rzeki Moravica do zapory wodnej Slezská Harta. Nová Pláň (něm. Neurode) została założona w pobliżu huty miedzi, która istniała tu od 1640 roku. Miejscowej ludności wydano w 1662 r. zgodę na budowę domów nad Karlovcem, czyli na nowej równinie. Ludność utrzymywała się z rolnictwa, pracowała w tartaku czy garbarni. W gminie znajdowało się źródło wody mineralnej bogatej w żelazo. Dzisiaj czynna jest tutaj rozlewnia wody dla niemowląt i wody źródlanej. Na życie na wsi miała ogromny wpływ budowa zapory wodnej Slezská Harta. Duża część ludności znalazła się w strefie powodziowej i większość domów wyburzono. W okresie po 1993 r., kiedy to na podstawie referendum wieś stała się niezależna od miasta Bruntál, wybudowano tutaj kanalizację, oczyszczalnię ścieków i wodociąg. Po dokończeniu budowy tamy miejscowość stała się ważnym ośrodkiem rekreacyjnym.

Nová Pláň is the village with the lowest population in the Moravskoslezský region. The village is located at the foothills of the Jeseníky mountains by the estuary of the Moravice river near the Slezská Harta dam. Nová Pláň (German name Neurode) was founded near the copper smeltery, which was founded here since 1640. The local people could built their houses on a new plain near Karlovec in 1662. The inhabitants supported from agriculture, work in a sawmill and work in a tannery. There was a spring of iron-rich mineral water in the village. At present there is a bottler factory of infant and spring water. The Slezská Harta dam had an important influence on the present residential infrastructure. Most of the area was flooded and the buildings were demolished. Nová Pláň became independent after 1993. There were built new sewers, sewage works and water supply. After completion of the dam the village has become a well-know recreational centre.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

OBORNÁ

www.oborna.eu

Obec leží v podhůří Nížkého Jeseníku v průměrné nadmořské výšce 495 m a přímo na jihu a západě sousedí s městem Bruntál. Obyvatelstvo se zabývalo převážně zemědělskou činností.

Poprvé je připomínána v r. 1405. Název obce, v uváděné listině Spillenberg, znamenal původně strážní věž/místo. Předpokládá se tedy, že vznik obce úzce souvisí s městem Bruntálem, a to jako místo strážící ho od severu. Pozdější název obce Špilendorf (něm. Spillendorf) vydržel obci až do roku 1947, kdy byla přejmenována na Oborná, což je odvozenina od slova obora. Od 60. let 20. st. byla obec částí města Bruntálu a od r. 1992 se opět osamostatnila. V r. 1996 byla Oborná postižena ničivou povodní, která zasáhla silou stoleté vody a napáchala velké škody. Dominantou obce jsou filiální kostel Nejsvětější Trojice z r. 1838 a budova bývalé školy, v níž se dnes nachází mateřská školka a obecní úřad.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	384
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	72
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	89
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	37,6
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	4,1
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	36,7
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	89,9
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	6,7
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	330,62
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	26,5

Gmina położona jest u podnóża Niskiego Jesenika na wysokości 495 m n.p.m. Na południu i zachodzie sąsiaduje z miastem Bruntál. Ludność zajmowała się głównie działalnością rolniczą.

Pierwszy raz wspomniano o gminie w 1405 r. Nazwa gminy, wspomniana w dokumencie Spillenberg, początkowo oznaczała wież strażniczą. Przyjmuje się zatem, że powstanie miejscowości jest ściśle związane z miastem Bruntál, jako miejscowością strzegącą je od północy. Późniejsza nazwa Špilendorf (niem. Spillendorf) przetrwała do 1947 r., kiedy zmieniono ją na nazwę Oborná, od słowa zwierzyniec. Od lat 60-tych XX w. gmina była częścią miasta Bruntál, a od 1992 r. ponownie usamodzielniała się. W 1996 r. gminę dotknęła powódź stulecia. Z zabytków architektury zachował się między innymi kościół Najświętszej Trójcy z 1838 roku i budynek dawnej szkoły, w którym obecnie znajduje się przedszkole i urząd gminy.

Oborná is situated at the foothills of the Nížký Jeseník (at an average altitude of 495 m above sea level). On the south and west it borders on Bruntál town. The inhabitants supported from agriculture mainly.

The first mention of the village comes from 1405. In document there was written name of the village as Spillenberg, which originally meant watchtower/place. It is presumed, that the foundation of the village was connected with Bruntál town. The village guarded Bruntál on the north side. Following name of the village was Špilendorf (German name Spillendorf) and the village used it until 1947. Then the village was renamed Oborná, which is a derivation of the word "deer-park". Oborná was part of Bruntál from 1960's and it became independent in 1992. Oborná was destroyed by the devastating flood in 1996. There are the Church of the Holy Trinity from 1838 and a former school building, where is a kindergarden and a municipality today.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

OSOBLAHA

www.osoblaha.cz

Obec se nachází v severní části okresu Bruntál při toku řeky Osoblaha. Obklopena je ze tří stran územím Polské republiky a je součástí Slezské nížiny. Je zde hraniční přechod.

Obec byla známa již v r. 1233. V r. 1251 získala městské právo. Mnohokrát byla vypleněna nájezdníky, zničena požáry, postižena morem a záplavami. Před r. 1939 bylo v Osoblaze 5 mlýnů, cukrovar, pivovar, krajkářská škola, plynárna, okresní soud, muzeum, sirkárna, tiskárny, cihelna atd. Největší dopad měla až 2. světová válka, která město téměř srovnala se zemí. V roce 1960 byl odebrán Osoblaze titul města. Z památek jsou významné zbytky městských hradeb, židovský hřbitov ze 17. století, barokní hřbitovní kostel sv. Mikuláše z let 1765–1766, kaple sv. Valentýna a sv. Blažeje a litinová empírová kašna z konce 19. století. V Osoblaze se nachází konečná stanice úzkorozchodné železniční trati vedoucí z Třemešné.

foto: Jan Lachnig

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾	1 131
Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	62
Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	
Ženy ¹⁾ na 100 mužů	108
Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mužczyzn	
Index ekonomického zatížení ¹⁾	47,5
Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví	4,4
agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	
průmyslu a stavebnictví	37,6
industry and construction przemysłu i budownictwie	
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod	88,4
water-line system wodociągowej	
kanalizační síť	67,8
sewerage system kanalizacyjnej	
plyn	7,0
gas-line system gazowej	
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	642,66
Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	
Zalesnění ¹⁾ (v %)	10,4
Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	

Osoblaha leży w północnej części powiatu Bruntál, nad rzeką Osoblaha. Z trzech stron graniczy z Polską, wchodzi w skład Niziny Śląskiej. Znajduje się tutaj przejście graniczne.

Gmina byla znana již v 1233 r. V 1251 r. gmina získala práva miejskie. Gmina byla wielokrotnie spustoszona przez najezdzcův, zniszczona przez požáry, povodzie oraz dżumę. Před 1939 r. bylo tutaj 5 mlýnův, cukrovar, browar, škola koronkarstva, gazownia, sąd okręgowy, muzeum, fabryka zapalek, drukarnia, cegielnia. Największy wpływ na rozwój miasta miała II wojna światowa, która miasto prawie zróvnała z zemí. V 1960 r. odebrano gminie tytuł miasta. Do zabytkův možna zaliczyć pozostałości murův cmentarnych, cmentarz żydowski z XVII w., barokowy kościół cmentarny św. Mikołaja z lat 1765–1766, kaplicę św. Walentyna i św. Blażeja oraz żeliwną fontannę w stylu empire z końca XIX w. V Osoblaze znajduje się ostatni przystanek kolejki wąskotorowej prowadzącej z Třemešnej.

Osoblaha is located in the northern part of the Bruntál district near the Osoblaha river. It is surrounded on three sides by the territory of Poland and it is part of the Silesian Lowland. There is a border crossing.

Osoblaha was already known in 1233. The town rights were given to Osoblaha in 1251. The raiders, fires, pestilences and floods were destroyed the territory very often. Before 1939 there were five mills, a sugar mill, a brewery, a lace school, a gasworks, the district court, a museum, a match factory, a print works and a brickyard. Osoblaha lost the title of town in 1960. The most significant historical monuments are – remains of the town walls, the Jewish cemetery from the 17th century, baroque Church of St. Mikuláš with churchyard (1765–1766), the Chapel of St. Valentýn and St. Blažej and empire cast-iron fountain from the end of the 19th century. In Osoblaha there is the final railway station of the narrow-gauge train from Třemešná.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

OSTRUŽNÁ

www.ostruzna.cz

Ostružná byla založena kolštejnskou vrchností v roce 1561. Obec má tři místní části - Petříkov, Ramzovou a Ostružnou. Pro rozvoj obce bylo důležité vybudování železniční stanice v roce 1888 na trati z Hanušovic do Frývaldova, dnešního Jeseníka. Po roce 1945 se hospodářsky málo atraktivní obec začala vyliďňovat, ale na druhé straně se v místě začal zvyšovat turistický ruch, a tak se Ramzová s Petříkovem staly oblíbenými nejen turistickými, ale i lyžařskými středisky. Obec je jedním z významných vstupů turistů do Hrubého Jeseníku a Rychlebských hor. Z Ramzové vede sedačková lanovka na blízký vrchol hory Šerák v nadmořské výšce 1 351 m. Ramzová je také zajímavá tím, že je nejvýše položenou rychlíkovou železniční zastávkou v ČR (760 m n. m.). Nelze přehlédnout 6 větrných elektráren ani kostel sv. Tří králů v Ostružné či kapli sv. Rocha na Ramzové a kapli sv. Vavřince v Petříkově.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	171
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	7
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	99
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	39,0
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	8,5
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	9,8
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
wodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	69,1
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	70,2
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	7,2
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	1 495,85
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	81,6

Ostružná została założona w 1561 r. przez szlachtę kolštejnskou. Ma trzy lokalne części: Petříkov, Ramzovou i Ostružnou. Duże znaczenie dla rozwoju gminy miała budowa stacji kolejowej w 1888 roku na trasie z Hanušovic do Frývaldova, dzisiejszego Jeseníka. Po 1945 r. gmina była mało atrakcyjna i ludność zaczęła ją opuszczać, ale z drugiej strony zaczął rozwijać się ruch turystyczny. Dzięki temu Ramzová z Petříkovem stały się ulubionymi ośrodkami nie tylko turystycznymi, ale również narciarskimi. Z gminy prowadzą jedne z bardziej znanych tras turystycznych do Hrubého Jeseníka i gór Rychlebských. W Ramzovej znajduje się wyciąg krzesełkowy na niedaleki szczyt Šerák na wysokości 1 351 m n.p.m. Ramzová jest ciekawa również ze względu na to, że linia kolejowa, która tu prowadzi jest najwyżej położoną w Czechach (760 m n.p.m.). W Ostružnej znajduje się 6 elektrowni wiatrowych oraz kościół św. Trzech królów, w Ramzovej kaplica św. Rocha, a w Petříkovie kaplica św. Wawrzyńca.

Ostružná was established in 1561 by the Kolštejn nobility. The village consists of three local parts – Petříkov, Ramzová and Ostružná. An important influence for development of the village had a railway station which was built in 1888 on the route from Hanušovice to Frývaldov, today's Jeseník. After 1945 the village was not a very attractive territory so people began to leave it but on the other hand the tourists began to visit that place. Petříkov and Ramzová became favourite tourist and ski centres. The village is one of the major entry of tourists into the Hrubý Jeseník and the Rychlebské hory. There is chairlift which leads from Ramzová to the nearby Šerák mountain at an altitude of 1 351 m above sea level. In Ramzová there is also the highest railway station for the fast train in the Czech republic (at an altitude of 760 m above sea level). In Ostružná there are six wind power stations and the Church of St. Three Kings. In Ramzová there is the Chapel of St. Roch and in Petříkov there is the Chapel of St. Vavřinec.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

PÍSEČNÁ

www.pisečna.cz

Obec nese tento název od roku 1948, předtím byla označována jako Sandhýbl, což lze z němčiny odvodit jako písečný vrch, kopec.

Obec leží v údolí řeky Bělá a má tři části obce – Chebčí, Písečnou a Studený Zejf. První zmínka o obci je z roku 1284. Rozvíjelo se zde zemědělství, přadláctví a tkaní plátna. Po II. světové válce a odsunu německého obyvatelstva se udržela jen část průmyslových podniků. Rozsáhlá těžba šterkopísku v obci byla v roce 1981 zastavena. Lom po těžbě je zatopený a slouží k rekreaci. V roce 1997 byla obec postižena povodní, která napáchala rozsáhlé škody na soukromém i obecním majetku. Počátky kostela v Písečné jsou nejasné. Původní kaple byla přestavěna na kostelík a roku 1753 na barokní kostel. Přes obec vede cyklotrasa, která je součástí mezinárodní cyklotrasy vedoucí z Polska do Rakouska.

Foto: Jan Lechník

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	1 020
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	121
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	100
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	39,2
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	4,2
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	35,4
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	90,8
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	42,8
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	610,83
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	27,3

Obec nazwę Písečná posiada od 1948 roku, wcześniej nazywała się Sandhýbl, co można przetłumaczyć z niemieckiego jako góra piaskowa lub wzgórze. Położona jest w dolinie rzeki Bělá.

W skład gminy wchodzi trzy miejscowości: Chebčí, Písečna i Studený Zejf. Pierwsza wzmianka o Písečnéj pochodzi z 1284 r. Rozwijało się tu rolnictwo, przędzalnictwo oraz tkactwo plótna. Po II wojnie światowej tylko część przedsiębiorstw przemysłowych została zachowana. Wydobycie żwiru i piasku zakończono w 1981 r. Kamieniołom został zatopiony i służy celom rekreacyjnym. W 1997 roku gminę dotknęła powódź, która pozostawiła wiele szkód. W Písečnéj znajduje się barokowy kościół, przebudowany z kaplicy w 1753 r. Przez gminę prowadzi ścieżka rowerowa, która jest częścią międzynarodowej trasy rowerowej z Polski do Austrii.

Písečná is called that name from 1948. Previously that locality was called Sandhýbl. It is translated from German as a sandy mountain or a hill. The commune is situated in valley of the Bělá River.

The commune consists of Chebčí, Písečnou and Studený Zejf. The first mention of Písečná comes from 1284. There were developed: agriculture, spinning and weaving linen. After the World War II some factories were retained. Mining of sand and gravel was ended in 1981. The quarry was flooded and presently there is a recreational area. The commune was flooded in 1997. Písečná has a baroque church rebuilt from a chapel in 1753. There is a bicycle path which is a part of international bicycle route from Poland to Austria.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

RAZOVÁ

www.razova.cz

Podhorská obec nacházející se v oblasti čtvrtohorních jesenických sopek leží na levém břehu přehrady Slezská Harta. První písemné záznamy o Razové (něm. Raase) jsou z r. 1288.

V době husitských válek byla vypálena a proměněna v trosky. Do r. 1531, kdy došlo k novému osídlení, byla obec známa jako Radsoff. Do r. 1851 měla Razová statut města. Převážně zemědělská obec se ekonomicky úspěšně rozvíjela, byly zde mlýny, pila, pekárna, pivovar, tkalcovna, dařilo se lesnímu hospodářství a těžil se pískovec, sopečné tufity a vápenec. Významnými kulturními památkami jsou pozdně renesanční kostel sv. Michala z let 1580–1590 a usedlost č. 184 – původně roubený statek s pozdně barokním stavením. Dále zde najdeme přírodní zajímavost „Razovské tufity“ jako pozůstatek dávné sopečné činnosti a z technických památek vápencový lom a vápennou pec z r. 1912.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	519
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	16
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	99
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	44,6
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	8,4
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	36,8
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	89,3
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	43,9
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	13,6
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	577,41
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	42,6

Podgórska miejscowość położona w okolicy czwartorzędowych wulkanów. Leży na lewym brzegu jeziora zaporowego Slezská Harta. Pierwsza wzmianka o Razovéj (niem. Raase) pochodzi z 1288 r.

W czasie wojen husyckich została spalona i zamieniona w ruiny. Do 1531 r., kiedy ją znovu zasiedlono, była znana pod nazwą Radsoff. Do 1851 r. gmina miała status miasta. Gospodarka rozwijała się pomyślnie; funkcjonowały mlýny, tartak, piekarnia, browar, tkalnia, leśniczówka oraz kopalnia piaskowca, wapienia i wulkanicznych tufów. Do zabytków należy późnorennesansowy kościół p.w św. Michała z lat 1580–1590 i posiadłość w stylu późnobarokowym. Z ciekawostek przyrodniczych znajdziemy tutaj „Razovské tufity“ – pozostałości erupcji wulkanicznych. W gminie znajduje się również kamieniołom oraz piec do wypalania wapna z 1912 r.

Mountain village is located in district of the Jeseníky Quaternary volcanoes and on the left bank of the Slezská Harta dam. The first mention of Razová (German name Raase) was written in 1288.

During the Hussite Wars it was burnt and ruined. Until 1531 the village was called Radsoff. Until 1851 Razová had the title of town. The inhabitants supported from agriculture. There were mills, a sawmill, a bakery, a brewery, a weave production, a forestry and mining of sandstone, volcanic tuffs and limestone. There are lots of historical monuments like a renaissance Church of St. Michal from 1580 – 1590 and a homestead No. 184 – originally timbered farmhouse with baroque houses. There is also a natural attraction “Razovské tufity” – relic of ancient volcanic activity with technical monuments – limestone quarry and lime kiln from 1912.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

RUDNÁ POD PRADĚDEM

www.rudnapodpradedem.cz

Obec ležící v podhůří Jeseníků tvoří dvě části Nová Rudná a Stará Rudná. Rok 1220 je mytickou hranicí založení obce, která vznikla na rozsáhlých nalezištích zlata v Černém potoce, kolem kterého hnízdilo mnoho brodivých ptáků. Tak vznikl původní název obce Alt Vogelseifen.

První písemná zmínka pochází z roku 1377. O vsi Neu Vogelseifen (Nová Rudná) se poprvé píše v roce 1598. Alt Vogelseifen ležel po staletí na důležité obchodní, tzv. Jantarové cestě z Vídně do polské Vratislavi. Do konce 2. sv. války byla vesnice převážně obydlena německým obyvatelstvem. Neu Vogelseifen se postupně proměnil v rekreační oblast. Ke sloučení obou obcí v jednu obec Rudná pod Pradědem došlo v r. 1950. Od r. 1980 do r. 1990 pak byla Rudná pod Pradědem součástí obce Světlá Hora. Poté došlo k obnovení samostatnosti obce. Ve středu vesnice se nachází socha sv. Jana Nepomuckého z r. 1744.

Kostel sv. Jana Křtitele
Church of St. John the Baptist
Kościół św. Jana Chrzciciela

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	384
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	18
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	82
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	43,8
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví agriculture, forestry and fishing rolnictví, leśnictví, lovíctví i rybactví	7,0
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysle i budownictwie	27,2
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	91,6
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	-
plyn gas-line system gazowej	11,4
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	708,89
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	16,2
Lesistość ¹⁾ w %	

Miejscowość leży u podnóża Jeseníków i składa się z dwóch części: Nova Rudna i Stara Rudna. 1220 rok jest mityczną datą założenia gminy, która powstała na złożach złota w Černém potoku, wokół którego znajdowało się wiele gniazd ptaków brodzących. Z tego wywodzi się pierwsza nazwa gminy Alt Vogelseifen.

Pierwsza wzmianka pochodzi z 1377 r. O wsi Neu Vogelseifen (Nová Rudná) po raz pierwszy napisano w 1598 r. Alt Vogelseifen znajdował się na tzw. Bursztynowym szlaku z Wiednia do Wrocławia. Do końca II wojny światowej wieś była zamieszkiwana głównie przez ludność niemiecką. Neu Vogelseifen zostało stopniowo przekształcone w ośrodek rekreacyjny. W 1950 r. doszło do połączenia obu miejscowości w jedną o nazwie Rudná pod Pradědem. Od 1980 r. do 1990 r. Rudná pod Pradědem należała do gminy Světlá Hora. Później przywrócono gminie niezależność. W centrum gminy znajduje się posąg św. Jana Nepomucena z 1744 r.

The village is situated at the foothills of the Jeseníky mountains. It consists of two local parts – Nová Rudná and Stará Rudná. In 1220 the village was founded in the large deposits of gold in the Černý stream, where many wading birds nested. Alt Vogelseifen was the original name of the village.

The first mention of the village was written in 1377. The first mention of Neu Vogelseifen (Nová Rudná) was written in 1598. For centuries Alt Vogelseifen was on important business way called Amber way from Vienna to Wrocław. There lived predominantly German population until the end of the World War II. Neu Vogelseifen was gradually transformed into a recreational area. Alt Vogelseifen and Neu Vogelseifen merged into one village of Rudná pod Pradědem in 1950. Since 1980 to 1990 Rudná pod Pradědem was a local part of Světlá Hora. Then the village became independent. In the village centre there is the statue of St. Jan Nepomucký from 1744.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

RUSÍN

www.obecrusin.cz

Obec leží ve východní části Osoblažského výběžku. Na severovýchodě, východě a jihu sousedí s Polskem, na západě se Slezskými Rudolticemi a na severozápadě s Bohušovem. S polskými Gadzowicemi je obec propojena přeshraniční silnicí.

První zmínka o Rusínu je z roku 1262. Převážně zemědělská osada byla během své historie několikrát zpustošena a prakticky vylidněna. Hlavní pamětihodností obce je v místní části Hrozová gotický kostel sv. Archanděla Michaela ze 13. st. s ohradní hřbitovní zdí ze 16. století. V březnu 2013 byly v kostele objeveny fresky středoevropského významu ze 13. st. Dále na vrchu Klobouk stála poutní kaple Navštívení Panny Marie, která byla zničena v r. 1945, znovu postavena v roce 1993 a vysvěcena jako Kaple smíření. Z přírodních zajímavostí se nachází v části Matějovice nad údolím potoka Hrozová pseudokrasová jeskyně zvaná Venušina.

Kostel sv. Archanděla Michaela
Church of St. Archangel Michael
Kościół św. Archaniola Michała

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	148
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	10,4
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	85
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	52,6
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství agriculture, forestry and fishing rolnictví, leśnictví, łowiectví i rybactví	38,5
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	38,5
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	94,7
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	-
plyn gas-line system gazowej	22,0
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	2 139,32
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	5,5

Gmina położona jest we wschodniej części Osoblażskiego cypla. Od strony północno-wschodniej, wschodniej i południowej sąsiaduje z Polską. Na zachodzie ze Śląskimi Rudolticami a na północnym zachodzie z Bohušovem. Z polskimi Gadzowicami jest połączona drogą transgraniczną.

Pierwsza wzmianka o Rusínu pochodzi z 1262 r. Gmina o charakterze głównie rolniczym była w swojej historii kilkakrotnie zdewastowana i wyludniona. Z zabytków architektury zachowały się m. in. gotycki kościół św. Archaniola Michała z XIII w. z murami otaczającymi cmentarz z XVI w. W marcu 2013 r. w tym kościele zostały odkryte freski z XIII wieku. Na wzgórzu Klobouk stała kaplica Zwiastowania Marii Panny, która została zniszczona w 1945 r. Kaplicę odbudowano w 1993 roku i poświęcono na Kaplicę Pojednania. Do ciekawostek przyrodniczych można zaliczyć jaskynię nazywaną Venus, znajdującą się w dolinie potoku Hrozová w części Matějovice.

The village is situated in the east part of the Osoblaha spur. On the northeast, east and south it borders on Poland, on west on Slezské Rudoltice and on northwest on Bohušov. There is a cross-border road between Rusín and Gadzowice (in Poland).

The first mention of Rusín was written in the will of Vok I from Rožmberk in 1262. Predominantly agricultural settlement was several times devastated and depopulated. There is gothic Church of St. Archangel Michael from the 13th century with walls enclosing the cemetery from the 16th century in Hrozová. In March 2013 there have been discovered frescoes of central European significance from the 13th century in the church. There was pilgrimage Chapel of the Visitation of Virgin Mary on the Klobouk hill. The chapel was destroyed in 1945. It was rebuilt in 1993 and consecrated as the Chapel of Reconciliation. In Matějovice there is a cave called Venušina in the valley of the Hrozová river.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

RÝMAŘOV

www.rymarov.cz

Město se rozkládá na rozhraní mezi Hrubým a Nízkým Jeseníkem. Rýmařov (něm. Römerstadt) založili němečtí kolonisté koncem 13. st. jako město hornické a hutnické (zlato a železné rudy). Po zastavení těžby se začíná ve městě rozvíjet dřevozpracující a textilní průmysl, v r. 1746 vznikla v Janovicích nejvýznamnější plátenická manufaktura rakouské říše. Dnes má město sedm místních částí: Edrovice, Harrachov, Jamartice, Janovice, Ondřejov, Rýmařov a Stránské. K významným památkám patří barokní kostel Navštívení Panny Marie z r. 1710, chrám sv. archanděla Michaela, jehož počátky sahají do 14. st., budova radnice se středověkou věží, barokní plastiky Neposkvrněné Panny Marie a sv. Jana Nepomuckého, budova fary ze 16. století a archeologická lokalita Hrádek, v místní části Janovice pak harrachovský zámek. V r. 2003 bylo centrum Rýmařova vyhlášeno městskou památkovou zónou.

Zámek Rýmařov
The Castle Rýmařov
Zamek Rýmařov

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	8 560
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	141
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	103
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	43,7
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	3,7
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	40,0
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	93,8
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	86,3
plyn gas-line system gazowej	68,2
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	850,51
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	31,7
Lesistość ¹⁾ w %	

Miasto znajduje się na pograniczu Hrubého i Nížkého Jeseníka. Rýmařov (něm. Römerstadt) zůstal založený przez niemieckich kolonistů pod koniec XIII w. jako město górnícko-hutnicze (zlato i ruda želaza). Po zaprzestaniu działalności wydobywczej zaczął rozwijać się przemysł tekstylny i obróbka dřeva. W 1746 r. założono w Janovicach najbardziej znaną fabrykę płócienniczą w rzeszy austriackiej. Dzisiaj město ma 7 części: Edrovice, Harrachov, Jamartice, Janovice, Ondřejov, Rýmařov i Stránské. Z liczných zabytků možná wymeniť: kościół barokowy Zwiastowania Marii Panny z 1710 r., katedrę św. Michała Archanioła z XIV w., ratusz ze średniowieczną wieżą, barokowe rzeźby Matki Boskiej i św. Jana Nepomucena, budynek plebanii z XVI w., a w części Janovice zamek. W 2003 r. ogłoszono centrum miasta chronionym obszarem miejskim.

The town is situated between the Hrubý and Nízký Jeseník. Rýmařov (German name Römerstadt) was founded by German colonists as the mining settlement with metallurgy (gold and iron ores) in the end of the 13th century. After finish of mining there began to develop woodworking and textile industry in the town. In Janovice there was the most important linen manufactory in Austrian Empire in 1746. At present the town consists of seven local parts – Edrovice, Harrachov, Jamartice, Janovice, Ondřejov, Rýmařov and Stránské. The most interesting architectural monument is baroque Church of the Visitation of Virgin Mary and the Cathedral of St. Archangel Michael, which was built in the 14th century. Another monuments are the town hall with medieval tower, baroque sculptures of Virgin Mary Immaculate and St. Jan Nepomucký, the parsonage from the 16th century and the archaeological area called Hrádek. In Janovice there is the Harrachov castle. The centre of Rýmařov was declared as protected urban area.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

RYŽOVIŠTĚ

www.ryzoviste.cz

Obec ležící jihovýchodně od Rýmařova v nadmořské výšce asi 600 m byla původně pojmenovaná Brunzejf. Název nosí jako připomínku středověké kolonizace souvisící s hledáním drahých kovů. Ryžoviště bylo bohaté na naplavené písky obsahující kousičky zlata nebo drahé kameny. Písemně je poprvé obec uváděna v r. 1220 s pravděpodobným založením roku 1190. Podle jiné verze bylo založeno (znovu vybudováno) olomouckým biskupem Brunem ze Schauenburku v roce 1256. Roku 1318 získalo městské právo. Podle záznamů bylo v roce 1510 pusté a páni ze Sovince je nechali v roce 1536 znovu osídlit. Městečko bylo postiženo za třicetileté války vpádem švédských vojsk v r. 1643 a požárem v r. 1879. Z památek zde jsou renesanční, barokně upravený, farní kostel sv. Jana Křtitele z r. 1604, socha Panny Marie Immaculaty z r. 1733, empírová budova fary a dům č. 50, tzv. Laffayettův.

Farní kostel sv. Jana Křtitele
Church of St. John the Baptist
Kościół parafialny św. Jana Chrzciciela

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾	624
Population ¹⁾	
Ludność ¹⁾	
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	33
Population ¹⁾ per 1km ²	
Ludność ¹⁾ na 1 km ²	
Ženy ¹⁾ na 100 mužů	106
Females ¹⁾ per 100 males	
Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	
Index ekonomického zatížení ¹⁾	45,8
Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age	
Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství	4,8
agriculture, forestry and fishing	
rolnictví, leśnictví, łowiectví i rybactví	
průmyslu a stavebnictví	45,7
industry and construction	
przemysłu i budownictwie	
Podíl osob bydlicích v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod	90,6
water-line system	
wodociągowej	
kanalizační síť	30,2
sewerage system	
kanalizacyjnej	
plyn	33,5
gas-line system	
gazowej	
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	445,74
Revenue of the gmina budget per capita in EUR	
Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	
Zalesnění ¹⁾ (v %)	27,4
Forest cover ¹⁾ in %	
Lesistość ¹⁾ w %	

Leży na południowym wschodzie od Rýmařova, na wysokości około 600 m n.p.m. Miejscowość początkowo nazywała się Brunzejf. Obecna nazwa pochodzi z czasów, kiedy na jej terenie poszukiwano drogocennych metali. Ryžoviště bylo bogate w piasek zawierający drobinki zlota i drogocenne kamienie. Pierwsza wzmianka o gminie pochodzi z 1220 r. a prawdopodobny rok powstania to 1190 r. Według innej wersji zostało założone w 1256 r. przez olomunieckiego biskupa Bruna. Prawa miejskie otrzymało w 1318 r. Według dokumentów w 1510 r. miasto opustoszało, ponownie zostało zasiedlone w 1536 r. przez właścicieli Sovinca. Miasto było zniszczone w czasie wojny trzydziestoletniej na skutek inwazji wojsk szwedzkich w 1643 r. oraz w wyniku pożaru w 1879 r. Do zabytków należy renesansowy, później przebudowany w stylu barokowym kościół św. Jana Chrzciciela z 1604 r., rzeźba Najświętszej Marii Panny z 1733 roku, budynek parafialny w stylu empire, dom Lafayettea nr 50.

The village is located on the southeast of Rýmařov at an altitude of about 600 m above sea level. In the beginning the village was called Brunzejf. This name was a reminder of medieval colonization associated with the search for precious metals. Ryžoviště was rich in sands consisting of gold pieces and precious stones. The first mention of the village was written in 1220 but it was probably established in 1190. According to another version it was founded by the Olomouc Bishop Bruno from Schauenburk in 1256. Ryžoviště received the town rights in 1318. The village was desolated in 1510. It was resettled by lords from Sovinec in 1536. The village was destroyed by the invasion of the Swedish troops in 1643 during the Thirty Years' War and by fire in 1879. Ryžoviště has a lot of monuments like a renaissance parish Church of St. John the Baptist from 1604, which was modified in baroque style, the statue of Virgin Mary Immaculate from 1733, empire building of parsonage and a Laffayett's house No. 50.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

SKOROŠICE

www.skorosice.cz

Skorošice se skládají ze dvou částí obce s názvy Petrovice a Skorošice. Český název obce je nesporně spojen s osobním jménem lokátora Skoroše, jehož jméno se objevuje v listinách z let 1268 a 1271, ale existence stejnojmenné lokality je až z počátku 14. století.

Obec těžila z výhodné polohy při obchodní cestě do Kladska, ale rozdělením Slezska roku 1742 tuto výsadu ztratila. V první polovině 19. století obec patřila k největším vsím na Frývaldovsku a byla také významným centrem přadláctví a obchodu s přízí. Z bohatství lesů těžil dřevařský průmysl. Osídlování českými rodinami po květnu 1945 se velmi protáhlo a obec ztrácela svoji bývalou velikost i pozici. V roce 1976 byly Skorošice se všemi částmi administrativně připojeny k Žulové, ale v roce 1990 se znovu osamostatnily. K významným a nepřehlédnutelným památkám se řadí kostel sv. Martina se sochou Panny Marie a rokoková socha sv. Immaculaty z roku 1778.

Foto: Jan Lachnit

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	760
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	16
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	98
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	39,2
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	14,0
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	31,6
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	89,6
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	6,1
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	24,1
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	625,42
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	63,5

W skład gminy wchodzi dwie miejscowości: Petrovice i Skorošice. Nazwa Skorošice jest związana z nazwiskiem ziemianina Skoroša, o którym wspomina się w dokumentach z lat 1268 i 1271. Powstanie miejscowości o takiej nazwie w innych dokumentach datuje się na początek XIV w.

Miejscowość czerpała korzyści z położenia przy drodze handlowej do Kłodzka, które utraciła po rozdzieleniu Śląska w 1742 r. W pierwszej połowie XIX w. Skorošice należały do największych wsi na Frývaldovsku i były również znany centrum przędzalnictwa. Z uwagi na obecność lasów rozwijał się tu przemysł drzewny. Po 1945 r. Skorošice bardzo powoli się zaludniały, co nie sprzyjało ich rozwojowi. W 1976 r. gmina została przyłączona do Žulovej, a w 1990 r. ponownie się usamodzielniała. Do znanych zabytków należy kościół św. Marcina z rzeźbami Panny Marii i św. Immaculaty z 1778 r.

The commune consists of two localities: Petrovice and Skorošice. The name of Skorošice originated from a surname of a landed proprietor Skorosa. The first mention of Skorosa came from the years 1268 and 1271. The establishment of the settlement dates from the beginning of the 14th century.

It had a lot of the advantages of the position on a trade route to Kłodzko which were lost after the partition of Silesia region in 1742. In the first half of the 19th century Skorošice was one of the biggest villages in Frývaldovsk region. It was well-know from spinning and wood production. After 1945 the population of the commune was increasing very slowly. In 1976 the commune joined to Žulova but in 1990 it became independent again. Among the most interesting monuments is St. Martin church with sculptures of Holy Mary and St. Immaculate from 1778.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

SLEZSKÉ PAVLOVICE

www.slezskepavlovice.cz

Obec, původně Německé Pavlovice (něm. Deutsch Paulowitz), se nachází v Osoblažském výběžku na levém břehu Prudníku a ze tří stran hraničí s Polskou republikou. Malá obec má rozlohu jen 663 ha a na jejím katastru se nalézá nejsevernější bod Moravskoslezského kraje. První písemná zpráva o obci je z r. 1267. V obci je na místě původní tvrze ze 14. st. zámek z 2. pol. 18. st. se zachovalými zbytky zámeckého parku. Dalšími památkami jsou pseudogotický filiální kostel sv. Ondřeje z r. 1853 a socha sv. Jana Nepomuckého. V blízkosti obce stojí tzv. Švédský sloup. Byl postaven po odchodu švédských vojsk v době třicetileté války za hranice olomouckého biskupství. Až do r. 1959 stál na území obce, po úpravě státních hranic je na polském území. V obci byl vybudován památník obětem 1. světové války. V jihovýchodní části katastru obce se nachází přírodní rezervace Džungle.

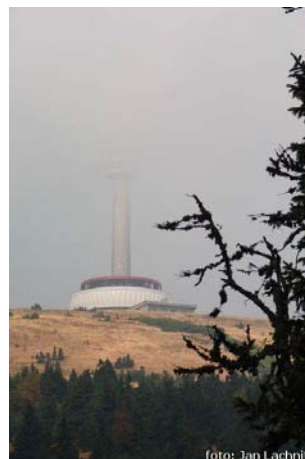

foto: Jan Lachnit

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	225
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	34
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	106
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	60,7
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	17,9
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	53,8
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	94,4
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	-
plyn gas-line system gazowej	21,0
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	592,04
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	1,6

Gmina o pierwotnej nazwie Niemieckie Pavlovice (niem. Deutsch Paulowitz), znajduje się na Osoblażskim cyplu, na lewym brzegu rzeki Prudnik i z trzech stron graniczy z Polską. Jest to mała gmina o powierzchni 663 ha. Znajduje się tutaj najbardziej wysunięty na północ punkt w Morawsko-Śląskim regionie. Pierwsza pisemna wzmianka pochodzi z 1267 r. W miejscu gdzie stała twierdza z XIV w. znajduje się zamek z częścią parku z II połowy XVIII wieku. Do innych zabytków należy pseudogotycki kościół św. Andrzeja z 1853 r. oraz rzeźba św. Jana Nepomucena. Niedaleko wsi znajduje się tzw. Szwedzki Słup, postawiony po odejściu szwedzkich wojsk w czasie wojny trzydziestoletniej. Do 1959 roku znajdował się on na terenie gminy, po zmianie granic państwowych znajduje się na terytorium Polski. W gminie wybudowano pomnik ku czci ofiar I wojny światowej. W południowo-wschodniej części gminy znajduje się rezerwat Dżungla.

The village, originally called Německé Pavlovice (German name Deutsch Paulowitz), is located in the Osoblaža spur on the left bank of the Prudník river. It borders on Poland from three sides. It is a small village with its total area 663 ha. There is the northernmost point of the Moravskoslezský region. The first mention of the village was written in 1267. There is a castle with a part of a park from the second half of the 18th century locating on the place of a fortress from the 14th century. Other monuments are gothic Church of St. Ondřej from 1853 and the statue of St. Jan Nepomucký. Near the village there is so-called Swedish column. It was built after departure of the Swedish troops during the Thirty Years' War. After the change of state borders in 1959, it is located in the Polish territory. A monument to the victims of the World War I was built in the village. In the southeast part of the village there is a nature reserve Džungle.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

SLEZSKÉ RUDOLTICE

www.slezskerudoltice.cz

Obec leží v jihovýchodní části osoblažského výběžku a na jihu hraničí s Polskem. Rudoltice byly původně dvě samostatné vsi, což je z katastrálního členění místní části Slezské Rudoltice na Městys Rudoltice a Ves Rudoltice stále patrné. Přízvisko „Slezské“ získaly až po r. 1945. Slezské Rudoltice měly do r. 1954 status městyse. Dnes má čtyři místní části: Amalín, Koberno, Slezské Rudoltice a Víno. O dávném osídlení oblasti svědčí malé hradiště slovanského typu v místní části Víno pod vrchem Květnicí. První písemný záznam o obci je z r. 1255. Nejvýznamnější historickou památkou je renesanční zámek s parkem, který vznikl v letech 1548–1565 přestavbou původní středověké tvrze. Dále zde nalezneme barokní sochu Panny Marie Immaculaty, kostel sv. Kateřiny a v zaniklé obci Pelhřimovy gotický kostel sv. Jiří. Atraktivní je úzkokolejná trať z Třemešné do Osoblahy, která vede přes obec.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	571
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	24,6
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	82
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	41,3
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	20,3
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	22,6
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	85,7
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	13,1
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	700,07
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	24,8

Miejscowość leży w południowo-wschodniej części Osoblażskiego cypla a na południu graniczy z Polską. Rudoltice były początkowo dwiema odrębnymi wsiami. Przydomek „Slezské“ gmina zyskała po 1945 roku. Slezské Rudoltice miały do 1954 r. statut miasteczka. Dzisiaj gmina ma 4 lokalne części: Amalín, Koberno, Slezské Rudoltice i Víno. O dawnym osiedleniu tych terenów świadczy mały fort słowiańskiego typu w lokalnej części Víno pod wzgórzem Květnice. Pierwsze pisemne wzmianki o miejscowości pochodzą z 1255 r. Najważniejszym zabytkiem jest renesansowy zamek z parkiem, który został przebudowany w latach 1548–1565 ze średniowiecznej twierdzy. Znajdziemy tutaj również rzeźbę barokową Najświętszej Marii Panny, kościół św. Katarzyny, gotycki kościół św. Jerzego. Dodatkową atrakcją jest kolejka wąskotorowa wiodąca z Třemešnéj do Osoblahy, która przejeżdża przez gminę.

The village is situated in the southeastern part of the Osoblahy spur and on the south it borders on Poland. Rudoltice were originally two separate villages, which is perceptible in the local land registry of Slezské Rudoltice to Rudoltice township and Ves Rudoltice. The village received the name “Slezské” after 1945. Slezské Rudoltice had the status of township until 1954. At present it consists of four local parts – Amalín, Koberno, Slezské Rudoltice and Víno. Small fort of Slavic type saved in Víno under the Květnice hill testifies about the ancient settlement of the area. The first mention of the village was written in 1255. The most important monument is renaissance castle with a park, which was built in 1548 – 1565 and it was a medieval fortress originally. There are also baroque statue of Virgin Mary Immaculate, the Church of St. Kateřina and gothic Church of St. Jiří in extinct Pelhřimovy village. The route of the narrow-gauge train from Třemešná to Osoblahy leads through Slezské Rudoltice.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

STARÁ ČERVENÁ VODA

www.staracervenavoda.cz

V listině pro vidnavského fojta je první zmínka o obci z roku 1291. Za místní části obce jsou dnes uznávány Stará Červená Voda a Nová Červená Voda. Nadmořská výška se v katastru značně mění (u Staré Červené Vody je průměr 304 m n. m., u Nové Červené Vody 332 m n. m., ovšem Sokolský vrch na jihu katastru má 967 m).

V obci se dařilo přádláctví, zemědělství a okrajově i kamenictví. Po příchodu nových osidlců měla v obci zpočátku vlastní provoz i Zlínská akciová stavební společnost firmy Baťa. Další místní závody postupně zanikaly. Nakonec v místě zůstal jen žulový lom v Nové Červené Vodě, který byl otevřen v roce 1970. Fara a kostel patřily podle tradice k nejstarším v kraji, ale písemné důkazy nejsou k dispozici. Kostel Božího Těla ze 13. století a morový sloup z roku 1713 s reliéfem sv. Jana Nepomuckého, patrně dílo kameníků z Nisy, jsou významné památky v obci.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	661
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	18
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	98
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	42,5
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	9,9
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	36,0
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	90,2
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	48,4
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	582,15
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	58,0

Pierwsze wzmianki o wsi pojawiły się w dokumentach widnawskiego wójta w 1291 r. Gmina dzieli się na części: Stará Červená Voda i Nová Červená Voda. Ukształtowanie gminy jest bardzo zróżnicowane (Stara Červená Voda leży na wysokości 304 m n.p.m., Nova Červená Voda – 332 m n.p.m., natomiast Sokolskie wzgórze na południu gminy – 967 m n.p.m.).

Dobrze rozwijało się tu przędzalnictwo, rolnictwo i kamieniarstwo. Po napływie nowych osadników w gminie utworzono siedzibę zlińskiej firmy budowlanej Baťa. Inne zakłady stopniowo zamykano. W Nowej Červené Vodzie od 1970 r. eksploatowany był kamieniołom granitu. W gminie znajdują się jedne z najstarszych zabytków w województwie, należą do nich parafia oraz kościoły. Ponadto zachował się kościół Bożego Ciała z XIII w. oraz Słup Zarazy z 1713 roku z reliefem św. Jana Nepomucena, prawdopodobnie jest to dzieło miejscowych kamieniarzy.

Stará Červená Voda first time was noted in 1291 in documents of Vidnavsky chairman of the village. The commune consists of two localities: Stará Červená Voda and Nová Červená Voda. Its land has varied forms – Stará Červená Voda is situated on 304 m elevation above sea level, Nová Červená Voda 332 m elevation above sea level, however Sokolský Hill in the south of the commune – 967 m elevation above sea level.

There were well unfolded spinning, agriculture and masonry. There was situated Zlínská building office after immigration of new settlers in this commune. Other factories were closed. Since 1970 there was utilized a granite quarry. In this region there are some of the oldest monuments in the voivodship – a parish and a church. There was also a saved Corpus Christi Church from 13th century and the Plague's Pillar from 1713 with a relief of St. Jan Nepomucen. This is probably a work of local stonemasons.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

STARÁ VES

www.staraves.eu

Obec se nachází v CHKO Jeseníky ve výškách od 500 do 1300 m n. m. Více než čtyři pětiny jejího území jsou porostlé lesy. V současné správní podobě vznikla v r. 1960 spojením dvou samostatných obcí (nyní místních částí) Stará Ves a Žďárský Potok.

Ve 13. století olomoucký biskup Bruno ze Schauenburku založil osadu, která poté zanikla za uherských válek. Na jejím místě se pak obnovila a rozvíjela Stará Ves. První písemná zmínka o obci pochází z r. 1561. Historicky patřila obec do oblasti, kde se dolovalo stříbro, olovo a železná ruda, rovněž se zde pájilo dřevěné uhlí. Z památek jsou zde barokní socha sv. Jana Nepomuckého či soubor lidové architektury s převážně roubenými stavbami ve Žďárském Potoce. Dominantou obce je Alfrédova chata z r. 1861, jež v r. 2002 vyhořela a prozatím nebyla obnovena. V okolí obce je několik přírodních rezervací – Pstruží potok, Rašeliniště Skřítek nebo U Slatinného potoka.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	528
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	12
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	100
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	38,2
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví agriculture, forestry and fishing rolnictví, leśnictví, łowiectwo i rybactwo	15,0
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysł i budownictwo	39,0
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population o ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	87,7
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	75,1
plyn gas-line system gazowej	6,4
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	638,48
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	86,2
Lesistota ¹⁾ w %	

Gmina leży na obszarze Chronionego Krajobrazu Jeseníka, na wysokości 500 – 1300 m n.p.m. Większość powierzchni zajmują lasy. Gmina powstała w wyniku połączenia w 1960 r. dwóch gmin (dzisiejsze części lokalne): Stará Ves i Žďárský Potok.

W XIII w. olomuniecki biskup Bruno z Schauenburku założył tu osadę, którą zniszczono w czasie wojen węgierskich. Na jej miejscu odnowiono Stará Ves. Pierwsza pisemna wzmianka o gminie pochodzi z 1561 r. W przeszłości na tych terenach wydobywano srebro, ołów i rudy żelaza oraz palono węgiel drzewny. Do zabytków należy barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena oraz zespół budowli architektury ludowej w lokalnej części Žďárský Potok. W gminie znajduje się też chata Alfréda z 1861 r., która w 2002 r. została zniszczona przez pożar i do tej pory nie została odbudowana. W okolicach gminy znajduje się rezerwat przyrody: Pstruží potok, Rašeliniště Skřítek lub U Slatinného potoka.

The village is located in the Protected Landscape Area the Jeseníky mountains at an altitude of 500-1300 m above sea level. More than four-fifths of its territory is covered by forests. Present area of the village is a result of connection of two villages in 1960 (today's local parts) Stará Ves and Žďárský potok.

In the 13th century the Olomouc Bishop Bruno from Schauenburk founded the settlement, which was destroyed during the Hungarian Wars. Then Stará Ves restored and developed in this area. The first mention of the village was written in 1561. In the past there was mined silver, lead and iron ores and also burned charcoal. There is baroque statue of St. Jan Nepomucký and timbered building of folk architecture in Žďárský potok. The dominant of the village is Alfréd's cottage from 1861, which burnt down in 2002 and it has not been restored yet. Around the village there are several nature reserves the Pstruží potok, the Rašeliniště Skřítek and the U Slatinného potoka.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

STARÉ HEŘMINOVY

www.stare-herminovy.eu

Obec se nachází v oblasti Nížkého Jeseníku na hranicích okresů Bruntál a Opava. Obec se souvislou domovní zástavbou je soustředěna ve slunečném údolí potoka Stará Voda. Písemně není doloženo datum založení obce. Stalo se tak mezi lety 1253 až 1422, a to pod několika jmény Erwigsdorf, Erbsdorf, Erbesdorf. Tento název pochází s největší pravděpodobností od spoluzakladatele města Horního Benešova Erwiga. Jisté je, že se jednalo o jednu z klášterních vesnic. V r. 1474 byla vesnice vypálena janinskými vojsky Matyáše Korvína, zmínka o znovuosídlení je z r. 1668. Obyvatelstvo se v minulosti až po současnost živilo převážně zemědělstvím. Z památek se ve Starých Heřminovech (něm. Alt Erbersdorf) nachází filiální kostel sv. Václava z roku 1874 s funkčními věžními hodinami z r. 1885. V letech 1978–1990 byly Staré Heřminovy částí města Horní Benešov. Poté došlo k obnovení samostatnosti obce.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	241
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	24
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	119
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	54,5
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	5,2
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	41,6
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	88,1
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	12,7
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	501,49
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	26,5

Gmina leży w Nizkim Jeseníku, na granicy powiatów Bruntál i Opava. Charakteryzuje się szeregową zabudową, skoncentrowaną wokół drogi komunikacyjnej i potoku Stará Voda. Brak jest dokumentów dotyczących daty powstania gminy. Prawdopodobny okres powstania to lata 1253–1422. Gmina miała różne nazwy: Erwigsdorf, Erbsdorf, Erbesdorf. Nazwy te prawdopodobnie pochodzą od współzałożyciela miasta Horní Benešov - Erwiga. Wiadomo, że była to jedna z klasztornych gmin. W 1474 r. gmina została zniszczona przez wojska Matyáša Korvína. Wzmianka o ponownym osiedleniu gminy pochodzi z 1668 r. Ludność zajmowała się głównie rolnictwem. Do zabytków w Starých Heřminovach (niem. Alt Erbersdorf) należy kościół filialny św. Wacława z 1874 r. z wieżą zegarową z 1885 r. W latach 1978–1990 gmina należała do miasta Horní Benešov, później usamodzielniała się.

The village is located in the Nizký Jeseník. It borders on the Bruntál district and the Opava district. The village with continuous housing development is situated in the sunny valley of the Stará Voda river. The date of the founding of the village is unknown. The village was founded as Erwigsdorf, Erbsdorf, Erbesdorf between the years 1253 – 1422. The name of the village probably comes from the co-founder of Horní Benešov town Erwig. It is certain that it was one of the monastery. In 1474 the village was burnt down by the Janinské armies of Matyáš Korvín. It was resettled in 1668. The inhabitants dealt in agriculture mainly. There is the Church of St. Václav from 1874 with clock tower from 1885 in Staré Heřminovy (German name Alt Erbersdorf). Staré Heřminovy was a local part of Horní Benešov town in 1978 – 1990. Then the village became independent.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

SUPÍKOVICE

www.supikovice.cz

Byly podle první dochované zprávy k roku 1284 uváděny jako biskupský majetek. Zpráva Itala A. Wala z roku 1430 obsahuje zmínku o tom, že u Supíkovic v hoře Spitzenstein (Špičák) je mnoho různých chodeb, zlato a stříbro.

Obec měla pro tehdejší majitele vysokou cenu svými vápencovými lomy, výrobou vápna. Tradici zde mělo také pěstování dřeva. Úplně novou cestu obec nastoupila v polovině 19. století, kdy se dostala na přední místo v dobývání a opracování mramoru a měla symbolické označení "Slezská Carrara". V době nejvyšší konjunktury zde bylo 31 kamenických závodů. V roce 1885 byla v obci otevřena odborná škola pro mramorový průmysl, která se později stala státní školou. Po válce a zejména po roce 1948 většina kamenických závodů ukončila svou činnost. Kostel zasvěcený svatě Hedvice stál ve vsi, jak dosvědčuje dochovaný portál, již v 16. století. Škola je zmiňována z roku 1689.

foto: Jan Lachnit

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	697
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	75
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	89
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	40,2
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	5,4
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	43,4
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population o²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	88,1
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	74,4
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	43,8
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	566,61
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	45,9

Według pierwszego odnalezionego dokumentu z 1284 r. Supíkovice były majątkiem biskupim. Dokument Włocha A. Wala z 1430 r. informuje o znajdujących się niedaleko Supíkovic na górze Spitzenstein (Špičák) korytarzach z pokładami złota i srebra.

Dla ówczesnych właścicieli miejscowość ta była bardzo cenna, dzięki istniejącym na jej terenie wapiennym kamieniołomom i produkcji wapnia. Tradycję miało tutaj również przędzalnictwo. W XIX w. Supíkovice zajmowały czołowe miejsce w wydobyciu i obróbce marmuru znanego jako „śląska Carrara”. W czasach największej koniunktury znajdowało się tutaj 31 zakładów kamieniarskich. W 1885 r. otwarto szkołę zawodową o profilu kamieniarskim, którą później upaństwowiono. Po wojnie większość zakładów kamieniarskich zakończyła swoją działalność. Z zabytków zachował się m. in. kościół św. Jadwigi z XVI w. i szkoła z 1689 r.

According to the first discovered document from 1284 Supíkovice was the bishop's property. The document from 1430 belonged to Italian man A. Wala. It informed about nearly situated, on Spitzenstein (Spicak) Mountain, gold and silver seams.

For the settlement's owners that locality was a very valuable because on that area there was a lime quarry and a lime production. The spinning had its own tradition there as well. In the 19th century Supíkovice was in the top in mining and working of marble known as "Silesia Carrara". There were 31 mason's workshops. In 1885 a basic vocational school with mason's profile was opened which became state-owned later. The most of mason's workshops ended activity after war. There are lots of monuments – St. Hedvica Church from the 16th century and a school from 1689.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

SVĚTLÁ HORA

www.svetlahora.cz

Obec Světlá Hora leží v podhůří Hrubého Jeseníku asi 8 km od města Bruntál. Dnešní podoba názvu vznikla r. 1960 sloučením obcí Světlá a Andělská Hora.

První písemná zmínka o vsi Světlá pochází z roku 1267. K tradičním způsobům obživy většiny obyvatel vesnice a okolí patřilo zemědělství. V 16. a 17. st. to pak stejně jako v okolních obcích byla těžba zlata a železa. V 19. století se zde úspěšně rozvíjel lnářský průmysl. Přádělna lnu byla ve Světlé založena v r. 1864, svou činnost ukončila v r. 1953. Poté zde vznikla továrna na výrobu feritů fungující až do dnešních dnů. Z mnoha památek stojí za zmínku pozdně barokní filiální kostel sv. Barbory a Kateřiny ve Světlé z r. 1798, kostel archanděla Michaela v Dětrichovicích z let 1771-73 a dvě dřevěné kaple – sv. Josefa v Podlesí z r. 1748 a Nejsvětější Trojice v Suché Rudné z r. 1720.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾	1 437
Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	33
Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	
Ženy ¹⁾ na 100 mužů	99
Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	
Index ekonomického zatížení ¹⁾	37,2
Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství	8,7
agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	
průmyslu a stavebnictví	38,1
industry and construction przemysłu i budownictwie	
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod	87,3
water-line system wodociągowej	
kanalizační síť	63,2
sewerage system kanalizacyjnej	
plyn	44,6
gas-line system gazowej	
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	507,14
Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	
Zalesnění ¹⁾ (v %)	49,4
Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	

Gmina Světlá Hora leży u podnóża Hrubého Jeseníka, około 8 km od miasta Bruntál. Dzisiejsza nazwa powstała w 1960 roku z połączenia gmin Světlá i Andělská Hora.

Pierwsza pisemna wzmianka o gminie pochodzi z 1267 r. Tradycyjnym źródłem utrzymania ludności było rolnictwo. W XVI i XVII w. było to wydobywanie złota i rudy żelaza, podobnie jak w sąsiednich wsiach. W XIX w. rozwijał się tu przemysł lniany. Przędzalnia lnu powstała w 1864 r. i działała do 1953 r. Później powstała tu fabryka produkująca feryt, która funkcjonuje do dzisiaj. Z wielu zabytków możemy wymienić barokowy kościół św. Barbary i Katarzyny z 1798 r., kościół Michała Archanioła w Dětrichovicích z lat 1771–1773 oraz dwie kaplice – św. Józefa w Podlesí z 1748 r. i Najświętszej Trójcy w Suché Rudné z 1720 r.

The village is located at the foothills of the Hrubý Jeseník about 8 km from Bruntál town. Today's form of the name of the village was formed by mergence of two villages Světlá and Andělská Hora in 1960.

The first mention of Světlá village was written in 1267. The local inhabitants dealt in agriculture. There was mined gold and iron as in the surrounding villages in the 16th and 17th centuries. In the 19th century there was developed flax industry successfully. In 1864 the spinning mill was founded in Světlá. And it was finished in 1953. Then there was a factory for the production of ferrite, which is here to these days. The most significant historical monuments are baroque Church of St. Barbora and Kateřina from 1798 in Světlá, the Church of Archangel Michael from 1771-1773 in Dětrichovice and two wooden chapels of St. Josef from 1784 and the Holy Trinity from 1720 in Suchá Rudná.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

SVOBODNÉ HEŘMANICE

www.svobodnehermanice.cz

Obec se nachází v podhůří Nízkého Jeseníku v mělkém údolí podél Heřmanického potoka. Původní název obce (něm. Frei Hermersdorf) i jména prvních osadníků dovozují, že od jejího založení se jednalo o německé osídlení. Přibližně v první polovině 13. st. byly založeny tři nové osady – Hermansdorf (Svobodné Heřmanice), Ekkardisdorf (Jakartovice) a Sibodesdorf (Horní Životice). První dochovaná písemná zmínka o obci se objevuje v listině papeže Inocence IV. vydané r. 1250 v Lyonu. Památkově významný je kostel Nejsvětější Trojice postavený v r. 1786 (na místě dřívějšího gotického). Zajímavostí je nejstarší lom na pokrývačské břidlice. Lomařské práce zde začaly již v r. 1776 a těžba byla zahájena v r. 1842. Kvalitní břidlice byla užívána jako střešní krytina po celé Moravě a Slezsku. V současnosti je lom do poloviny zatopen a stal se vyhledávanou potápěčskou lokalitou známou jako Šífr.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	535
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	47
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	103
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	42,7
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	9,0
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	53,2
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	90,5
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	30,0
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	58,1
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	396,73
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i>	17,1
Lesistość ¹⁾ w %	

Gmina znajduje się u podnóża Niskiego Jesenika w płytkiej dolinie wzdłuż potoku Heřmanického. Początkowa nazwa gminy (niem. Frei Hermersdorf) i nazwiska pierwszych osadników wsi wskazują na to, że gmina od samego początku istnienia była niemiecką osadą. W pierwszej połowie XIII w. założono trzy nowe osady - Hermansdorf (Svobodné Heřmanice), Ekkardisdorf (Jakartovice) i Sibodesdorf (Horní Životice). Pierwsza pisemna wzmianka o gminie pojawiła się w dokumencie papieża Inocentego IV wydanym w 1250 r. w Lyonie. Zabytkowy kościół św. Trójcy wybudowano w 1786 r., na miejscu dawnego gotyckiego kościoła. Do ciekawostek należy najstarszy kamieniołom łupków dachowych. Prace w kamieniołomie mają swój początek w 1776 r. a produkcja rozpoczęła się w 1842 roku. Wysokiej jakości łupki był wykorzystywano jako pokrycie dachów na terenie Moraw i Śląska. Obecnie kamieniołom jest w połowie zatopiony i jest dobrym miejscem do nurkowania.

The village is located at the foothills of the Nizký Jeseník in the shallow valley along the Heřmanický stream. The original name of the village (German name Frei Hermersdorf) and names of the first settlers conclude, that it was a German settlement. Approximately in the first half of the 13th century there were established three new settlements – Hermansdorf (Svobodné Heřmanice), Ekkardisdorf (Jakartovice) and Sibodesdorf (Horní Životice). The first mention of the village was written in the document of Pope Innocent IV, which was published in Lyon in 1250. The local historical monument is the Church of the Holy Trinity from 1786, which is built on the place of the former gothic church. An interesting feature is the oldest quarry of roof slates. The quarry works started in 1776 and production of roof slates was started in 1842. The good quality slates were used for covering the roofs in Moravia and Silesia. At present the quarry is halfway flooded and it is a good location for diving

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

ŠIROKÁ NIVA

www.sirokaniva.eu

Obec se rozprostírá na úpatí Jeseníků, 10 km severně od Bruntálu, na obou březích řeky Opavy. Obec vznikla sloučením tří obcí – Markvartic, Bretnova, Skrbovic a jedné osady – Pochně. Ložiska rud vedla k osidlování zdejšího území už ve 2. pol. 13. st. Ves Markvartice je poprvé připomínána roku 1278. Bretnov byl založen později, první písemná zmínka pochází z r. 1420. V povětšině zemědělské obci byla i průmysl, fungovaly zde textilky, koželužna, kovovýroba, výroba lepenky, pily, mlýny, hamry a těžba železné rudy. Dominantou obce a kulturní památkou je barokní farní kostel sv. Martina z let 1718-1721, ohradní zeď s branou z r. 1724 a budova fary z 16. st. Dalšími historicky cennými stavbami jsou budova dnešního obecního úřadu, jež byla vystavěna kolem r. 1904, vodní tvrz s původními opěrnými zdmi či předválečné pevnůstky z r. 1938. V katastru obce se rovněž nachází přírodní rezervace Kunov.

Kostel sv. Martina
Church of St. Martin
Kościół św. Marcina

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	583
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	16
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	94
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	36,2
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	14,4
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	30,6
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	85,8
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	0,4
plyn gas-line system gazowej	9,1
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	901,87
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	71,8
Lesistość ¹⁾ w %	

Gmina położona u podnóża Jeseníków, 10 km na północ od Bruntálu, na obu brzegach rzeki Opawy. Gmina powstała poprzez połączenie trzech gmin - Markvartic, Bretnova, Skrbovic i jednej osady – Pochně. Znajdujące się tu złoża rud zapoczątkowały osiedlenie się ludności już w drugiej połowie XIII w. Wieś Markvartice jest po raz pierwszy wymieniona w 1278 r. Bretnov powstał później, pierwsza pisemna wzmianka pochodzi z 1420 r. Jest to gmina o charakterze przeważnie rolniczym, ale i przemysłowym. Funkcjonowała tu garbarnia, zakłady włókiennicze, metalowe, produkcja tektury, młyn, tartak, kuźnia oraz wydobywano rudy żelaza. Do zabytków należy barokowy kościół św. Marcina z lat 1718–1721, mur z bramą z 1724 r. oraz budynek plebanii z XVI w. Do pamiątek historycznych zaliczyć można również budynek urzędu gminy, który został wybudowany około 1904 r., wieżę ciśnieniową czy przedwojenne twierdze z 1938 r. Na terytorium gminy znajduje się rezerwat przyrody Kunov.

The village is situated at the foot of the Jeseníky mountains, 10 km north from Bruntál town, on both banks of the Opava river. At present the village consists of three local parts – Pocheň, Skrbovice and Široká Niva. Local ore deposits initiated the colonization of this territory as early as the second half of the 13th century. The first mention of Markvartice village was written in 1278. Bretnov was founded later. The first mention of it was written in 1420. The village was mainly agricultural, but there was industry, too. There were textile works, a tannery, a metalworks, a cardboard production, sawmills, and mining of iron ores. The historical monuments are baroque parish Church of St. Martin from 1718 – 1721, the wall enclosing it with a gate from 1724 and the parsonage from the 16th century. There are building, where is municipality today and which was built around 1904, the water fortress with the original retaining walls and the prewar bunkers from 1938. In this territory there is also a nature reserve Kunov.

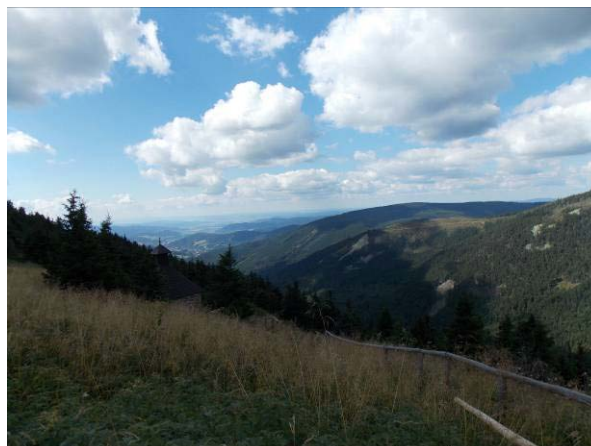
¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

TŘEMEŠNÁ

www.tremesna.cz

Obec se nachází v oblasti Hrubého Jeseníku a je rozložena v délce několika kilometrů podél potoka Mušlov. Sestává ze čtyř prostorově oddělených míst: Třemešná, Rudíkovy (a Nové Rudíkovy), Damašek a Artmanov. První tři jmenované jsou místními částmi Třemešné. Území obce bylo osídleno již v mladší době kamenné. První písemná zmínka o Třemešné (něm. Röwersdorf) je z r. 1256. Za česko-uherských válek ve 2. pol. 15. st. obec zpusťla, znovuosídlena byla až v r. 1535. Z památek je významný barokní kostel sv. Šebestiána z r. 1736 s věží z r. 1780 a socha sv. Jana Nepomuckého. Technickou památkou a turistickou atrakcí je úzkorozchodná železniční trať z Třemešné do Osoblahy. Je provozována od r. 1898. Trať je dlouhá přes 20 km a rozchod kolejí činí 760 mm. Maximální povolená rychlost je 40 km/hod. Na trati je 36 nechráněných železničních přejezdů, 4 mosty a 102 oblouků.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	910
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	43,4
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	87
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	38,5
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybařství <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	8,4
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	29,1
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	88,3
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	15,3
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	37,6
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	490,61
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	54,8

Gmina znajduje się na terenie Hrubého Jeseníku, rozciąga się kilka kilometrów wzdłuż potoku Mušlov. W jej skład wchodzi cztery miejscowości: Třemešná, Rudíkovy (i Nové Rudíkovy), Damašek i Artmanov. Pierwsze trzy są lokalnymi częściami Třemešnéj. Tereny gminy były już zasiedlone w epoce kamienia. Pierwsza pisemna wzmianka o Třemešné pochodzi z 1256 r. W czasie czesko-węgierskich wojen w II połowie XV w. gmina została opuszczona, na nowo była osiedlona w 1535 r. Do zabytków należy barokowy kościół św. Sebastiana z 1736 r. z wieżą z 1780 r. oraz rzeźba św. Jana Nepomucena. Do pomników technicznych oraz atrakcji turystycznych należy kolejka wąskotorowa z Třemešnéj do Osoblahy, działająca od 1898 r. Trasa o długości 20 km, rozstaw torów 760 mm. Maksymalna dozwolona prędkość wynosi 40 km/h. Na trasie kolejki znajduje się 36 niestrzeżonych przejazdów kolejowych, 4 mosty i 102 przęsła.

The village is located in the Hrubý Jeseník and it is spread several kilometers along the Mušlov stream. The village consists of four separated locations – Třemešná, Rudíkovy (and Nové Rudíkovy), Damašek and Artmanov. The first three locations are local parts of Třemešná. The area was already settled during the Stone Age. The first mention of Třemešná was written in 1256. During the Czech and Hungarian Wars in the second half of the 15th century the village was abandoned and it was resettled until 1535. The historical monuments are famous baroque Church of St. Šebestián from 1736 with tower from 1780 and a statue of St. Jan Nepomucký. Technical monument and tourist attraction is the route of the narrow-gauge train from Třemešná to Osoblahy. It has worked since 1898. The route is over 20 km long and railway gauge is 760 mm. The maximum speed of the narrow-gauge train is 40 km an hour. There are placed thirty six unprotected railway crossings, four bridges and one hundred and two spans on the route of the narrow-gauge train.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

TVRDKOV

obce.rymarovsko.cz/tvrdkov

Leží na jihozápadě okresu Bruntál, potažmo celého Moravskoslezského kraje. Na západě sousedí s obcemi kraje Olomouckého. Obec je složena z místních částí Tvrdkov, Ruda a Mirošínek, které se vyčlenily z Horního Města v r. 1990. Jejich vznik se datuje až do 13. st. První písemné záznamy jsou o části Ruda z r. 1348, o Tvrdkově z roku 1349 a o Mirošínce z roku 1381. Původní obyvatelstvo se živilo zemědělstvím. V okolí se těžily rudy drahých a železných kovů. Z památek jsou významné barokní kostel sv. Antonína Paduánského z roku 1776 a poblíž stojící socha Panny Marie Immaculaty z roku 1848. V části Ruda pak křížová cesta se 14 sousošími z r. 1760 vedoucí na Křížový vrch a kostel Panny Marie Sněžné z r. 1758. „Polské kameny“ u Mirošínce připomínají padlé polské vojáky za švédských válek. Z přírodních památek jsou zajímavé 250 let staré jasanové a kaštanové, jejichž kmene mají obvod až 4 m.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾	221
Population ¹⁾	
Ludność ¹⁾	
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	11
Population ¹⁾ per 1km ²	
Ludność ¹⁾ na 1 km ²	
Ženy ¹⁾ na 100 mužů	87
Females ¹⁾ per 100 males	
Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	
Index ekonomického zatížení ¹⁾	39,9
Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age	
Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství	19,7
agriculture, forestry and fishing	
rolnictví, leśnictví, łowiectví i rybactví	
průmyslu a stavebnictví	32,4
industry and construction	
przemysłu i budownictwa	
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population o ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod	85,6
water-line system	
wodociągowej	
kanalizační síť	10,6
sewerage system	
kanalizacyjnej	
plyn	3,2
gas-line system	
gazowej	
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	1 245,94
Revenue of the gmina budget per capita in EUR	
Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	
Zalesnění ¹⁾ (v %)	40,5
Forest cover ¹⁾ in %	
Lesistość ¹⁾ w %	

Znajduje się na południowym zachodzie powiatu Bruntál i regionu Moravsko-Śląskiego. Na zachodzie sąsiaduje z gminami regionu Olomunieckiego. W skład gminy wchodzi trzy części: Tvrdkov, Ruda i Mirošínek, które do 1990 r. były częścią Horního Města. Ich powstanie datuje się na XIII w. Pierwsze wzmianki o części Ruda pochodzą z 1348 r., o części Tvrdkov z 1349 r. a o Mirošínce z 1381 r. Początkowo ludność zajmowała się rolnictwem. W okolicy wydobywano metale szlachetne i żelazo. Do zabytków należy barokowy kościół św. Antoniego Paduńskiego z 1776 r. i posąg Panny Marii z 1848 r. W lokalnej części Ruda znajduje się droga krzyżowa z 14 rzeźbami z 1760 r., wiodąca na Křížový vrch. Kościół P. M. Śnieżnej z 1758 roku. „Polskie kamienie“ niedaleko Mirošínce przypominają poległych polskich żołnierzy w czasie wojen szwedzkich. Do ciekawostek przyrodniczych możemy zaliczyć jesiony i kasztanowce o 4m obwodzie pnia, liczące 250 lat.

The village is located on the southwest of the Bruntál district and the Moravskoslezský region. It borders on the villages of the Olomoucký region on the west. The village consists of three local parts – Tvrdkov, Ruda and Mirošínek, which were parts of Horní Město until 1990. They were established in the 13th century. The first mention of Ruda was written in 1348, Tvrdkov in 1349 and Mirošínek in 1381. The inhabitants dealt in agriculture. There were mined ores, precious metals and ferrous metals. The historical monuments are baroque Church of St. Antonín Paduánský (1776) and a statue of Virgin Mary Immaculate (1848) nearby. In Ruda there are Calvary with fourteen sculptures (1760), which leads to the Křížový hill and the Church of Virgin Mary Sněžná (1758). Near Mirošínek there are the “Polské kameny”, which are remembrance of the Polish soldiers killed during the Swedish Wars. The natural monuments are interesting 250 years old ash trees and chestnut trees whose trunks have a circumference up 4 meters.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.

²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

UHELNÁ

www.uhelna.cz

Uhelná je rozlehlou obcí s malým počtem obyvatel. Obec se skládá z částí s názvy: Červený důl, Dolní Fořt, Horní Fořt, Hraničky, Nové Vilémovice a Uhelná. Obec vznikla asi ve 2. polovině 13. století a patřila Javorníku – Jánskému Vrchu.

Většina obyvatel se věnovala zemědělství, ale postupně zde vznikaly průmyslové závody. Po roce 1913 byl v Horním Fořtu komplex pily a lihovaru se sušárnou brambor. Do té doby prosperujícímu území po odsunu německého obyvatelstva začalo ubývat průmyslových závodů. Pílu a fojtské statky převzal v roce 1949 Státní statek Javorník, věnující se zemědělství. Povrchový lignitový důl Pelnář skončil těžbu v roce 1957 a byl přeměněn na rybník. Je zde bývalý farní kostel sv. Kateřiny z roku 1801. Památkově chráněna je socha sv. Jana Nepomuckého. Kaple sv. Floriána v Uhelné na návsi pochází z druhé poloviny 18. století.

foto: Jan Lachnit

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	486
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	22
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	88
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	43,8
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	9,2
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	26,8
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	83,9
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	10,1
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	718,45
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	46,2

Uhelná jest rozległą gminą, z niewielką liczbą ludności, w skład której wchodzi miejscowości: Červený důl, Dolní Fořt, Horní Fořt, Hraničky, Nové Vilémovice i Uhelná. Uhelná powstała prawdopodobnie w drugiej połowie XIII w., należała do Javorníka – Jánského Wzgórza.

Ludność zajmowała się głównie rolnictwem i stopniowo zaczęły powstawać zakłady przemysłowe. Po 1913 r. w Horním Fořtu powstał kompleks tartaku i gorzelní z suszarnią ziemniaków. Po II wojnie światowej zamykano zakłady przemysłowe, a tartak i folwarki przejęło w 1949 r. państwowe gospodarstwo rolne w Javorníku. Powierzchniowy kamieniołom lignitowy Pelnář w 1957 r. został zamknięty i zalany wodą, tworząc teren rekreacyjny. W gminie znajduje się kościół św. Katarzyny z 1801 r., rzeźba św. Jana Nepomucena, kaplica św. Floriana w Uhelnej pochodząca z drugiej połowy XVIII w.

Uhelná is a widespread commune with slight population. The commune consists of localities: Červený důl, Dolní Fořt, Horní Fořt, Hraničky, Nové Vilémovice and Uhelná. Probably, Uhelná originated in the 2nd half of the 13th century and belonged to Javorník – Janski Hill.

People mainly dealt with agriculture. There also emerged industrial factories. After 1913 in Horní Fořt emerged a sawmill and a distillery with a potatoes dryer. Industrial factories were closed after World War II. In 1949 the sawmill and farms were captured by the state rural farm in Javorník. The surface of lignite quarry Pelnář was closed and flooded in 1957 created the recreational area. There are St. Catherine church from 1801, a statue of St. Jan Nepomucen and the St. Florian chapel from the 2nd half of the 18th century.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

ÚVALNO

www.uvalno.cz

Obec je rozložena v nadmořské výšce 300–400 m. Na severu sousedí s městem Krnovem a v linii státní hranice s polskou obcí Branice. První zmínka v obecní kronice je z roku 1238. Hrad nad obcí je poprvé zmiňován v polovině 13. století a po posledním z jeho obyvatelů, Jiřím ze Šelenberka, se od 16. st. nazývá Šelenburk. Byl vyplněn uherským králem Matyášem Korvínem a po třicetileté válce opuštěn. Zřícenina hradu byla zdevastována v r. 1861 použitím jejího zdiva na stavbu silnice do Petrovic. Z dalších památek zde jsou původně gotický, r. 1762 barokně upravený, farní kostel sv. Mikuláše, na vrchu Strážišťe postavená rozhledna s památníkem rodáka Hanse Kudlicha z r. 1913, dále barokní sýpka z r. 1699, boží muka, rychta a archeologická naleziště – slovanské sídliště a hradiště lužické kultury. Na okraji obce se nalézá přírodní památka Úvalenské louky.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	993
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	67
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	101
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	37,7
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	4,9
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	38,4
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	94,6
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	94,8
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	73,5
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	474,96
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	35,3

Gmina jest usytuowana na wysokości 300-400 m n.p.m. Na północy sąsiaduje z miastem Krnov a po stronie polskiej z gminą Branice. Pierwsza pisemna wzmianka o gminie znajduje się w kronice i pochodzi z 1238 r. Zamek nad gminą jest opisywany już w połowie XIII w. Nazwa zamku wzięła się od ostatniego właściciela - Jerzego ze Šelenberka. Zamek został spustoszony przez węgierskiego króla Matyáše Korvína, a po wojnie trzydziestoletniej opuszczony. Ruiny zamku były zdevastowane, a materiał wykorzystano do budowy drogi do Petrovic w 1861 r. Do zabytków należy gotycki kościół parafialny św. Mikołaja, przebudowany w 1762 r. w stylu barokowym. Na szczycie Strážišťe znajduje się wieża widokowa z pomnikiem rodáka Hansa Kudlicha z 1913 r., barokowy spichlerz z 1699 r., krzyż przydrożny, archeologiczne odkrycia – osada słowiańska i twierdza kultury lużyckiej. Na obrzeżach gminy znajduje się pomnik przyrody Úvalenské łąki.

The village is situated at an altitude of 300–400 m above sea level. It borders on Krnov town on the north and on borderline of Poland with Branice. The first mention of Úvalno was written in the local chronicle in 1238. Near the village there is a castle, which was first mentioned in the 13th century and which is called Šelenburk by the last one of its inhabitants, who was Jiří from Šelenberk. It was plundered by the Hungarian King Matyáš Korvín and after the Thirty Years' War abandoned. In 1861 the road to Petrovice village was built with some stones of those ruins and the castle was devastated. Other local sight is gothic parish Church of St. Mikuláš modified in baroque style in 1762. On the top of the Strážišťe hill there is a lookout tower (1913) with memorial of Hans Kudlich, who was native from this village. Other local monuments are baroque granary (1699), Calvary, a house of reeve and the archa-eological site – Slavic settlement and the fortress of Lusatian culture. There is a natural monument the Úvalenské louky in the surroundings of the village, too.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.

²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

VÁCLAVOV U BRUNTÁLU

www.mesta.obce.cz/vaclavov

Obec Václavov u Bruntálu se nachází mezi městy Bruntál a Rýmařov na úpatí Nížkého Jeseníku. Jedná se o převážně zemědělskou obec, v jejímž okolí se nachází mnoho zalesněných kopců.

Obec vznikla v r. 1950 sloučením dvou dříve samostatných vsí – Dolních Velkrub a Horních Velkrub současně přejmenovaných na Dolní a Horní Václavov. Na území Horního Václavova byla vystavěna malá vodní elektrárna, která začala v roce 1920 dodávat elektřinu jak do obce, tak i do místního mlýna a pily. Do r. 1945 byla obec osídlena převážně německým obyvatelstvem, po jeho odsunu klesl počet občanů na polovinu. Dominantou obce je pozdně barokní farní kostel Neposkvrněného početí Panny Marie pocházející z r. 1755. Dále se v obci nachází socha sv. Jana Nepomuckého z r. 1735 a památná lípa s výškou 20 m a obvodem kmene 620 cm.

Kaple Panny Marie
The chapel of Virgin Mary
Kapliczka Panny Marii

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	489
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	19
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	85
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	38,9
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybařství agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	14,8
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	37,9
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population o ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	90,8
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	-
plyn gas-line system gazowej	54,6
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	698,92
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	27,8

Gmina Václavov u Bruntálu znajduje się między miastami Bruntál i Rýmařov, u podnóża Niskiego Jesenika. Jest to gmina typowo rolnicza, otoczona lesistymi wzgórzami.

Powstała poprzez połączenie dwóch odrębnych gmin - Dolních Velkrub i Horních Velkrub, których nazwy zmieniono na Dolní i Horní Václavov. Na terytorium Horního Václavova wybudowano elektrownię wodną, która zaczęła w 1920 roku dostarczać energię elektryczną dla całej gminy uwzględniając również miejscowy młyn i tartak. Do 1945 r. gmina była zamieszkaana głównie przez ludność niemiecką. Po wysiedleniu Niemców liczba ludności zmniejszyła się na połowę. Zabytkiem w gminie jest barokowy kościół parafialny Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny z 1755 roku. Ponadto, w gminie znajduje się pomnik św. Jana Nepomucena z 1735 r. oraz pamiątkowa lipa o wysokości 20 m i obwodzie pnia 620 cm.

The village is situated between Bruntál town and Rýmařov town at the foot of the Nížký Jeseník. Václavov u Bruntálu is mainly agricultural village and there are many forested hills in its surroundings.

In 1950 the village was founded by the merger of two previously separate villages – Dolní Velkruby and Horní Velkruby, which were renamed Dolní and Horní Václavov. In Horní Václavov there was built a small hydroelectric power plant, which started to supply electricity for the village, a local mill and a sawmill in 1920. Until 1945 the village was predominantly inhabited by German population and after its transfer there remained only half of the number of inhabitants. The dominant of the village is baroque parish Church of the Conception of Virgin Mary Immaculate from 1755. There are also a statue of St. Jan Nepomucky from 1735 and 20 m high linden tree, which circumference of its trunk is 620 cm.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

VELKÁ KRAŠ

www.velkakras.cz

V nejstarších písemných pramenech je uváděno několik Kraší a je těžko rozlišit, která byla nejstarší. Je možné čerpat z listiny pro vidnavského fojta, která je kladena do roku 1290.

Byla to jedna z těch obcí, které zažily v druhé polovině 19. století konjunkturu kamenického průmyslu. Pro vznik dalších kamenických provozoven přispěla stavba lokální trati z Hukovic do Vidnavy. Za druhé světové války byly v místě zřízeny dva menší zajatecké tábory. Po novém osídlení se průmyslové podniky udržely jen částečně, lihovar v Hukovicích byl přebudován na sušárnu brambor a výrobu krmiv. V posledních letech byl v Hukovicích zřízen kožedělný provoz podniku Gala v Prostějově. V obci je kaple sv. Floriana z 2. poloviny 18. století a kostel Panny Marie. Střední nadmořská výška všech osad ležících v okolí říčky Vidnavky je poměrně nízká. U Velké Kraše 252 m n. m., je to úrodná část Vidnavské nížiny.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	777
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	36
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	97
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	37,3
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	8,3
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	32,8
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	89,9
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	19,2
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	740,70
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	30,2

W najstarszych piśmiennych Źródłach wymienia się kilka miejscowości o nazwie Kraš i trudno określić, która była najstarsza. Jednym z nich jest dokument vidnavskiego wójta z 1290 r. Była to jedna z miejscowości, w której rozpoczął się w II poł. XIX w. rozwój przemysłu kamieniarskiego. Do powstawania dalszych zakładów kamieniarskich przyczyniła się budowa lokalnej trasy kolejowej z Hukovic do Vidnavy. W czasie drugiej wojny światowej utworzono tu dwa mniejsze obozy jenieckie. Po wojnie nowe zakłady przemysłowe zachowały się tylko częściowo, gorzelnia w Hukovicach została przebudowana na suszarnię ziemniaków i wytwórnię pasz. W ostatnich latach wybudowano w Hukovicach garbarnię Gala z Prostějova. W gminie znajduje się kaplica św. Floriana z drugiej połowy XVIII w. i kościół Marii Panny. Wszystkie osady leżące w okolicy rzeczki Vidnavka są dość nisko położone, Velká Kraš – urodzajna część Vidnavskiej niziny leży na wysokości 252 m n.p.m.

The mentions of a few settlements called Kraš were found in historical written documents. It is difficult to say which settlement was the oldest. One of documents came from Vidnavský chief of a village office from 1290.

The stone industry started to develop in the middle of the 19th century. Owing to the construction of a local railway line from Hukovic to Vidnava, other factories were founded. During the World War II two captive camps were set up. The war destroyed a lot of factories. An alcohol distillery in Hukovice was rebuilt on a drying house of potatoes and a factory of fodder. In the last years the tannery Gala from Prostějově has been built. The commune possesses a few monuments like St. Florian chapel from the 2nd half of the 18th century and a church of the Blessed Virgin. All the settlements lying near the Vidnavk River are located rather low; Velká Kraš (252 m above the sea level) is a fertile part of the Vidnava Lowland.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

VELKÁ ŠTÁHLE

www.velkastahle.cz

Obec je rozložena mezi Hrubým a Nízkým Jeseníkem, podél řeky Moravice. První zmínky o obci jsou podle kronik datovány mezi 11. a 13. st., ale první listinné záznamy v českém jazyce jsou až z roku 1492. Od jejího vzniku až do roku 1945 byli obyvateli obce převážně Němci. Živobytí si zajišťovali zemědělstvím a působili také v těžbě rud, zlata a břidlice. V letech 1876-1885 byla přes obec vybudována železnice Rýmařov-Valšov. To dalo podnět rozvoji průmyslu. Vznikly průmyslové provozy s výrobou hřebíků a drátů, továrny na krajky a zemědělské stroje. V roce 1964 byla obec sloučena s Břidličnou a opět se osamostatnila v roce 1990. Dominantou obce je pozdně gotický kostel Nejsvětější Trojice postavený v letech 1576-1606 a opravený po požáru v r. 1863, dvě kapličky, budova bývalé školy z r. 1909, výstavný objekt mateřské školy z r. 1898, původní budova nádraží z r. 1885 a památník válečných obětí a štola z období středověku.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	350
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	37
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	93
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	47,1
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	2,0
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	52,7
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	95,3
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	-
plyn gas-line system gazowej	49,7
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	607,15
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	16,4

Gmina jest położona między Hrubým a Nízkým Jeseníkem, wzdłuż rzeki Moravice. Pierwsze wzmianki o gminie według kronik pochodzą między XI i XIII w., ale według pierwszych czeskich dokumentów dopiero z 1492 r. Od momentu powstania aż do 1945 r. mieszkańcami byli głównie Niemcy. Utrzymywali się z rolnictwa oraz górnictwa, pozyskiwania złota i łupków. W latach 1876-1885 wybudowano tu kolej Rýmařov-Valšov, co nadało impuls do rozwoju przemysłu. Powstały zakłady przemysłowe produkujące gwoździe, druty, fabryki koronek oraz maszyn rolniczych. W 1964 r. gmina została połączona z gminą Břidličná i ponownie usamodzielniała się w 1990 r. Do zabytków możemy zaliczyć gotycki kościół św. Trójcy wybudowany w latach 1576-1606, który został zrekonstruowany po pożarze w 1836 r., dwie kaplice, dawny budynek szkoły z 1909 r., budynek przedszkola z 1898 r., budynek dworca kolejowego z 1885 r. oraz pomnik ofiar wojny i średniowieczna kopalnia.

The village is situated between the Hrubý and Nízký Jeseník along the Moravice river. The first mention of the village was written in chronicles between the 11th and the 13th centuries, but the first document in the Czech language was written in 1492. From the foundation of the village to 1945 the inhabitants were mostly Germans. The inhabitants dealt in agriculture and mining ores, gold and slate. In 1876-1885 there was built railway from Rýmařov to Valšov. There were established industrial factories producing nails, wires, agricultural machines and a lace factory. In 1964 the village was merged with Břidličná village and in 1990 it became independent again. The historical monuments are gothic Church of the Holy Trinity from 1576-1606, which was reconstructed after the fire in 1863, two chapels, a former school building from 1909, the imposing building of the kindergarten in 1898, the original building of railway station from 1885, a memorial of war victims and a gallery from the Middle Ages.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.

²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

VELKÉ KUNĚTICE

www.velkekunetice.cz

Velké Kuněticice se objevují prvně v listině z roku 1284, ale byly založeny zcela zřejmě již mnohem dříve. Od konce 19. století a zvláště od počátku 20. století tvořila ves severní, velmi důležitý okraj okrsku žulového a mramorového průmyslu.

Další osudy Velkých Kunětic v nové době byly shodné s okolními obcemi. Po roce 1945 se původně velká obec postupně změnila v malou odlehlou vesnici. Dřívější pověstné kamenictví postupně zaniklo. Bývalý statek byl zestátněn. Po odsunu německého obyvatelstva a novém osídlení se počet obyvatel radikálně snížil. Ani dodatečné snahy po dosídlení nevedly k patřičnému výsledku. Z památek je významný kostel sv. Alžběty. Památkově chráněna je brána a ohradní zeď hřbitova. Na historických fotografiích je např. kostel Panny Marie Sněžné, zámček, bohatě zdobený most k záměčku nebo krásná budova obecního úřadu.

Foto: Jan Lachnit

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	581
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	59
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	102
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	42,1
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	3,5
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	39,6
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	88,5
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	-
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	34,3
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	983,40
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	23,1

Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z 1284 r., ale prawdopodobnie powstała dużo wcześniej. Od końca XIX wieku, a zwłaszcza na początku XX w. wieś tworzyła bardzo ważną północną część okręgu przemysłu granitowego i marmurowego.

Dalsze losy Velkých Kunětic byly podobne do losů okolických miejscowości. Po 1945 roku początkowo wielka wieś zmieniła się w małą. Stopniowo zanikało kamieniarstwo. Folwark został upaństwowiony a po wysiedleniu Niemców liczba ludności radykalnie zmalała. Ponowne próby osiedlenia nie powiodły się. Z zabytków wymienić możemy kościół św. Anny, bramę i cmentarny mur okalający cmentarz, kościół Panny Marii Śnieżnej, zameczek, bogato zdobiony most prowadzący do zameczku oraz budynek Urzędu Gminy.

A village was mentioned for the first time in 1284, but the settlement was probably founded long before. The village was the very important north part of the industrial district establishing granite and marble production at the turn of the 19th and 20th century.

Its development has become slower since 1945. Masonry production has not existed. A Farm Land has got state ownership. The population decreased dramatically over the previous years when the German were displaced from the village. They failed in the attempt to populate the settlement. The most significant historical monuments are: St. Ann church, a gate and a surrounding wall around the cemetery, a church of the Blessed Virgin of the Snow, a small castle, a rich decorated bridge leading to the castle and a building of the Village Office.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

VIDNAVA

www.vidnava.cz

Město se skládá z místní části Vidnava a z místní části Štachlovice. Má bohatou a pohnutou historii. První písemná zmínka o městě pochází z roku 1291. Již tehdy byla Vidnava významným správním centrem oblasti a střediskem řemeslné výroby. Slibný vývoj města přerušila ve 14. století husitská tažení. Úpadek města trval až do počátku 16. století. Za třicetileté války bylo město několikrát obsazeno Švédy. Hluboce do dějin Vidnavy zasáhly i válečné a politické události kolem dvou válek o Slezsko. Vratislavským mírem byly stanoveny nové hranice Slezska, které se bezprostředně dotkly i Vidnavy a učinily z ní pohraniční město. K nejvýznamnějším historickým památkám města patří budova zámku s renesanční architekturou z poloviny 16. století. Na náměstí je řada měšťanských domů s barokními, klasicistními a empírovými fasádami a štíty. Kostel sv. Kateřiny, postavený na základech gotického kostela ze 13. století, byl několikrát opravován a přestavován.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	1 323
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	310
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	95
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	45,4
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybářství <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	2,8
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	27,9
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	78,0
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	74,4
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	88,1
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	958,03
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i>	20,2
Lesistość ¹⁾ w %	

Miasto składa się z części Vidnava i Štachlovice. Ma bogatą i burzliwą historię. Pierwsza pisemna wzmianka o mieście pochodzi z 1291 r. Już wtedy było ważnym ośrodkiem administracyjnym regionu i centrum pracy rzemieślniczej. Rozwój miasta został przerwany w XIV w. przez husyckie krucjaty. Upadek miasta trwał do początku XVI w., kiedy zaczęło powoli się odbudowywać. W czasie wojny trzydziestoletniej miasto było kilkakrotnie zajęte przez Szwedów. Do historii miasta mocno wpisały się wydarzenia polityczne i dwie wojny o Śląsk. W wyniku zawarcia pokoju we Wrocławiu zostały ustalone nowe granice Śląska, które bezpośrednio wpłynęły na Vidnavę, powodując, że stała się miastem granicznym. Do najważniejszych zabytków należą: renesansowy zamek z połowy XVI w., na rynku znajduje się szereg mieszczkańskich domów z fasadami barokowymi, klasycystycznymi i empire. Kościół św. Katarzyny wybudowany na fundamentach gotyckiego kościoła z XIII w. był kilkakrotnie remontowany.

The town consists of local part Vidnava and of local part Štachlovice. Vidnava has a rich and eventful history. The first mention of the town was written in 1291. Vidnava was an important administrative centre of the region and a centre of craftsmanship. Development of the town was interrupted in the 14th century by the Hussite crusades. The decline of the town lasted until the 16th century. During the Thirty Years' War the town was occupied several times by Swedes. The most important war and political events were two wars of Silesia. They demarcated the new state borders of Silesia as a result of signed the peace agreement in Wrocław. Vidnava has become a frontier town. The most important historical monument is renaissance castle from the first half of the 16th century. On the square there are houses with baroque, classicist and empire facades and gables. The Church of St. Kateřina, built on the foundations of gothic church from the 13th century, was reconstructed and rebuilt several times.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

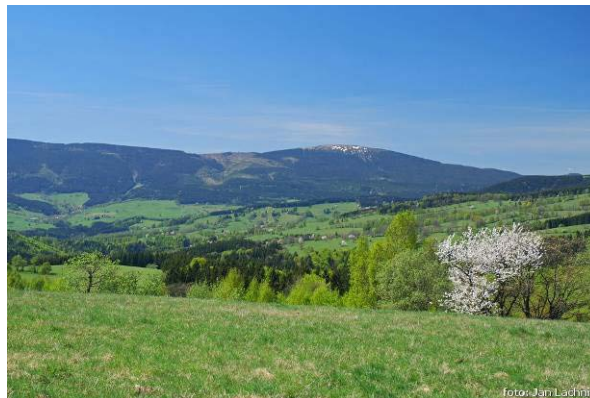

VLČICE

www.vlcice.cz

Obec se skládá ze čtyř částí obce Bergov, Dolní Les, Vlčice a Vojtovice. Je velmi pravděpodobné, že právě na Vlčice se vztahuje zakládací listina z roku 1248, kterou vřatislavský biskup daroval rytíři Vrocivojovi k osazení 40 lánů "nad říčkou Vlčici". Biskupské vlčické léno držela postupně řada významných rodů.

Vlčický zámek prošel mnoha stavebními změnami od gotické tvrze přes renezanční zámek až po nejvýraznější empírovou přestavbu v roce 1829. V roce 1845 vznikl u zámku velký přírodně krajinářský park. Památný je zdejší farní kostel, kterému byla vtisknuta barokní podoba. V kostele je velmi cenná skupina dřevěných soch svatých a kazatelna. V obci byla pila s mlýnem, elektrárna, tradici vždy mělo zemědělství. K nejzávažnějšímu zlomu ve vývoji obce z demografického hlediska došlo po roce 1945, kdy odsunuté obyvatelstvo jen z části nahradili čeští osídlenci.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	424
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	23
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	97
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	45,2
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	10,3
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	37,9
Podíl osob bydlicích v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	83,9
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	-
plyn gas-line system gazowej	2,1
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	589,35
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in %	29,9
Lesistość ¹⁾ w %	

W skład gminy wchodzi cztery miejscowości: Bergov, Dolní Ves, Vlčice i Vojtovice. Pierwsze pisemne wzmianki o wsi Vlčice pochodzą z dokumentu z 1248 r., w którym wrocławski biskup darował rycerzowi Vrocivojovi do zasiedlenia 40 łanów „nad rzeczką Vlčici”. Biskupskie vlčické lenno posiadało wiele znanych rodów.

Zámek Vlčicki był kilkakrotnie przebudowywany, od gotyckiej wieży przez renesansowy zameczek, aż do największej przebudowy w stylu empire w 1829 r. W 1845 r. powstał przy zamku duży park przyrodniczo – krajobrazowy. W miejscowości tej znajduje się też kościół – barokowa budowla z renesansowym rdzeniem, cenną kolekcją drewnianych rzeźb świętych i amboną. W gminie znajdował się tartak z mlýnem, elektrownia oraz rozwijało się rolnictwo. Znaczne zmniejszenie liczby ludności wystąpiło po 1945 r., po opuszczeniu tych terenów przez ludność niemiecką.

The commune consists of four settlements: Bergov, Dolní Ves, Vlčice and Vojtovice. The first written mention of Vlčice comes from 1248. Wrocław bishop gave a knight Vrocivojov 40 corn-fields "on the Vlčici River". The Bishop Vlčice fief belonged to numerous well-known families.

The Vlčice's castle was rebuilt several times – from a Gothic tower to a Renaissance little castle. The greatest rebuilding in the empire style was in 1829. A large nature park was established next to the castle in 1845. There is a church in the village – a baroque building with a Renaissance core. It possesses a valuable collection of wooden sculptures of saints and a pulpit. In the commune there was a sawmill and a power plant as well as agriculture was developing. The number of inhabitants decreased considerably in 1945 when the German had left the commune.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

VRBNO POD PRADĚDEM

www.vrbnopp.cz

Město Vrchní Prácheň leží v pohorí Hrubý Jeseník v nadmořské výšce 520-590 m. Má pět místních částí: Bílý Potok, Mnichov, Vidly, Vrchní Prácheň a Železná. První písemná zmínka pochází z r. 1348. V té době zde byla rozvinuta těžba rud. Z pamětihodností stojí za zmínku zámek s barokním jádrem ze 17. st. a farní kostel sv. Michaela z let 1840–1843. Historicky hodnotný je i areál hřbitova s barokními kaplemi a náhrobků a některé, především empírové, stavby a vily. V místní části Mnichov se nachází novogotický kostel Navštívení Panny Marie z r. 1878 a ve Vidlích dřevěná kaple sv. Hedviky. Kromě zříceniny hradu Fürstenwalde se v blízkém okolí nacházejí zříceniny dalších strážních hradů. Město je návštěvníky vyhledáváno zejména pro zážitky spojené s pobytem v nenarušené přírodě a zdravém prostředí nabízejícím aktivitu i odpočinek. Je také skvělým východiskem pro celoroční turistiku i zimní sporty.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	5 521
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	80,1
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	105
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	45,4
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3,3
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysł i budownictwo	39,9
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	91,6
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	71,5
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	48,7
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	726,43
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	84,3

Miasto Vrchní Prácheň se nachází u podnoží Hrubý Jeseník na výšce 520–590 m n.p.m. Miasto składa się z pięciu części: Bílý Potok, Mnichov, Vidly, Vrchní Prácheň i Železná. Pierwsza pisemna wzmianka o mieście pochodzi z 1348 r. W tym czasie było już rozwinięte wydobywanie rud. Zabytkami miasta są: barokowy zamek z XVII w., kościół św. Michała z lat 1840-1843, teren cmentarza z barokowymi kaplicami i nagrobkami oraz budynki i wille. W lokalnej części Mnichov znajduje się neogotycki kościół Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny z 1878 r. W części Vidle znajduje się drewniana kaplica św. Jadwigi. W pobliżu miasta napotkać można, oprócz ruin zámku Fürstenwalde, ruiny innych zamków. Miasto jest, ze względu na dziewiczą przyrodę i klimat, cenionym ośrodkiem turystycznym, oferującym odpoczynek i liczne atrakcje turystyczne. Jest ono również centrum całorocznej turystyki i sportów zimowych.

The town is located at the foothills of the Hrubý Jeseník at an altitude of 520–590 m above sea level. The town consists of five local parts – Bílý Potok, Mnichov, Vidly, Vrchní Prácheň and Železná. The first mention of the village was written in 1348. In this time there was developed mining of ores. Historical monuments of the town are the castle with baroque heart from the 17th century and the parish Church of St. Michael from 1840–1843. Other historical monuments are the area of the cemetery with baroque chapels and tombs, empire buildings and villas. There is neo-Gothic Church of the Visitation of Virgin Mary from 1878 in Mnichov. There is a wooden Chapel of St. Hedvika in Vidly. Near the town there are ruins of Fürstenwalde castle and ruins of another guard castles. The town is a tourist centre. There are virgin nature, healthy environment and visitors can do many activities and relax here. The town is also a great starting place for year-round hiking and winter sports.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

VYSOKÁ

www.obec-vysoka.cz

Obec se nachází v osoblažském výběžku. Na severu sousedí s Polskem (hraniční přechod Bartultovice/Trzebina), na východě s obcí Dívčí Hrad, na jihu je jejím sousedem obec Liptaň a na západě obec Jindřichov. V současnosti se obec skládá ze tří místních částí: Bartultovice, Pitárné a Vysoká. Slovanské pojmenování sídla Vysoká se vykládá vysokou polohou mezi potoky Petrovickým a Hraničním. První písemné zmínky z r. 1267 uvádí název Wiztok, později německy Waissak. První záznamy o obcích Pitárné a Bartultovice jsou také z roku 1267. V obci se nachází barokní farní kostel sv. Urbana s ohradní zdí z let 1766-1767. V Bartultovicích stojí smírčí kříž ze 16. st., který je dokladem středověkého trestního práva, a u Hraničního potoka boží muka z 18. st. Dominantou části Pitárné je barokní kostel Navštívení Panny Marie z roku 1776 s hřbitovem. Na západním konci lze nalézt dnes již málo rozeznatelné zbytky tvrze.

Kostel sv. Urbana
Church of St. Urban
Kościół św. Urbana

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ Population ¹⁾ Ludność ¹⁾	321
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² Population ¹⁾ per 1km ² Ludność ¹⁾ na 1 km ²	18,8
Ženy ¹⁾ na 100 mužů Females ¹⁾ per 100 males Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	91
Index ekonomického zatížení ¹⁾ Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osób w wieku produkcyjnym	42,0
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ : Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybníctví agriculture, forestry and fishing rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	12,4
průmyslu a stavebnictví industry and construction przemysłu i budownictwie	33,7
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : Users of installations in % of total population of ²⁾ : Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod water-line system wodociągowej	85,7
kanalizační síť sewerage system kanalizacyjnej	-
plyn gas-line system gazowej	11,0
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro Revenue of the gmina budget per capita in EUR Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	768,77
Zalesnění ¹⁾ (v %) Forest cover ¹⁾ in % Lesistość ¹⁾ w %	29,4

Gmina leży na osoblażskim cyplu. Na północy graniczy z Polską (przejście graniczne Bartultovice/Trzebina), na wschodzie z gminą Dívčí Hrad, na południu z gminą Liptaň, a na zachodzie z gminą Jindřichov. Obecnie gmina składa się z trzech części: Bartultovice, Pitárné i Vysoká. Słowiańska nazwa pochodzi od wysokiego położenia gminy między potokami Petrovickým i Hraničním. Pierwsze wzmianki z 1267 r. opisują gminę o nazwie Wiztok, (późniejsza nazwa Waissak) oraz gminy Pitárné i Bartultovice. Zabytkiem gminy jest barokowy kościół parafialny św. Urbana z murami obronnymi z lat 1766-1767. W Bartultovicích znajduje się krzyż pojednania z XVI w., który jest dowodem średniowiecznego prawa karnego. Koło Hraničního potoku można napotkać Krzyż przydrożny z XVIII w. Dominującym zabytkiem Pitárné jest barokowy kościół Nawiedzenia NMP z 1776 r. wraz z cmentarzem. W zachodniej części gminy znajdują się pozostałości wieży.

The village is situated in the Osoblaha spur. On the north it borders on Poland (border Bartultovice/Trzebina), on the east on Dívčí Hrad village, on the south on Liptaň village and on the west on Jindřichov village. At present the village consists of three local parts: Bartultovice, Pitárné and Vysoká. The Slavic name of Vysoká means a high location of the village between the Petrovický and the Hraniční stream. The first mention of the village was written in 1267. The name of the village was Wiztok, later it had name Waissak. The first mentions of Pitárné and Bartultovice were written in 1267, too. In the village there is baroque parish Church of St. Urban with walls enclosing it (1766-1767). In Bartultovice there is cross of reconciliation from the 16th century, which is demonstration of the medieval criminal law. By the Hraniční stream there is Calvary from the 18th century. The dominant monument of Pitárné is the baroque Church of the Visitation of Virgin Mary with cemetery (1776). In the west end of the village there are remains of the fortress.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII.

²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

ZÁTOR

www.zator.cz

Obec se rozprostírá v úzkém údolí a je obklopena lesy a kopci s příkrými svahy, až k nejvyššímu asi 500 m vysokému hřbetu. Má dvě místní části – horní Zátor s potokem Zátoráčkem a dolní Loučky s řekou Opavou. První písemná zpráva o obci a tvrzi Sator je z r. 1377. Obec utrpěla za válek husitských a za třicetileté války byla vypleněna. Základním způsobem živobytí místních obyvatel bylo zemědělství, chov ovcí a skotu. Z památek je významný barokní kostel Nejsvětější Trojice z let 1753–1755 stojící na místě původního dřevěného kostela a komplex hřbitovní zdi se čtyřmi kaplemi Božího těla. Zajímavostí je, že dvě patří místním farníkům ze Zátoru a Louček a po jedné ze sousedních obcí Čaková a Nové Heřminovy. Nedaleko obce jsou rozvaliny hradu Zátor (Sator) z 1. poloviny 14. st. Přírodní zajímavostí je pramen místní železité kyselky zmiňovaný již v roce 1771 a zrekonstruovaný v roce 1999.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	1 191
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	62
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	102
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	40,6
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	8,3
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	39,2
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	88,6
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	10,3
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	35,7
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	626,93
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	45,0

Gmina leży w wąskiej dolinie i jest otoczona przez lasy i wzgórze o stromych zboczach. Wieś składa się z dwóch lokalnych części - Zátor ze strumieniem Zátoráček i Loučky z rzeką Opava. Pierwsze wzmianki o wsi i twierdzy Sator zostały napisane w 1377 r. Wioska ucierpiała w czasie wojen husyckich i została zniszczona w czasie wojny trzydziestoletniej. Mieszkańcy utrzymywali się z rolnictwa, hodowli owiec i bydła. Do najciekawszych zabytków możemy zaliczyć Kościół Świętej Trójcy z lat 1753–1755 zbudowany na miejscu pierwotnego drewnianego kościoła i ściana cmentarna z 4 kaplicami Bożego Ciała. Interesujące jest to, że dwie z nich należą do lokalnych parafian z Zátora i Loučky, jedna z nich należy do gminy Čaková, a ostatnia do gminy Nové Heřminovy. W pobliżu wsi znajdują się ruiny zamku Zátor (Sator) z pierwszej połowy XIV wieku. Naturalną atrakcją jest odnowione w 1999 roku źródło wody mineralnej bogatej w żelazo, o którym wzmiankowano już w 1771 roku.

The village is situated in a narrow valley and it is surrounded by forests and hills with steep slopes. The village consists of two local parts – Zátor with the Zátoráček stream and Loučky with the Opava river. The first mentions of the village and the Sator fortress were written in 1377. The village suffered during the Hussite Wars and it was destroyed during the Thirty Years' War. The inhabitants dealt in agriculture, breeding of sheep and cattle. The most interesting architectural monuments are Church of the Holy Trinity from 1753–1755 built on a place of the original wooden church and cemetery wall complex with four chapels of Corpus Christi. It is interesting that two of them belong to local parishioners from Zátor and Loučky, one of them belongs to Čaková village and the last one to Nové Heřminovy village. Near the village there are the ruins of Zátor castle from the first half of the 14th century. Natural attraction is the spring of local iron-rich mineral water mentioned as far back as 1771 and renovated in 1999.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

ZLATÉ HORY

www.zlatehory.cz

Jsou od svých mlhavých počátků spjaty se zlatem a hornickou činností, což přinášelo blahobyt i pády v životě jeho obyvatel. Město se skládá ze sedmi částí obce nesoucí názvy: Dolní a Horní Údolí, Ondřejovice, Rejvíz, Rožmitál, Salisov a Zlaté Hory.

Ruiny hradu Edelštejn připomínají dobu pohraničního hradu a strážce zlatých dolů. Dále jsou to ruiny hradu Kobrštejn a Luchenštejn. Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie je impozantní trojlodní stavbou. Historické jádro města je památkovou zónou. V popředí rozhledny Biskupská kupa stojí kaple sv. Rocha. Poutní kostel sv. Marie Pomocné (Maria Hilfe) byl v dobách totality záměrně zničen, po revoluci znovu vystavěn. Na cestě ke kostelu je 14 kapliček křížové cesty. Z významných návštěvníků města bychom uvedli v roce 1766 císaře Josefa II. Roku 1887 se v sanatoriu léčil hudební skladatel Leoš Janáček a v roce 1905 a 1906 spisovatel F. Kafka.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾	4 002
Population ¹⁾	
Ludność ¹⁾	
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ²	47
Population ¹⁾ per 1km ²	
Ludność ¹⁾ na 1 km ²	
Ženy ¹⁾ na 100 mužů	100
Females ¹⁾ per 100 males	
Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	
Index ekonomického zatížení ¹⁾	40,4
Non-working age population ¹⁾ per 100 persons of working age	
Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ :	
Employed persons by sections in % of total employed persons in ²⁾ :	
Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybařství	4,9
agriculture, forestry and fishing	
rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	
průmysl a stavebnictví	37,2
industry and construction	
przemysły i budownictwie	
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ :	
Users of installations in % of total population of ²⁾ :	
Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod	88,8
water-line system	
wodociągowej	
kanalizační síť	70,0
sewerage system	
kanalizacyjnej	
plyn	62,1
gas-line system	
gazowej	
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro	1 067,19
Revenue of the gmina budget per capita in EUR	
Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	
Zalesnění ¹⁾ (v %)	71,6
Forest cover ¹⁾ in %	
Lesistość ¹⁾ w %	

Zlaté Hory od początku istnienia są związane z górnictwem i wydobywaniem złota. W skład gminy wchodzi siedem miejscowości: Dolní i Horní Údolí, Ondřejovice, Rejvíz, Rožmitál, Salisov i Zlaté Hory.

Znajdują się tu ruiny zamku Edelštejn, Kobrštejn i Luchenštejn. Z innych zabytków zachowały się: kościół Wniebowzięcia Marii Panny z 3 nawami, z gotyckim rdzeniem, zabytkowa zabudowa centrum miasta, kaplica św. Rocha, wieża widokowa na górze Biskupia Kopa, pielgrzymkowy kościół św. Marii Pomocnej (Maria Hilfe), zniszczony w czasie wojen i po rewolucji zrekonstruowany, 14 kapliczek drogi krzyżowej. W 1766 r. miasto odwiedził cesarz Josef II, a w 1887 r. w tutejszym sanatorium leczył się kompozytor Leoš Janáček, a w roku 1905 i 1906 pisarz Franz Kafka.

Zlaté Hory has always had relationships with mining and gold extracting. The commune consists of seven settlements: Dolní and Horní Údolí, Ondřejovice, Rejvíz, Rožmitál, Salisov and Zlaté Hory.

The most interesting architectural monuments are: ruins of Edelštejn, Kobrštejn and Luchenštejn castle, the church of a Assumption of the Blessed Virgin with a Gothic core, a historical tenement houses in the centre of the town, St. Roch chapel, a lookout tower on the peak of Biskupská Kopa Mountain, a pilgrimage church of the Blessed Virgin Protector of Life (Marie-Hilf), 14 little chapels of the Cross Way (Calvary). In 1766 Emperor Joseph II visited the town. The composer Leoš Janáček (in 1887) and the writer Franz Kafka (in 1905 and 1906) was treated in a town sanatorium.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011

ŽULOVÁ

www.zulova.cz

Je v každém případě spojena se založením hradu Friedeberg, který byl postaven v raném středověku. Neobvyklá, okrouhlá věž žulovského kostela, která je poslední zachovanou částí kdysi mohutného hradu, je dominantou obce a je viditelná ze širokého okolí. Žulová má dvě části obce - Tomíkovice a Žulovou.

Přírodní bohatství předurčilo zaměření obyvatel. V roce 1878 zde byla založena největší kamenická firma Hermanna Franke na Jesenicku. Vznikla i kamenická škola. Na počest 50leté vlády císaře Františka Josefa byl na náměstí v roce 1898 postaven pomník se sochou Panny Marie. V roce 1878 byla zahájena novostavba kostela na Boží hoře. Dříve v těchto místech stála jen dřevěná kaple. Kostelík je viditelný z velké dálky. Za dobrého počasí ho lze spatřit z hráze Otmuchovského jezera v Polsku a s pomocí dalekohledu i z poměrně vzdálené Nisy. Boží hora je tradičním poutním místem již po staletí.

	2012
Obyvatelstvo ¹⁾ <i>Population¹⁾</i> Ludność ¹⁾	1 276
Hustota ¹⁾ osídlení na 1 km ² <i>Population¹⁾ per 1km²</i> Ludność ¹⁾ na 1 km ²	87
Ženy ¹⁾ na 100 mužů <i>Females¹⁾ per 100 males</i> Kobiety ¹⁾ na 100 mężczyzn	103
Index ekonomického zatížení ¹⁾ <i>Non-working age population¹⁾ per 100 persons of working age</i> Ludność w wieku nieprodukcyjnym ¹⁾ na 100 osob w wieku produkcyjnym	42,6
Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti (v %) ²⁾ : <i>Employed persons by sections in % of total employed persons in²⁾:</i> Pracující według sekcji w % ogółem pracujących w ²⁾ :	
zemědělství, lesnictví a rybnictví <i>agriculture, forestry and fishing</i> rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie	4,8
průmyslu a stavebnictví <i>industry and construction</i> przemysłu i budownictwie	29,0
Podíl osob bydlících v domech vybavených (v %) ²⁾ : <i>Users of installations in % of total population of²⁾:</i> Korzystający z instalacji w % ogółem ludności ²⁾ :	
vodovod <i>water-line system</i> wodociągowej	87,0
kanalizační síť <i>sewerage system</i> kanalizacyjnej	18,9
plyn <i>gas-line system</i> gazowej	23,5
Příjmy obce na 1 trvale bydlícího obyvatele v euro <i>Revenue of the gmina budget per capita in EUR</i> Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca w euro	585,68
Zalesnění ¹⁾ (v %) <i>Forest cover¹⁾ in %</i> Lesistość ¹⁾ w %	35,5

Historia miasteczka związana jest z zamkiem Friedeberg, który został wybudowany we wczesnym średniowieczu.

W Żulowej znajduje się okrągła wieża – pozostałość zamku, widoczna w szerokiej okolicy. W skład gminy wchodzi dwie miejscowości: Tomíkovice i Žulová. Bogaté złoża granitu umožnily založení v 1878 r. největší kamieniarské firmy Hermanna Franke v Jeseníkách. Powstała również szkoła o profilu „kamieniarstwo”. Z zabytków można wymienić pomník z rzezbą Panny Marii z 1898 r., postawiony z okazji 50-lecia vlády cesarské Franciszka Józefa. Na Bożej Górze znajduje się kościółek zbudovaný v 1878 r., který przy dobrej pogodzie można zobaczyć z tmy jeziora Otmuchowskiego w Polsce a przy pomocy lornetki nawet z odległej Nisy. Boża Góra jest od stuleci tradycyjnym miejscem pielgrzymek.

Town history is connected with Friedeberg castle which was built in the Middle Age. The commune consists of two settlements: Tomíkovice and Žulova.

Rich deposits of granite enabled to establish the biggest stone firm of Hermann Franke in 1878. A school with a stone-work profile was also set up. The town has a lot of historical remains like: a round tower from the original castle, a monument with a sculpture of the Blessed Virgin from 1898 (erected as a commemoration of 50 years of Franc Joseph's rule). There is a little church built in 1878 on the top of Mount of God. It can be seen from the Otmuchowskie Lake dam (from Poland) when the weather is clear. Mount of God is a traditional place for pilgrimage.

¹⁾ Stav k 31.12. As of 31 XII. Stan w dniu 31 XII. ²⁾ Podle výsledků SLDB 2011. According to the results of Census 2011. Według NSP 2011